

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

صفحه

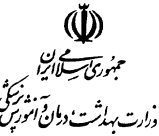
مشخصات مدرک

صفحه ۱ از ۱۷۵

عنوان مدرک	مشخصات مدرک						صفحه
	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	صفحه ۱ از ۱۷۵

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

تهیه کننده	کنترل کننده	تاریخ	ویرایش
گروه تدوین استاندارد معاونت فنی و استانداردها	معاونت فنی و تدوین استانداردها	دیماه ۱۳۸۸	۲

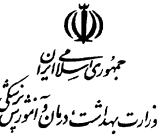
<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرح‌های عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۲ از ۱۷۵</p>

مقدمه

از آنجائیکه علم پزشکی و به تبع آن شاخص های بیمارستانی همواره در حال تغییر است ، لذا نشر به موقع و سریع دیدگاه‌های نوین و تجربیات تخصصی خبرگان صنعت بیمارستانی کشور برای همگان و نیز تعیین استانداردهای روز بیمارستان سازی و بیمارستان داری از اهمیت به سزائی برخوردار است .

با وجود اینکه در ایران تعداد زیادی بیمارستان در دست ساخت یا در حال طراحی است . هنوز استاندارد مدون کامل و جامعی در زمینه فضای فیزیکی بیمارستانها و مراکز درمانی وجود ندارد و بانگاهی دقیق تر و عمیق تر میتوان فهمید که نبود استاندارد راهبر در زمینه ساخت و ساز بیمارستان در ارتباط با طراحی معماری ، تاسیسات مکانیکی و برق و حتی سیستم های اطلاع رسانی بیمارستانی مشکلات بسیاری برای معماران و طراحان تاسیسات مکانیکی و برقی بیمارستانها بوجود آورده است . افرادی که به نوعی درگیر طراحی بیمارستان بوده اند این موضوع را به خوبی درک می کنند . تاکنون بیمارستانهای زیادی در ایران ساخته شده که در مرحله بهره برداری دستخوش تغییر در فضای فیزیکی گردیده و بهره بردار به دلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان ناگزیر از انجام این تغییرات و تخریبات بوده است . این در حالی است که در تمامی کشورهای دنیا ضوابط و استانداردهای جامع و مدونی برای طراحی فضاهای درمانی و بیمارستانها وجود دارد که در مجموع فضاهای درمانی رابه سمت و سوئی سوق می دهد که بالاترین حد خدمات درمانی به بیماران ارائه گردد . مطمئناً طراحی بیمارستان به عنوان یک واحد درمانی که با آسیب پذیری افراد در تماس است می بایستی مجزا از سایر فضاهای غیردرمانی باشد و همچنین روابط حاکم بر بیمارستان تعیین کننده نحوه طراحی فضاهای درمانی می باشد . طراحی تابع استاندارد بیمارستانها به میزان قابل توجهی باعث افزایش کاربری و کاهش هزینه ساخت و به هدر رفتن زمان می گردد.

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی که با استفاده از منابع و مآخذ ذکر شده تهیه شده است . امکان دسترسی سریع جهت طراحی صحیح و اصولی برای معماران بیمارستان سازرا فراهم می آورد . بدیهی است مطالب گرد آوری شده حالت انعطاف و قابلیت بروز شدن دارد و متناسب با نیازها ، تغییرات و شرایط محیطی مورد استفاده قرار می گیرد و برحسب ضرورت بازنگری و حتی در صورت لزوم مورد تجدید قرار خواهد گرفت ..

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرح‌های عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۳ از ۱۷۵</p>

فهرست مطالب

۴	جدول راهنمای طراحی معماری بخشهای بستری داخلی/جراحی- (جدول شماره ۱).....
۱۵	جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش مراقبت ویژه I.C.U- (جدول شماره ۲).....
۲۷	جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای موجود در بخش اعمال زایمان- (جدول شماره ۳).....
۴۴	جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش بستری زایمان- (جدول شماره ۴).....
۵۵	جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش مراقبت ویژه نوزادان (NICU)- (جدول شماره ۵).....
۶۶	جدول راهنمای طراحی معماری فضاهايموجود در مجموعه خدمات زایمان (درمانگاه زایمان) - جدول شماره ۶.....
۸۵	جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (بخش بستری موقت قلب)- (جدول شماره ۷).....
۹۳	جدول راهنمای طراحی مشخصات معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (اورژانس قلب)- (جدول شماره ۸).....
۹۶	جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (آموزش پزشکی)- (جدول شماره ۹).....
۱۰۰	جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (درمانگاه قلب) - (جدول شماره ۱۰).....
۱۱۲	جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش مراقبت ویژه قلب (ICCU)- (جدول شماره ۱۱).....
۱۲۳	جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش مراقبت متوسط قلب (Inter. CCU)- (جدول شماره ۱۲).....
۱۳۸	جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش خدمات تشخیص غیر تهاجمی قلب- (جدول شماره ۱۳).....
۱۵۱	کاردیولوژی هسته ای - (جدول شماره ۱۴).....
۱۵۸	جدول راهنمای طراحی فضاهای بخش کاتتریزاسیون قلب - (جدول شماره ۱۵).....

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>						 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>						<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>	<p>صفحه ۴ از ۱۷۵</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>	

جدول راهنمای طراحی معماری بخشهای بستری داخلی/جراحی- (جدول شماره ۱)

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۵ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

جدول راهنمای طراحی معماری بخشهای بستری داخلی/جراحی در بیمارستانهای عمومی General Hospital - جدول شماره ۱

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	دیوار	سقف	توضیحات
۱	اتاق معاینه و درمان	* ۱۲.۸۰-۱۵.۱۲	ارجح است این اتاق همجوار یا نزدیک اتاق دارو و کار تمیز طراحی شود. این اتاق نیاز به پنجره ندارد و بصورت مکانیکی تهویه می شود. در این اتاق دستشویی بیمارستانی پیش بینی گردد.	۱- سرامیک غیر لغزنده ۲- کفپوش وینیل ۳- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر	۱- کاشی کاری تا زیر سقف ۲- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ مترمابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	
۲	ایستگاه پرستاری	* 22-15	ایستگاه پرستاری در مرکز بخش قرار می گیرد بطوریکه پرستاران بتوانند کل بخش را تحت کنترل داشته باشند. این محل بایستی در فاصله نزدیکی با اتاق سرپرستار بخش، اتاق ایزوله و اتاق یک تختخوابی باشد. هر ایستگاه پرستاری حداکثر به ۳۰ تخت جوابگو خواهد بود. مکان استقرار ایستگاه پرستاری بگونه ای طراحی شود که ورودی بخش در دید رس قرار گیرد. در صورتیکه در طراحی بخشهای بستری داخلی/جراحی، دو بخش بستری پشت به پشت هم قرار گیرند دو ایستگاه پرستاری با یک در باهم مرتبط می شوند تا در شرایط اورژانس بتوانند بهم کمک کنند.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر	۱- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمترمابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ مترمابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۶ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

۳	اتاق ایزوله یا اتاق بستری یک تختخوابی (بدون پیش ورودی)	* 9.30-13.40	روبروی ایستگاه پرستاری طراحی شود	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر	۱- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال
۴	اتاق بستری یک تختخوابی ایزوله (شامل پیش ورودی، دوش، توالت و دستشویی)	16.30-22	دیوارهای جانبی اتاق ایزوله دارای پنجره ثابت باشد. بطوریکه صورت بیمار به راحتی از ایستگاه پرستاری قابل مشاهده باشد.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر	- کاشی تا زیر سقف (کاشی مات با ابعاد بزرگ)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال
۵	راهرو	حداقل عرض راهرو 240 cm		۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر	مانند ردیف ۳ بعلاوه جهت جلوگیری از زخمی شدن دیوار از ضربه گیر و ازاره مناسب استفاده شود.	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۶	اتاق بستری چند تختخوابی	*30.68-42.81 ابعاد سطح فضای داخل پرده که تخت در محور آن قرار می گیرد: 2.85×2.45	دردو گروه دو طرف ایستگاه پرستاری بعد از اتاقهای یک تختی قرار گیرد در این اتاق دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود. حداکثر تعداد تخت در این اتاق ۴ تخت میباشد.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر	۱- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال

توصیه می شود. در صورت امکان از کاربری مصالحی مانند سنگ در دیوارها و کف که باعث انعکاس صدا می شود خودداری گردد. کفپوش از جنس سینتتیک درمقایسه با سنگ هم از نظر کنترل عفونت و هم از نظر جذب صدا برتری دارد.

در صورت استفاده از ضربه گیر چوبی دیوار، ارتفاع بالای ضربه گیر از کف ۷۵ سانتیمتر و عرض آن ۷ سانتیمتر در نظر گرفته شود. ضربه گیر فقط پشت تخت روی دیوار نصب شود.

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۷ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

۷	اتاق سرپرستار بخش	7	در نزدیکی ایستگاه پرستاری باشد.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف : ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	توصیه می شود اتاق پنجره ای داشته باشد که دارای شیشه یا پرده ای از داخل باشد که سر پرستار بتواند ایستگاه پرستاری را مشاهده کند ولی از خارج اتاق، داخل آن قابل مشاهده نباشد.
۸	انبار رخت تمیز	3.06	انبار کوچکی برای کلیه ملافه ها ، روتختی ها و غیره که شسته شده اند پیش بینی می شود. بعلت پرز پارچه نمی توان آنها را در اتاق کار تمیز انبار نمود.	سرامیک غیر لغزنده کف شوی ندارد.	۱- کاشی تا زیر سقف ۲- کاشی تا ارتفاع دسترس (۲/۲ متر) مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
۹	وان درمان	12.96	بخشهای بستری جراحی نیاز به فضایی بنام وان درمان دارند. این اتاق دارای توالت و دستشویی است.	سرامیک غیر لغزنده با پیش بینی کف شوی	کاشی کاری تا زیرسقف	سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	وان به طول ۱۹۰ سانتیمتر طوری قرار می گیرد که دو طرف آن آزاد باشد . فاصله یکطرف آن تا دیوار که به سمت در ورودی اتاق است ۲۰۰ سانتیمتر باشد.
۱۰	اتاق دارو و کار تمیز	11.18-12.60*	محل آن نزدیک ایستگاه پرستاری طراحی شود . توصیه می شود بازشوی اتاق در راهروی اصلی نباشد و از ایستگاه پرستاری به راحتی بتوان به این اتاق وارد شد .	سرامیک غیر لغزنده کف شوی ندارد.	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
۱۱	اتاق کار کثیف	2.20x3.80	اتاق کار کثیف تا حدودی به ایستگاه پرستاری نزدیک باشد.	سرامیک غیر لغزنده با پیش بینی کف شوی	کاشی کاری تا زیرسقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۸ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

۱۲	اتاق جمع آوری لوازم کثیف	2.40×4	مکان این اتاق در نزدیکی ورودی بخش بستری پیش بینی شود .	سرامیک غیر لغزنده با پیش بینی کف شوی	کاشی کاری تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر
۱۳	اتاق نظافت	1.80×2.50	مکان این اتاق می تواند در انتهای راهروی داخلی بخش قرار گیرد . ارجح است اتاق نظافت پنجره نداشته باشد .	سرامیک غیر لغزنده با پیش بینی کف شوی	کاشی کاری تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر اتاق نظافت شامل سه قسمت است : ۱- قسمت تی شوی- این قسمت میتواند با مصالح بنایی ساخته شود. سطوح داخلی و خارجی آن کاشی می شود. عمق آن ۳۰ سانتیمتر و آب گرم و سرد دارد. ۲- قسمت نگهداری مواد شوینده و ضد عفونی کننده ۲- قسمت نگهداری تی ، جارو برقی و ماشین کف سابی
۱۴	آبدارخانه	3×9	مکان آبدارخانه در فضای مشترک بین دو بخش داخلی/جراحی قرار می گیرد . انتخاب مکان آبدارخانه در فضای مشترک در تمام سطوح بیمارستانهای کاربرد دارد	سرامیک غیر لغزنده با پیش بینی کف شوی	۱-کاشی تا زیر سقف ۲-کاشی تا ارتفاع دسترس (۲/۲ متر) مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر
۱۵	اتاق کنفرانس و نمایش بیمار	50	اتاق کنفرانس و نمایش بیمار دارای دو قسمت می باشد. ۱- قسمت سخنرانی و نمایش بیمار ۲- قسمت نشیمن دانشجویان پزشکی	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع	این اتاق بایستی گنجایش ۲۵ الی ۳۰ دانشجو با صندلی و میز نوشتار را داشته باشد

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۹ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

		از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)					
۱۶	اتاق مطالعه و گزارش نویسی	19.80	این اتاق نیز در کنار سایر فضاهای آموزشی طراحی می گردد. مکان فضاهای آموزشی مربوط به بخشهای بستری در بیمارستان های آموزشی بین دو بخش بستری داخلی / جراحی قرار گیرد.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر باقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	اتاقی با گنجایش ۱۲ دانشجو با میز و صندلی
۱۷	آزمایشگاه تحقیقات	8	این آزمایشگاه در فضای مشترک بین هر دو بخش بستری در کنار سایر فضاهای آموزشی طراحی شود.	سرامیک ضد اسید	کاشی تا زیرسقف	سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	
۱۸	اتاق پزشک	12.50	این اتاق گنجایش میز تحریر و نشیمن ۲ الی ۳ نفر داشته باشد.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر باقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	
۱۹	انبار تجهیزات	7.60	انبار مواد و تجهیزات در بخش های بستری اطفال داخلی و جراحی می تواند به صورت یک اتاق طراحی شود و یا برای صرفه جویی در زیر بنا مخصوصاً در بیمارستانهای کوچک به صورت گنجه های عمیق که در آن به راهروی بخش بستری باز	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضامت ۲/۵ سانتیمتر (کف شوی ندارد)	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر باقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	بخش بستری آموزشی در مقایسه با بخش بستری عادی ، نیاز به انبار تجهیزات بزرگتری دارد زیرا افراد بیشتری درگیر درمان بیماران می باشند.

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۱۰ از ۱۷۵

				می شود طراحی گردد .		
۲۰	سرویس بهداشتی معلولین	۲.70×2.70	سرامیک غیر لغزنده با پیش بینی کف شوی	کاشی کاری تا زیرسقف	سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
۲۱	سرویسهای بهداشتی بیماران	1.20×2	سرامیک غیر لغزنده با پیش بینی کف شوی	کاشی تا زیر سقف	سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
	حمام	1.20×2.75				
۲۲	انتظار فرعی عیادت کنندگان	8.40	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضمخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	تعداد حداقل ۶ صندلی در انتظار فرعی لازم است
۲۳	رختکن زنان	16.80	۱- کفپوش وینیل ۲- سرامیک غیر لغزنده	۱- کاشی یا سرامیک تا زیر سقف ۲- کاشی یا سرامیک تا ارتفاع (۲/۲ متر) مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
	رختکن مردان	5.60				

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۱۱ از ۱۷۵

۲۴	قسمت نگهداری برانکارد و صندلی چرخدار	3.60	مکان فضای پارک برانکارد و صندلی چرخدار در نزدیکترین فاصله به ورودی بخش بستری پیش بینی شود .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیر ارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر
۲۵	تسهیلات کشیک		در جوار کلیه بخشهای بستری خوابگاه کشیک زنانه و مردانه طراحی شود هر قسمت زنان یا مردان شامل اتاق خواب ، نشیمن و سرویس بهداشتی است .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۲۶	اتاق روز بیماران	13.44	اتاق روز بیماران در نزدیک ورودی بخش بستری پیش بینی می شود. وجود پنجره و دید به بیرون ساختمان در این اتاق الزامی است.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیر ارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	رنگ روغنی نیم مات
۲۷	اتاق برق	8	در فضای مشترک بین دو بخش بستری پیش بینی شود .	۱- سنگ چینی سفید بضامت ۲/۵ سانتیمتر ۲- موزائیک ۳- کف بتنی	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ پلاستیک یا اندود سیمان تخته ماله	۱-رنگ پلاستیک ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۲۸	پله فرار به انضمام پیش ورودی)	24		سنگ کف شوی ندارد	رنگ روغنی نیم مات قرنیز سنگی لبه گرد به عرض ۱۵ سانتیمتر	رنگ روغنی نیم مات

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرح‌های عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>

توضیحات کلی:

* جدول مشخصات مربوط به فضاهای موجود در بخش های بستری بصورت کلی در بیمارستانهای ۱۰۰ الی ۱۰۰۰ تختخواب می باشد . جهت اطلاعات بیشتر در خصوص سطح خالص واحد هر فضا و تعداد آنها در بخش مذکور در بیمارستانهای با ظرفیتهای متفاوت به فصل سیزدهم از جلد یکم کتاب طراحی بناهای درمانی نشریه شماره (۱-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد .

_ مواردی که در برنامه ریزی طراحی و اجرای بخشهای بستری داخلی / جراحی و ایجاد محیط مناسب برای بیماران مورد ملاحظه قرار می گیرد عبارتند از:

- نور طبیعی ،منظره و تهویه طبیعی
- نور مصنوعی
- دما،رطوبت و تهویه
- ایمنی
- صدای مطلوب و نا مطلوب
- تسهیلات آسایش و ایمنی بیماران
- رنگ و فضای معماری
- امکانات مناسب برای معلولان
- حمام ها و سرویسهای بهداشتی

- جهت اطلاعات بیشتر در خصوص عملکرد بخش ها - مشخصات درها ، ارتباط بخشها ، نقشه اتاقها و همچنین معماری فضاهای بستری و عملکرد پزشکی و پرستاری و تجهیزات پزشکی و ایمنی مربوط به بخش های بستری به نشریه (۱-۲۸۷) مراجعه گردد.

مزایای استفاده از سیستم درای وال (Dry Wall) برای دیوارهای داخلی عبارتند از :

- ۱- چنانچه طراحی داخلی بخش در زمان بهره برداری نیاز به تغییراتی پیدا کند، سیستم دیوارهای داخلی "درای وال" به خوبی این انعطاف را تامین می کند .
- ۲- دیوارهای "درای وال" وزن سبکی دارد و بار کمی به سازه ساختمان تحمیل می کند و طراحی سازه اصلی ساختمان و مقاوم کردن در برابر زلزله راحت تر و ارزانتر خواهد بود.
- ۳- سیستم "درای وال" به خاطر داشتن اسکلت (Stud / Runner) و وزن سبک ،امکان مقاوم سازی آن در برابر زلزله بسیار راحت تر و ارزان تر از دیوارهای بنایی خواهد بود .
- ۴- برای اتصال عناصر سنگینی که روی دیوار نصب می شوند مانند قفسه های دیواری و ایستاده ، تابلوهای برق ، دستشویی وغیره می بایست با محاسبات لازم سازه "درای وال" را در محل های اتصال تقویت کرد .
- ۵- بعلت توخالی بودن دیوار "درای وال" عبور لوله ها وکابل های برق ، بدون نیاز به جزئیات اضافی به راحتی می تواند انجام گیرد .
- ۶- در صورتیکه دیوار "درای وال" از جلوی ستون عبور کند یا دور ستون را بپوشاند ، اسکلت دیوار و تخته گچی با فاصله ۲ تا ۳ سانتی متر از دیوار قرار گیرد . تا لرزش های ستون در زمان زلزله نتواند به دیوار انتقال یابد .
- ۷- "رانر" دیوارهای ضد آتش که تا سقف اصلی امتداد دارند ، نباید به سقف اتصال ثابت داشته باشند . "رانر" دیوار، داخل "رانر" بزرگتری که به سقف اصلی اتصال ثابت دارد قرار می گیرد و به آن متصل نمی شود . در زمان زلزله حرکت های سقف به دیوار انتقال نمی یابد .

موارد ذکرشده در قسمت نازک کاری (کف ، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است . بدیهی است جزئیات اجرائی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسین مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه ، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

جنس ضربه گیر دیوارها می تواند از چوب، آکروین یا پی وی سی باشد.

سقف کاذب : عبور تاسیسات برقی و مکانیکی در فضای سقف کاذب راهروها انجام می گیرد . لذا برای دسترسی به آنها از سقفهای کاذب قابل برداشت استفاده می شود . توصیه می شود سقف کاذبهای قابل برداشت خلل و فرج کمتری داشته باشد سقف کاذب

اتاقهای بستری مخصوصاً اتاق ایزوله ، اتاقهای معاینه و درمان ، اتاق دارو و کار تمیز ، اتاق کار کثیف ، اتاق جمع آوری کثیف ، اتاق نظافت ، سرویسهای بهداشتی و حمام را از جنس تخته گچی درزگیری شده ، بتونه شده با رنگ روغنی مات یا نیم مات و یا از گچ و خاک و دو گچه پرداختی با رنگ روغنی مات یا نیم مات استفاده شود .

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۳ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

«جدول مشخصات درها» «فضاهای بخش بستری»

ردیف	نام فضا	مشخصات در
۱	اتاقهای بستری	در اتاقهای بستری دو لنگه ، بصورت یک لنگه بزرگ و یک لنگه کوچک پیش بینی شود . (۵۰+ ۱۰۰) سانتیمتر - ارتفاع خالص در ۲۱۰ سانتیمتر است . در بیمارستانهای ناحیه ای کوچک پهنای در، عرض در اتاقهای بستری یک تختخوابی حداقل ۱۲۰ سانتیمتر خالص و بصورت یک لنگه پیش بینی شود . ورق پاخور و ورق ضربه گیر در از جنس فولاد زنگ ناپذیر یا آلومینیوم باشد . ارتفاع بالای ورق پاخور در ، از کف ۳۵ سانتیمتر باشد . ارتفاع بالای ورق ضربه گیر در از کف ۹۰ سانتیمتر و عرض ورق ضربه گیر ۳۰ سانتیمتر باشد .
۲	اتاق دارو و کار تمیز	عرض خالص در ۹۰ سانتیمتر و ۲۱۰ سانتیمتر ارتفاع دارد - در دارای پنجره و به طرف داخل باز شود .
۳	اتاق کار کثیف	عرض خالص در ۹۰ سانتیمتر و ۲۱۰ سانتیمتر ارتفاع دارد - بطرف داخل باز شود. از قراردادن گریل روی در خودداری شود و زیر در فقط ۶ میلیمتر تا کف فاصله داشته باشد .
۴	اتاق جمع آوری کثیف	عرض خالص در ۱۰۰ سانتیمتر و ۲۱۰ سانتیمتر ارتفاع دارد . در دارای پنجره و به طرف داخل باز شود .
۵	اتاق معاینه و درمان	عرض خالص در اتاق معاینه و درمان ۱۵۰ سانتیمتر - دو لنگه (۵۰+ ۱۰۰) سانتیمتر - دستگیره روی لنگه بزرگ در نصب شود - ورق پاخور و ورق ضربه گیر همانند درهای اتاقهای بستری است.
۶	اتاق روز بیماران	عرض خالص در ۹۰ سانتیمتر و ۲۱۰ سانتیمتر ارتفاع دارد. در نیاز به ورق ضربه گیر ندارد . ورق پاخور مانند سایر درها پیش بینی شود .
۷	سرویسهای بهداشتی و حمام	پهنای خالص در ، ۸۰ سانتیمتر باشد - دارای قفل ایمنی باشد بطوریکه بتواند از بیرون باز شود . در ورودی دوش و توالت و دستشویی معلولان : ابعاد خالص ۹۰ سانتیمتر - باز شو به طرف بیرون با قفل ایمنی و دارای پاخور از هر دو طرف باشد.

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۴ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

عرض در انبار مواد و تجهیزات، خالص ۹۰ سانتیمتر و ارتفاع آن خالص ۲۱۰ سانتیمتر باشد .	انبار مواد و تجهیزات	۸
در ورودی قسمت سینی چینی و ظرفشویی بصورت بادبزی با عرض خالص ۹۰ سانتیمتر و دارای پنجره روی در باشد.	آبدارخانه	۹
عرض در ورودی رختکن ها خالص ۸۰ سانتیمتر باشد .	رختکن	۱۰

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>						 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>						<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>	<p>صفحه ۱۵ از ۱۷۵</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>	

جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش مراقبت ویژه I.C.U- (جدول شماره ۲)

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۶ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش مراقبت ویژه در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخوابی - جدول شماره ۲

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱	فضای پیش ورودی	* ۸-۱۲ متر مربع	طراحی پیش ورودی می تواند به صورتهای مختلف انجام گیرد. پیش ورودی با قسمت رختکن و سرویس بهداشتی کارکنان ارتباط مستقیم دارد. در داخل پیش ورودی دستشویی بیمارستانی قرار دارد. فضای ارتباط بین راهرو اصلی بیمارستان و فضای بستری بیماران می باشد.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر	۱- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	پانل قابل برداشت آلومینیومی / فلزی	- در صورت استفاده از ضربه گیر چوبی ارتفاع بالای ضربه گیر تا کف، ۹۰ سانتیمتر در نظر گرفته شود. - عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر
۲	رختکن کارکنان (زنان و مردان)	* ۹-۱۶ متر مربع	مکان رختکن کارکنان در داخل پیش ورودی است. در صورتیکه سیستم رختکن بیمارستان بصورت متمرکز طراحی شده باشد. دو رختکن کوچک زنانه و مردانه برای تعویض روپوش پیش بینی گردد. دوش کارکنان در داخل رختکن ها قرار می گیرد. طراحی ورود به رختکن ها به گونه ای باشد که داخل رختکن از بیرون دیده نشود.	۱- کفپوش وینیل ۲- سرامیک غیر لغزنده	۱- کاشی یا سرامیک تا زیر سقف ۲- کاشی یا سرامیک تا ارتفاع ۲/۲ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	این فضا نیاز به پنجره ندارد.
۳	سرویس های بهداشتی کارکنان (زنان و مردان)	۴.۴۰ متر مربع	در نزدیکی رختکن ها پیش بینی شود و در پیش ورودی بخش قرار گیرد این فضا نیاز به پنجره ندارد	سرامیک غیر لغزنده	کاشی یا سرامیک تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۷ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

۴	اتاق نظافت	۴.۵۰ متر مربع	مکان این اتاق در پیش ورودی بخش قرار گیرد و نیاز به پنجره ندارد.	- سرامیک غیرلغزنده - کف شوی دارد.	کاشی یا سرامیک تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات								
						۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر								
						۴	اتاق جمع آوری کثیف	۸ - ۹.۶۰ *	مکان این اتاق در پیش ورودی بخش قرار گیرد و نیاز به پنجره ندارد.	- سرامیک غیرلغزنده - کف شوی دارد.	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات		
						۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر								
۶	فضای بستری بیماران (شامل ۶ تخت بستری و ۲ تخت ایزوله)	در بیمارستانهای ۳۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت (برای هر تخت بستری): ۴.۵۰*۴.۲۰ در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۳۰۰ تخت: (برای هر تخت بستری) ۳.۶۰*۳.۳۰	بزرگترین فضای بخش مراقبت ویژه، فضای بستری بیماران است که ایستگاه پرستاری در مرکز آن قرار دارد. ورودی بخش نباید مستقیماً به این فضا باز شود. فضاهای بستری بیماران بصورت باز طراحی می شود.	۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر	۱-قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲-سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)								
					۷	اتاق بستری ایزوله (یک تخت)						در بیمارستانهای ۳۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت: ۴.۵۰*۴.۲۰ در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۳۰۰ تخت: ۳.۶۰*۳.۳۰	جهت قرارگرفتن تخت مانند سایر تخت های فضای بستری باز به سمت ایستگاه پرستاری می باشد.	۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر
							پیش ورودی اتاق ایزوله	در بیمارستانهای ۳۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت: ۴/۵۰*۱/۷۵ در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۳۰۰ تخت: ۳.۶۰*۱.۴۵	پیش ورودی فضای بسته ای است، برای ورود غیر مستقیم به اتاق بستری بیمار از راهرو، یک در به داخل پیش ورودی باز می شود و از پیش ورودی یک در به داخل اتاق بیمار باز می شود.	۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال			

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۸ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

فضای بستری بیمار	۸	ایستگاه پرستاری	در بیمارستانهای ۳۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۵.۵۰*۷.۲۰ تا ۳۰۰ تخت ۴*۵.۴۰	ایستگاه پرستاری در بخش مراقبت ویژه مرکز کنترل پرستاری بخش است . مکان ایستگاه پرستاری در مرکز تخت های بستری، خارج از مسیر رفت و آمد قرار دارد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	۱- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۴- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	عناصر تشکیل دهنده ایستگاه پرستاری : - پیشخوان (از ساختن پیشخوان با مصالح بنایی خودداری شود) - پرونده های پزشکی - میز گزارش نویسی - میز کامپیوتر - سایر تسهیلات در ایستگاه پرستاری
	۹	پارک تجهیزات پزشکی	۵*۲.۷۵	فضای بازی در نزدیکی ایستگاه پرستاری برای پارک تجهیزات پزشکی ضروری پیش بینی شود .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	این تجهیزات شامل : - دستگاه رادیولوژی سیار - یک دستگاه سونوگرافی - دو دستگاه ترولی اورژانس - تجهیزات مربوط به معاینه اعصاب - رسیپرومتر - چراغ معاینه سیار - سیلندر هوای فشرده و اکسیژن فشرده	
	۱۰	فضای دارو و کار تمیز	در بیمارستانهای ۳۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت : ۵*۲.۷۵ تا ۳۰۰ تخت : ۴*۲.۵۵	این اتاق در داخل بخش طراحی شده و نیاز به پنجره ندارد ، این فضا بصورت بسته یا نیمه باز طراحی می شود و مکان آن نزدیک به ایستگاه پرستاری است .	سرامیک غیر لغزنده کف شوی ندارد .	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)	ایستگاه پرستاری ارتباط نزدیکی با اتاق دارو و کار تمیز و فضای پارک تجهیزات داشته باشد .
	۱۱	فضاهای پشتیبانی	در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ : ۴*۲.۷۰	مکان آبدارخانه نزدیک اتاق استراحت کارکنان پیش بینی شود .	سرامیک غیر لغزنده کف شوی دارد .	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)	
		در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت : ۳.۸۰*۲.۲۰	در داخل بخش طراحی شود و نیاز به پنجره ندارد .	سرامیک غیر لغزنده کف شوی دارد .	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)	اتاق کار کثیف	

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۹ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

۲	انبار رخت تمیز	۳.۰۶ متر مربع	در داخل بخش طراحی شود و نیاز به پنجره ندارد.	سرامیک غیر لغزنده کف شوی ندارد.	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)
۳	انبار وسایل و تجهیزات	۹-۱۴ متر مربع *	در داخل بخش طراحی شود و نیاز به پنجره ندارد.	۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ جینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۴	انبار مبلمان و تجهیزات	۸-۹ متر مربع *	در داخل بخش طراحی شود و نیاز به پنجره ندارد.	۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ جینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۵	آزمایشگاه	در بیمارستانهای ۳۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت: ۴*۲.۷۰	این اتاق باید در جبهه خارجی ساختمان طراحی شود که بتواند پنجره به بیرون ساختمان داشته باشد.	سرامیک ضد اسید کف شوی دارد.	کاشی تا زیرسقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال
۶	اتاق درمان	در بیمارستانهای ۴۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت: ۴.۴۰*۴.۴۰	در داخل بخش طراحی شود و نیاز به پنجره ندارد.	کفپوش آنتی استاتیک	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال

در ابتدای ورود به آزمایشگاه دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود.
فضای کافی برای استقرار کامپیوتر پیش بینی شود.
فضای کافی برای میز آزمایشگاهی سینگ"، یخچال فریزر برای نگهداری نمونه ها، سانتریفوژ و هود آزمایشگاهی پیش بینی شود.

در بیمارستانهای با ظرفیت ۴۰۰ تخت به بالا برای جلوگیری از نقل و انتقال بیمار، اتاق درمان برای انجام برخی اعمال جراحی پیش بینی می شود. یک سینگ اسکراب در خارج اتاق و امکانات مانیتورینگ گازهای طبی و تسهیلات الکتریکی و مکانیکی لازم پیش بینی گردد.
دیوارها سرب کوبی شود.
ارتفاع کف تا سقف ۳ متر باشد.

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۲۰ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

۱۷	گنجه برای تابلوهای برق	۲ متر مربع	مکان گنجه در مسیر راهروهای داخلی بخش باشد . بطوریکه گروه پرستاری به راحتی به آن دسترسی داشته باشد . جلوی گنجه فضای کافی برای تعمیرات پیش بینی شود . تا مسیر حرکتی کارکنان بخش راسد نکند . از فضاهای ترو لوله های آب دور باشد .			در گنجه ، فلزی و دارای قفل باشد .
۱۸	اتاق استراحت کارکنان	۱۱.۶۰ متر مربع	این اتاق در نزدیکی آبدارخانه بخش طراحی شود . این اتاق باید دارای پنجره به فضای خارج باشد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ جینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ عرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	در این اتاق تجهیزات لازم برای ارتباط با ایستگاه پرستاری پیش بینی شود . پیش بینی لازم جهت جلوگیری از انتشار بوی سیگار به سایر فضاها لازم است .
۱۹	اتاق مدیر بخش (پزشک)	۱۰.۲۰ متر مربع	این اتاق باید در جبهه های خارجی ساختمان طراحی شود که بتواند پنجره به بیرون ساختمان داشته باشد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ جینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ عرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	اتاق مدیر بخش بصورت یک اتاق دفتری مبلمان می شود و دارای میز کنفرانس به ظرفیت ۸ نفر است .

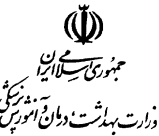
فضاهای اداری کارکنان

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۲۱ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

۲۰	اتاق منشی بخش	۷ متر مربع	اتاق منشی بخش بین اتاق مدیر بخش و سر پرستار بخش است. این اتاق باید در جبهه خارجی ساختمان طراحی شود که بتواند پنجره به بیرون ساختمان داشته باشد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ جینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۲۱	اتاق سرپرستار بخش	*۷-۸ متر مربع	این اتاق باید در جبهه خارجی ساختمان طراحی شود که بتواند پنجره به بیرون ساختمان داشته باشد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ جینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۲۲	اتاق خواب و مطالعه پزشک کشیک	۹.۹۰ = (۷.۵۰ + ۲.۴۰) (با احتساب سرویس بهداشتی و دوش)	این اتاق دارای دوش ، توالت و دستشویی مجزا است که در آن به داخل اتاق باز می شود . این اتاق می تواند پنجره به بیرون ساختمان داشته باشد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ جینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۲۳	فضاهای خارج بخش	*۱۴-۱۱.۵۰	اتاق انتظار و استراحت بستگان و همراهان بیمار خارج از بخش مراقبت ویژه و متصل به آن طراحی شود . ورود به این اتاق از راهروهای اصلی بیمارستان است . ارتباط با ایستگاه پرستاری از طریق وسایل الکترونیک دیداری و شنیداری است .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ جینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	در صورتیکه در طرح کل بیمارستان توالت و دستشویی و آبخوری عمومی فاصله زیادی با اتاق انتظار همراهان داشته باشد . توالت و دستشویی و آبخوری در نزدیکی اتاق انتظار پیش بینی شود .

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۲۲ از ۱۷۵

۲۶	کارگاه تعمیر تجهیزات	* ۱۶ متر مربع	کارگاه کوچکی در مجاورت بخش مراقبت ویژه برای تعمیر تجهیزات الکترونیکی مورد نیاز روزمره بخش پیش بینی شود . ورود به این کارگاه از راهروهای عمومی بیمارستان باشد .	سنگ جینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۲۵	فضای رفت و آمد (راهروها)	عرض خالص : ۲۴۰ سانتیمتر	فضای رفت و آمد به صورت مستقل خارج از حریم فضای بیماران و ایستگاه پرستاری طراحی شود .	۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ جینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)	در صورت استفاده ازضربه گیرارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰سانتیمتر (عرض ضربه گیر : ۲۵ سانتیمتر)
26	اتاق مانیتورینگ	حدود ۸متر مربع	فضای رفت و آمد به صورت مستقل خارج از حریم فضای بیماران و ایستگاه پرستاری طراحی شود .	۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ جینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)	مترابستگی به تعداد تخت های فضای ICU دارد.
27	اتاق UPS	۲*۲	فضای رفت و آمد به صورت مستقل خارج از حریم فضای بیماران و ایستگاه پرستاری طراحی شود .	۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ جینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	سقف کاذب	

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرح‌های عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۲۳ از ۱۷۵</p>

توضیحات کلی:

*جدول مشخصات مربوط به فضاهای موجود در بخش مراقبتهای ویژه بصورت کلی در بیمارستانهای ۱۰۰ الی ۱۰۰۰ تختخواب می باشد . جهت اطلاعات بیشتر در خصوص سطح خالص واحد هر فضاو تعداد آنها در بخش مذکور در بیمارستانهای با ظرفیتهای متفاوت، به فصل دوازدهم از جلد یکم کتاب طراحی بناهای درمانی نشریه شماره (۲-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد .

در طراحی معماری بیمارستان راهروهایی که مسیر بیماران بستری به بخش های تشخیصی درمانی می باشد باید از مسیر بیماران سرپایی مجزا باشد. این مورد مخصوصا در مورد بیماران بخش های مراقبت ویژه لزوم بیشتری دارد.

- شرایط مناسب محیط بیمار کارکنان در بخش های مراقبت ویژه:

- نور طبیعی

بیماران و کارکنان در بخش های مراقبت ویژه ،برای درک روز و شب نیاز به نور طبیعی دارند.موارد زیردر طراحی پنجره ها ،در جهت تامین نور طبیعی ، رعایت شود.

ابعاد پنجره ها متناسب با شرایط اقلیمی باشد. از ایجاد پنجره های بسیار بزرگ حتی در اقلیم معتدل ، خودداری شود.از ایجاد پنجره پشت سر بیمار خود داری شود. یک یا دو پنجره برای فضای بستری بیماران کافی است . بیشتر پنجره ها در فضای مخصوص

کارکنان ایجاد شود.ترجیح دارد که پنجره در فضای بستری بیماران ثابت باشد در صورت بازشو بودن فقط مقدار کمی از آن باز شودو در همان موقعیت قفل شود. پنجره های باز شو دارای درز نباشد.

- نور مصنوعی

در فضای بستری نور مصنوعی به مقدار کافی برای معاینه بیماران ، مشاهده دستگاهها و انجام تجدید حیات قلبی و تنفسی ، پیش بینی شود. ارجح است که نور مصنوعی مخلوطی از نور سفید و زرد باشد،تا رنگ چهره بیمار بخوبی دیده شود. طراحی چراغهای سقفی به گونه ای باشد که نور مستقیم به چشم بیماران نتابد.

- جلوگیری از صدای نامطلوب

ایجاد سکوت در بخش مراقبت ویژه اهمیت زیادی دارد. مواردی که در طراحی این بخش در جهت جلو گیری از صدای نامطلوب می تواند رعایت شود به شرح زیر است:

- محل استقرار ساختمان بیمارستان- پوسته خارجی ساختمان بیمارستان - فضاهای داخلی و خارجی بخش که تولید صدا می کند (در طراحی معماری سعی شود بخش مراقبت ویژه در جوار فضاهایی که تولید صدا می کند قرار نگیردمانند اتاقهای هوارسان و غیره

)-(مقررات مدیریت پرستاری در جلوگیری از صدای نامطلوب

- رنگ و فضای معماری

ایجاد محیط مناسب و آرام بخش برای بیماران و کارکنان در بخش های مراقبت ویژه ، یکی از عوامل موثر در بهبودی بیماران می باشد. مواردی که در بالا بردن کیفیت طراحی معماری این بخش موثر است بشرح ذیل می باشد:

- باز بودن فضای بیماران نسبت به ایستگاه پرستاری ،به استثناء اتاقهای ایزوله که با دیوارهای شیشه ای جدا می شود.

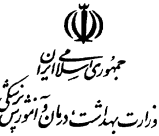
- فضای کافی در اطراف تخت بیماران

- جدا شدن فضای تخت هر بیمار بوسیله پرده

- قرارگرفتن ایستگاه پرستاری در مرکز فضای بیماران

- دید مستقیم پرستاران از ایستگاه پرستاری ،روی صورت تمام بیماران

- وجود پنجره در فضای بیماران و در اتاقهای مخصوص کارکنان

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۲۴ از ۱۷۵</p>

رنگ

انتخاب رنگ بعلت شرایط ویژه ای که بیماران دارند، نمی تواند تنوع زیادی داشته باشد. موارد مهم در انتخاب رنگ به شرح زیر است:

در کلیه فضاهای بیماران رنگ غالب، رنگ ترکیبی خاکستری روشن باشد با اختلاف طیف تیره و روشن رنگ بین دیوار ، کف و سقف، از بکار بردن رنگ خاکستری خالص خود داری نمایید. علت استفاده از رنگ ترکیبی خاکستری در بخش های مراقبت ویژه ، برای تشخیص بهتر رنگ بیمار است. از کنتراست رنگ روی خطوطی که در کنسول بالای تخت (چه بصورت کنسول افقی یا عمودی) یا در ایستگاه پرستاری و غیره در بالا بردن کیفیت بصری محیط می توان استفاده کرد. طراح معمار در استفاده از سایر رنگها در محیط های مخصوص کارکنان آزاد است.

جهت اطلاعات بیشتر در خصوص عملکرد بخش ها - مشخصات درها ، ارتباط بخشها ، نقشه اتاقها و همچنین معماری فضاهای بستری و عملکرد پزشکی و پرستاری و تجهیزات پزشکی و ایمنی مربوط به بخش ICU به نشریه شماره (۲-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد

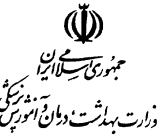
در کلیه فضاها در صورت عبور کانالهای مربوط به تاسیسات (برق و مکانیک) ، سقف کاذب اجرا می گردد..

در مورد تمام انواع سقفهای کاذب مانند رابیتس و گچ و خاک ، درای وال ، سقفهای کاذب قابل برداشت اعم از فلزی یا آگوستیک و غیره ، طرح جزئیات مقاومت در برابر زلزله توسط مهندسیین سازه انجام می شود.

جنس ضربه گیر دیوارها می تواند از چوب، آکروین یا پی وی سی باشد.

موارد ذکر شده در قسمت نازک کاری (کف ، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است . بدیهی است جزئیات اجرائی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسیین مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه ، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۲۵ از ۱۷۵</p>

«جدول مشخصات درها» «بخش مراقبت ویژه I.C.U»

مشخصات در	نام فضا	ردیف
در از جنس آلومینیوم با دو لنگه مساوی به پهنای ۱۵۰ سانتیمتر و ارتفاع خالص در ۲۱۰ سانتیمتر است. از ارتفاع ۹۰ سانتیمتر به بالا دارای شیشه سکوریت باشد..	اتاق بستری بیمار (ایزوله)	۱
عرض خالص در ۸۰ سانتیمتر و ارتفاع خالص آن ۲۱۰ سانتیمتر است	پیش ورودی ایزوله	۲
عرض خالص در ۹۰ سانتیمتر و ارتفاع خالص آن ۲۱۰ سانتیمتر است	آزمایشگاه	۳
عرض خالص در ۹۰ سانتیمتر و ارتفاع خالص آن ۲۱۰ سانتیمتر است ، بدون گریل روی در، ضربه گیر به سمت بیرون، پاخور در هر دو سمت - بطرف داخل باز شود.	اتاق کار کثیف	۳
عرض خالص در ۱۰۰ سانتیمتر و ارتفاع خالص آن ۲۱۰ سانتیمتر است. در ، بطرف داخل باز شود و دارای پنجره روی در باشد .	اتاق جمع آوری کثیف	۴
پیش ورودی دارای دو در است . در اول ، در ورود به پیش ورودی که در اصلی بخش محسوب می شود و اتصال به راهروهای اصلی بیمارستان دارد و از نوع ضد آتش می باشد در دوم، در ورود به داخل بخش است . هر دو در بصورت دو لنگه مساوی باشد. پهنای خالص هر دو در ، ۱۶۰ سانتیمتر و ارتفاع خالص آن ۲۱۰ سانتیمتر است. .	پیش ورودی	۵

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

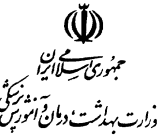
معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک	مشخصات مدرک						صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۲۶ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

ردیف	شرح	اتاق درمان
۶	در ورودی دو لنگه بادبزی به عرض ۱۵۰ سانتیمتر و ارتفاع خالص آن ۲۱۰ سانتیمتر باشد.	
۷	پهنای خالص در ، ۸۰ سانتیمتر باشد - دارای قفل ایمنی باشد بطوریکه بتواند از بیرون باز شود . در ورودی دوش و توالت و دستشویی معلولان : ابعاد خالص ۹۰ سانتیمتر - باز شو به طرف بیرون با قفل ایمنی و دارای پاخور از هر دو طرف باشد.	سرویسهای بهداشتی و حمام
۸	عرض در انبار مواد و تجهیزات ، خالص ۹۰ سانتیمتر و ارتفاع خالص آن ۲۱۰ سانتیمتر باشد .	انبار وسایل و تجهیزات
۹	عرض خالص در، ۹۰ سانتیمتر و دارای پنجره روی در باشد.	آبدارخانه
۱۰	عرض خالص در ورودی رختکن ها ۸۰ سانتیمتر باشد .	رختکن

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>						 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>						<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>	<p>صفحه ۲۷ از ۱۷۵</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>	

جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای موجود در بخش اعمال زایمان- (جدول شماره ۳)

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۲۸ از ۱۷۵</p>

نام دستور العمل: جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای موجود در بخش اعمال زایمان

شماره دستور العمل: ۲۰۳/۸۷/ط.م

تاریخ دستور العمل: ۱۳۸۷/۷/۳۰

هدف از ارسال :

این دستور العمل به عنوان ضوابط و معیارهای طراحی معماری جهت راهنمایی مشاورین و طراحان در کلیه فضاهای درمانی بیمارستانی تحت پوشش دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ضرورت اجرای دستور العمل:

نظر به اهمیت بالای بیمارستانها و مراکز درمانی و عدم تدوین استاندارد کامل در زمینه فضاهای فیزیکی ،همواره جهت تایید نقشه های ساختمانی و تاسیساتی بیمارستانها در بخشهای خصوصی و دولتی با مشکلات متعددی روبرو هستیم.همچنین بدلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان ، اینگونه بیمارستانها پس از ساخت و به هنگام بهره برداری دستخوش تغییرات و تخریبات فراوانی می گردند. کما اینکه در سالهای گذشته مشکلات بوجود آمده بر سر راه طراحی و بهره برداری بیمارستانها خود موکد این موضوع می باشد. بدین لحاظ ،رعایت ضوابط و معیارهای طراحی نه تنها باعث صرفه جویی در هزینه های ناشی از تغییرات فیزیکی بعدی خواهد شد بلکه روابط و گردش کار خدمات رسانی به بیماران را نیز تسهیل می نماید.

بدیهی است با رعایت ضوابط و استاندارد ها در فضاهای فیزیکی امکان ارائه خدمات به نحو مطلوبتر انجام گردیده و نتیجتا تاثیر مثبت آن در سلامت جامعه پدیدار خواهد شد.

این دستور العمل در بررسی نقشه های مراکز بیمارستانی دانشگاهها و بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حیطه شمول دستور العمل:

کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور و همچنین کلیه بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	
صفحه ۲۹ از ۱۷۵							

جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای موجود در بخش اعمال زایمان - جدول شماره ۳

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱	پیش ورودی	۱۰	مکان رختکن ها در داخل پیش ورودی بخش است .	۱- کفپوش وینیل ۲- سرامیک غیر لغزنده	۱- کاشی یا سرامیک تا زیر سقف ۲- کاشی تا ارتفاع دسترس (۲/۲ متر) مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	در صورتیکه سیستم رختکن کارکنان بیمارستان بصورت متمرکز طراحی شده باشد دو رختکن کو چک زنانه و مردانه برای تعویض روپوش پیش بینی می شود . هر یک از رختکن ها دارای دوش است . در صورتیکه سیستم رختکن بیمارستان بصورت غیر متمرکز و محلی طراحی شده باشد ، رختکن کارکنان ثابت بخش به صورت زنانه و مردانه پیش بینی شود . طراحی ورودی رختکن ها به گونه ای باشد که داخل رختکن از بیرون دیده نشود .
		۱.۶۰	در کنار رختکن	سرامیک غیر لغزنده کف شوی دارد	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	دوش
		۶	مکان رختکن ها در داخل پیش ورودی بخش است .	۱- کفپوش وینیل ۲- سرامیک غیر لغزنده	۱- کاشی یا سرامیک تا زیر سقف ۲- کاشی تا ارتفاع دسترس (۲/۲ متر) مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	رختکن کارکنان مرد
		۱.۶۰	در کنار رختکن	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد .	کاشی تا زیرسقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	دوش

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۳۰ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

تعداد سرویس های بهداشتی کارکنان متناسب با ظرفیت بخش زایمان باشد .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	کاشی تا زیر سقف	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد .	سرویس بهداشتی کارکنان در پیش ورودی پیش بینی شود .	۲.۲۰	سرویس های بهداشتی کارکنان	پیش ورودی	۲
	عملکرد اتاق: تجهیزاتی که کثیف شده، برای نظافت باید به قسمت کاخ داری بیمارستان فرستاده شود . در این اتاق دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	کاشی تا زیر سقف	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد .	مناسب ترین محل برای این اتاق پیش ورودی بخش است زیرا مکانی است که بین قسمت زایمان سزارین و قسمت زایمان طبیعی قرار دارد و به ورودی بخش نزدیک است..	برای ظرفیت ۳۰۰۰ زایمان در سال و بیشتر: ۳*۴.۳۰ برای ظرفیت ۲۵۰۰ زایمان در سال و کمتر: ۴.۱۰*۲.۶۰		اتاق جمع آوری کثیف
زنان باردار ، ابتدا در اتاق معاینه که موقعیت تریاژ را دارد توسط پزشک یا ماما معاینه می شوند . در این اتاق دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	۱-کاشی کاری تا زیر سقف ۲- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ مترمابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ نیم مات	۱- سرامیک غیر لغزنده ۲- کفپوش وینیل ۳- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر	مکان اتاق معاینه در پیش ورودی بخش اعمال زایمان است . در صورت امکان یک درب نیز به داخل بخش داشته باشد.	۱۲	اتاق معاینه	پیش ورودی	۴
وظیفه باز و بسته کردن قفل الکترونیک در ورودی بخش اعمال زایمان با سیستم دیداری و شنیداری به عهده ایستگاه کنترل است .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	۱-قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمترمابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲-سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ مترمابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- سرامیک غیر لغزنده ۲- کفپوش وینیل ۳- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد.	در بخش های اعمال زایمان با ظرفیت بیشتر از ۲۵۰۰ زایمان در سال در پیش ورودی بخش ایستگاه کنترل و راهنمایی پیش بینی شود . در گوشه ای مناسب در پیش ورودی کانتر ثابتی برای استقرار ایستگاه کنترل پیش بینی شود به طوریکه در ورودی ، در قسمت زایمان سزارین ، رختکن ها و اتاق معاینه در دید رس آن باشد .	۴	ایستگاه کنترل		۵

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۳۱ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

قسمت زایمان سزارین	۶	فضای پیش ورودی	۱۱ - ۱۸ *	<ul style="list-style-type: none"> - ارتباط فضای پیش ورودی به راهروی قسمت زایمان طبیعی بصورت باز است . - قسمت زایمان سزارین با یک در و تعویض تخت مجزا می شود . 	<ul style="list-style-type: none"> ۱- ۱- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات 	<ul style="list-style-type: none"> ۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه) 	<p>ورود و خروج هایی که از طریق پیش ورودی به بخش اعمال زایمان انجام می گیرد به شرح زیر است :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ورود و خروج کارکنان - ورود و خروج زنان باردار و همراهان - ورود زنان باردار برای عمل سزارین - خروج مادرو نوزاد برای انتقال به بخش بستری - ورود وسایل و تجهیزات - ورود و خروج رخت تمیز و کثیف - خروج زباله
	۷	اتاق عمل سزارین	۶.۳۰*۶.۳۰	<ul style="list-style-type: none"> اتاق عمل سزارین ، اتاق اعمال بزرگ محسوب می شود و باید دارای کلیه امکانات اتاقهای عمل باشد و حداقل سطح خالص این اتاق ۳۰ متر مربع است . گوشه ای از اتاق عمل برای استقرار نوزاد و احتمالاً تجدید حیات نوزاد پیش بینی شود . فضایی جهت پانل های دیواری و سقفی تجهیزات و همچنین فضایی جهت استقرار چراغ نگاتسکوپ در نظر گرفته شود. 	<ul style="list-style-type: none"> کاشی سبز رنگ تا زیر سقف 	<ul style="list-style-type: none"> ۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال 	<p>توصیه می شود ارتفاع خالص (از کف تا زیر سقف کاذب) حداقل ۳۶۰ سانتیمتر پیش بینی شود . گوشه های اتاق با پخ ۱۳۵ درجه اجرا گردد..</p>
	۸	آماده سازی استریل	۳.۰۵*۱.۸۵	<ul style="list-style-type: none"> فضای جنبی اتاق عمل سزارین 	<ul style="list-style-type: none"> ۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال 	<ul style="list-style-type: none"> کاشی تا زیر سقف 	<p>سطح زیر بنای اتاق به اندازه ای باشد که اسکراب نرس (scrub - Nurse) و همکارش بتواند براحتی ترولی ست ابزار جراحی را برای جراحی سزارین بعدی چیدمان کنند .</p>

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	
صفحه ۳۲ از ۱۷۵							

۹	اتاق اسکراب و گان	۳.۰۵*۱.۸۵	برای هر اتاق عمل یک فضای جنبی یا اتاق اسکراب پیش بینی شود.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد.	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	
۱۰	فضای آمادگی	۶	این فضا می تواند همجوار با فضای ریکاوری و با پارتیشن کوتاهی از فضای ریکاوری جدا شود. به ازای هر اتاق عمل یک تخت آمادگی پیش بینی می شود.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد.	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	
۱۱	فضای ریکاوری	۶	فضای ریکاوری برای نگهداری موقت مادران بعد از عمل سزارین است تا از آثار بیهوشی کامل با بی حسی موضعی بهبود یابند.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد.	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	
۱۲	اتاق کار کثیف	۳.۳۵*۲.۲۷	این اتاق نزدیک به فضای آمادگی و ریکاوری در قسمت سزارین پیش بینی شود.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
۱۳	اتاق نظافت	۴.۵۰	بسته به ظرفیت بخش اعمال زایمان یک تا دو اتاق نظافت در قسمت زایمان طبیعی و یک اتاق نظافت در قسمت زایمان سزارین پیش بینی شود..	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
اتاق نظافت شامل سه قسمت است :		<ul style="list-style-type: none"> - قسمت تی شوی - قسمت نگهداری مواد شوینده و ضد عفونی کننده - قسمت نگهداری ابزار و وسایل نظافت در این اتاق دستشویی بیمارستانی پیش بینی می شود.					

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۳۳ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

۱۴	ایستگاه پرستاری	۴	در مرکز فضای ریکاوری و آمادگی، ایستگاه پرستاری کو چکی پیش بینی می شود.	۱- کفیوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد.	۷- ۱-قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۸- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال
۱۵	زایمان طبیعی	۳.۲۰*۲.۴۰	به تناسب ظرفیت بخش اعمال زایمان در این اتاق یک تا چند محل پیش بینی می شود که توسط پرده پلاستیکی از هم جدا هستند. این اتاق دارای توالت و دستشویی است.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال
۱۶	اتاق درد (یک تختخوابی)	۳*۳	در این قسمت از بخش اعمال زایمان، اتاق یک الی شش تختخوابی و اتاق ایزوله قرار دارد. زنان باردار دوران درد قبل از زایمان را در این اتاقها می گذرانند.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال
۱۷	اتاق زایمان طبیعی	۵.۵۰*۵.۵۰	کلیه استانداردها و ابعاد اتاقهای عمل در این فضا باید رعایت گردد.	کفیوش از جنس وینیل - درز بین کف سازی و قرنیز اتاق با سیلیکون پر شود. درز انبساط و غیره از داخل اتاق عبور نکنند.	کاشی مات با رنگ روشن و ابعاد بزرگ تا زیرسقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال
۱۸	ریکاوری بعد از زایمان طبیعی (دو تختی)	۴.۸۰*۳.۸۰	مادران بعد از زایمان طبیعی به قسمت ریکاوری زایمان طبیعی منتقل می شوند. (زمان ریکاوری حدود سه ساعت می باشد).	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد.	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال

طراحی و برنامه ریزی مراحل مختلف زایمان و نگهداری نوزادان در سیستم قدیمی و سنتی به شرح زیر است:
اتاق آمادگی - اتاق درد - اتاق زایمان طبیعی - ریکاوری بعد از زایمان

تعداد اتاق زایمان طبیعی متناسب با ظرفیت بخش اعمال زایمان می باشد. در این سیستم یک اتاق زایمان اضافی برای موارد اورژانس پیش بینی می شود. نوزاد بعد از تولد و احتمالا اعمال تجدید حیات در اتاق زایمان به قسمت پذیرش نوزاد انتقال می یابد.

ترجیحا اتاقهای زایمان یک تخته در نظر گرفته شود.

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۳۴ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

ردیف	نوع تجهیز	مشخصات تجهیز	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	زایمان طبیعی	
								ردیف	نوع تجهیز
۱۹	اتاق درد ، زایمان و ریکاوری (LDR ROOM)	در هر اتاق درد زایمان و ریکاوری ، یک سرویس بهداشتی شامل دوش ، توالت و دستشوییپیش بینی شود. پنجره باز شو در این اتاق الزامی است . ارجح است مکان پنجره در قسمت پایین تخت زایمان و ابعاد آن متناسب با اقلیم طراحی شود . پنجره دارای شیشه دو جداره و قفل مخصوص و فقط توسط پرستار قابل باز شدن و دارای پرده کرکره باشد . در طراحی معماری گوشه مناسبی از اتاق درد ، زایمان و ریکاوری برای استقرار نوزاد پیش بینی شود	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	۶.۴۰*۶.۶۰	مفهوم اصلی سیستم (LDR ROOM) برای انجام زایمان طبیعی ترکیب مراحل درد ، زایمان و ریکاوری بعد از زایمان در یک اتاق می باشد. این سیستم از لحاظ کنترل عفونت برای مادر و نوزاد بسیار مفید است.
۲۰	انبار تجهیزات	در اتاق درد ، زایمان و ریکاوری ، برخی ابزار و وسایل پزشکی که اکثراً روی تrolley قرار می گیرند باید آماده استفاده باشند ، برای جلوگیری از بی نظمی، این تrolley ها در انبار هستند تا در موقع لزوم مورد استفاده قرار گیرند.	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	۱۰-۱۶ *	هر دو اتاق (LDR) می توانند دارای یک انبار تجهیزات مشترک باشند .
۲۱	سرویس بهداشتی شامل دوش ، توالت و دستشویی	در هر اتاق درد زایمان و ریکاوری ، یک سرویس بهداشتی شامل دوش ، توالت و دستشوییپیش بینی شود. پنجره باز شو در این اتاق الزامی است . ارجح است مکان پنجره در قسمت پایین تخت زایمان و ابعاد آن متناسب با اقلیم طراحی شود . پنجره دارای شیشه دو جداره و قفل مخصوص و فقط توسط پرستار قابل باز شدن و دارای پرده کرکره باشد . در طراحی معماری گوشه مناسبی از اتاق درد ، زایمان و ریکاوری برای استقرار نوزاد پیش بینی شود	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	۲.۲۰	لوله کشی ها بصورت توکار اجرا شود .

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع

دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

صفحه

مشخصات مدرک

عنوان مدرک

صفحه ۳۵ از ۱۷۵

ویرایش

شماره گزارش

ماه تهیه

سال تهیه

نام استان

نوع سند

ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی

۲

۲

۱۰

۱۳۸۸

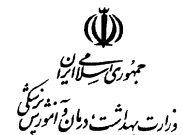
تهران

DOC

۲۲	زایمان طبیعی (فضاهای ایستگاه پرستاری)	ایستگاه پرستاری	برای ظرفیت ۳۰۰۰ زایمان در سال و بیشتر: $۳.۹۰ * ۵.۴۰$ برای ظرفیت ۲۵۰۰ زایمان و کمتر: $۳.۵۰ * ۴.۴۰$	مکان ایستگاه پرستاری در قسمت زایمان طبیعی است و ورودیها و خروجی های زیر را تحت کنترل دارد . - ورودی اصلی بخش اعمال زایمان - ورود به قسمت زایمان سزارین از داخل قسمت زایمان طبیعی - ورود به بخش مراقبت ویژه نوزادان NICU	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد	۹- ۱- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۱۰- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	ایستگاه پرستاری ،مرکزاداری و کنترل پرستاری بخش اعمال زایمان است. مکان منشی بخش در فضای ایستگاه پرستاری است . وسعت محل منشی بخش باید به اندازه ای باشد که علاوه بر مکان نوشتار ، محل کامپیوتر ، پرینتر و فاکس نیز پیش بینی شود .
۲۳	پارک تجهیزات پزشکی	پارک تجهیزات پزشکی	* $۴.۴۰ - ۵.۱۰$	فضای بازی در نزدیکی ایستگاه پرستاری برای پارک تجهیزات پزشکی ضروری ، پیش بینی شود .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی $۶۰ * ۶۰$ سانتیمتر	
۲۴	اتاق دارو و کار تمیز	اتاق دارو و کار تمیز	برای ظرفیت ۳۰۰۰ زایمان در سال و بیشتر: $۳ * ۴.۳۰$ برای ظرفیت ۲۵۰۰ زایمان در سال و کمتر: $۲.۶۰ * ۴.۱۰$	در قسمت زایمان طبیعی بخش اعمال زایمان و در کنار ایستگاه پرستاری قرار می گیرد .	سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد .	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی $۶۰ * ۶۰$ سانتیمتر	در این اتاق لوازم مورد نیاز اتاق زایمان بسته بندی و آماده می شوند. در این اتاق دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود .
۲۵	زایمان طبیعی (فضاهای پشتیبانی)	اتاق کار کثیف	$۳.۶۰ * ۲.۲۰$	اتاق کار کثیف و اتاق کار تمیز هرگز نباید ارتباط مستقیم با هم داشته باشند و باید مجاور اتاق زایمان باشد.	سرامیک غیر لغزنده کف شوی دارد	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی $۶۰ * ۶۰$ سانتیمتر	دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود .

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۳۶ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

این اتاق شامل سه قسمت است : - قسمت تی شوی - قسمت نگهداری مواد شوینده و ضد عفوفی کننده - قسمت نگهداری ابزار و وسایل نظافت - در این اتاق دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	کاشی تا زیر سقف	سرامیک غیر لغزنده کف شوی دارد		۴.۵۰	اتاق نظافت	۲۶
در این انبار تخت های زایمان ، گهواره ، نوازاد ، انکوباتور، تشک اضافی ، حفاظ تخت و غیره نگهداری می شود .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمترباقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد		۹.۶۰	انبار مبلمان	۲۷
انبار رخت تمیز ، محل نگهداری و آماده سازی پارچه های شسته شده و استریل است .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	کاشی تا زیر سقف	سرامیک غیر لغزنده کف شوی ندارد		۳.۶۰	انبار رخت تمیز	۲۸
گنجه تابلوهای برق از فضاهای تر و لوله های آب دور باشد و دارای قفل باشد .			۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد	مکان گنجه در مسیر راهروهای داخلی قسمت زایمان طبیعی است .	۲	گنجه تابلوهای برق	۲۹
	سقف کاذب	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمترباقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	سنگ یا کفپوش	فضای رفت و آمد به صورت مستقل خارج از حریم فضای بیماران و ایستگاه پرستاری طراحی شود .	۲*۲	اتاق UPS	۱۳۰

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲

صفحه ۳۷ از ۱۷۵

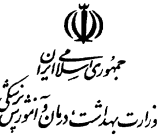
<p>فضای کافی برای تجهیزات و وسایل زیر پیش بینی شود .</p> <ul style="list-style-type: none"> - میز آزمایشگاهی - سینک شستشو - یخچال فریزر برای نگهداری نمونه های آزمایشگاه - هود آزمایشگاهی - سانتر یفوژ - یخچال بانک خون - دستشویی بیمارستانی - مکان استقرار کامپیوتر و پرینتر 	<p>۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال</p>	<p>کاشی تا زیر سقف</p>	<p>سرامیک ضد اسید</p>	<p>آزمایشگاه داخل بخش اعمال زایمان در قسمت زایمان طبیعی قرار دارد .</p>	<p>۳*۴.۱۰</p>	<p>آزمایشگاه / بانک خون</p>	<p>۳۰</p>
<p>بصورت یک اتاق دفتری و دارای میز کنفرانس به ظرفیت ۸ نفر باشد .</p>	<p>۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیرارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)</p>	<p>۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد</p>	<p>اتاق مدیر بخش</p>	<p>۸</p>	<p>زایمان طبیعی (فضاهای اداری و کارکنان)</p>	<p>۳۱</p>
	<p>۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیرارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)</p>	<p>۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد</p>	<p>اتاق پزشک زنان و زایمان</p>	<p>۱۲</p>	<p>زایمان طبیعی (فضاهای اداری و کارکنان)</p>	<p>۳۲</p>

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۳۸ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

در این اتاق میز تحریر و میز کنفرانس با ظرفیت ۸ نفر قرار دارد.	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱-کفیوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد		۸	اتاق سرپرستار بخش	۳۳
	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱-کفیوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد		۷.۵۰	اتاق کشیک	۳۴
	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	کاشی تا زیر سقف	سرامیک غیر لغزنده کف شوی دارد		۲.۴۰	دوش ، توالت و دستشویی	۳۵
تجهیزات لازم برای ارتباط با ایستگاه پرستاری پیش بینی شود بهتر است در فضای استراحت پرسنل ، سرویس بهداشتی در نظر گرفته شود.	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱-کفیوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد	دو اتاق برای استراحت پزشکان و پرستاران مرد و زن پیش بینی شود .	۱۲-۱۴	اتاق استراحت کارکنان	۳۶

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۳۹ از ۱۷۵

فضاهای خارج از بخش	آبدارخانه	۳۷	در جوار اتاق استراحت کارکنان قرار می گیرد	سرامیک غیر لغزنده کف شوی دارد	۱- کاشی یا سرامیک تا زیر سقف ۲- کاشی تا ارتفاع دسترس (۲/۲ متر) مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر
	کنفرانس	۳۸	این اتاق جهت برقراری جلسات بین پزشکان، پرسنل و ماماهاست	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	اتاق کنفرانس با ظرفیت ۱۲ نفر پیش بینی شود.
	فضای انتظار همراهان (سالن انتظار)	۳۹	موقعیت : بیرون بخش نزدیک پذیرش بخش در بیمارستانهای با ظرفیت پایین اتاقی برای انتظار همراهان که در ورودی آن در بیرون بخش اعمال زایمان می باشد ، پیش بینی شود . در جوار این اتاق توالت و دستشویی قرار می گیرد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	سالن انتظار خدمات زایمان دارای سرویس های بهداشتی و کافه تریا می باشد .
	اتاق تعمیر تجهیزات	۴۰	برای تعمیر تجهیزات بخش اعمال زایمان و بخش مراقبت ویژه نوزادان در خارج از هر دو بخش پیش بینی شود .	- سنگ - کف شوی ندارد	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرح‌های عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>

توضیحات کلی:

* ظرفیت بخشها و قسمت های مجموعه خدمات زایمان مانند بخش اعمال زایمان ، بخش بستری زایمان ، بخش مراقبت ویژه نوزادان ،درمانگاه زایمان ، ارتباط مستقیم با ظرفیت بیمارستان ندارد بلکه با تعداد زایمان در سال مشخص می شود . جهت اطلاعات

بیشتر در خصوص سطح خالص واحد هر فضا و تعداد آنها در بخش مذکور در هر بیمارستان با توجه به تعداد نوزادان در سال به نشریه شماره (۳-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مراجعه گردد .

برخی از مواردی که موجب ایجاد محیط مناسب برای مادران و کارکنان بخش اعمال زایمان می شود به شرح زیر است :

- نور طبیعی ، منظره و تهویه طبیعی : ابعاد پنجره ها متناسب با شرایط اقلیمی باشد . در اقلیم های گرم و مرطوب ، و سرد ، ابعاد پنجره کوچک انتخاب شود .

در اتاقها سطح پنجره ها از ۲۰ درصد سطح دیواری که دارای پنجره است ، بزرگ تر نباشد و در اقلیم معتدل و بارانی ، ابعاد پنجره ها می تواند بزرگتر انتخاب شود . (حدود ۳۰ در صد سطح دیواری که دارای پنجره است)

- مکان پنجره ها : در اتاقهای درد ، زایمان و ریکاوری ، مکان پنجره در پایین تخت ، روبروی در ورودی اتاق قرار گیرد . در سایر اتاقهایی که نیاز به پنجره دارد مکان پنجره ها به طرح معمار پروژه بستگی دارد .

- جلوگیری از تابش آفتاب : جلوگیری از تابش مستقیم آفتاب در بخش اعمال زایمان در کلیه اقلیم های کشور ضروری است .

- باز شوی پنجره ها : برای استفاده از تهویه طبیعی ممکن است پنجره ها بگونه ای طراحی شود که بتواند بمقدار کمی باز و در همان موقعیت قفل شود . مقدار باز کردن پنجره ها و قفل آن باید توسط پرستاران بخش تنظیم شود .

- در مورد نور مصنوعی : فضاهای بخش اعمال زایمان ، مخصوصاً قسمت سزارین به راهنمای طراحی تاسیسات برقی بخش اعمال زایمان مراجعه شود .

- جلوگیری از صدای نامطلوب : مواردی که برای جلوگیری از ورود و انتقال صدای نامطلوب می تواند رعایت شود به شرح زیر است .

محل استقرار ساختمان بیمارستان : نباید در کنار خیابانهای پر سر و صدای شهر ، فرودگاه ، ایستگاه راه آهن به بزرگراه و غیره ساخته شود . سعی شود زمین بیمارستان بزرگ انتخاب شود تا علاوه بر تامین گسترش آینده ، ساختمان بیمارستان از ترافیک اطراف جدا باشد .

پوسته خارجی بیمارستان : می توان پوسته خارجی را دو جداره طراحی کرد و یک جدار عایق صوتی / حرارتی بین آن بکار برد . ضمناً پنجره ها نیز دو جداره انتخاب شود .

جهت جلوگیری از انتقال صدای اتاقهای زایمان طبیعی و سزارین دیوارهای داخلی که همجوار اتاقهای درد،زایمان و ریکاوری و یا همجوار راهروهای بخش و همچنین دیوارهای داخلی محدوده قسمت زایمان سزارین بصورت دو جداره با عایق صوتی طراحی شود.

بخش زایمان در محلی واقع شود که کمترین بار ترافیکی را داشته باشد. اتاقهای زایمان و سزارین باید در نقاطی واقع شوند که هیچیک از پرسنل برای دسترسی به فضاهای مختلف بخش زایمان مجبور به عبور از فضاهای پشتیبانی نباشد و

برای عبور و مرور در بخش فقط از راهروهای اصلی و فرعی استفاده شود.

- تسهیلات آسایش و ایمنی مادران و نوزادان

- رنگ و فضای معماری : طرح معماری کل بخش به اشکال مختلفی می تواند انجام گیرد . مکانیابی و ارتباط درست قسمت های مختلف بخش اعمال زایمان ، در بالا بردن کیفیت طرح می تواند نقش عمده ای داشته باشد . طراحی داخلی اتاقهای درد ، زایمان و

ریکاوری روحیه اتاق بستری را القاء کند . مکان تخت ، فرم و رنگ کنسول بالای تخت ، پنجره اتاق ، نازک کاری ، نور غیر مستقیم چراغ، رنگ و نوع پرده پنجره ، مبلمان و غیره می تواند به ایجاد این روحیه کمک کند . رنگ غالب بخش روشن انتخاب شود. بین

رنگ کف و دیوارها کنتراست ملایمی ایجاد شود . می توان در عناصری که سطوح کمی دارند از رنگ های تیره استفاده کرد .

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک	مشخصات مدرک						صفحه
	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۴۱ از ۱۷۵
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

تسهیلات مناسب برای مادران معلول:

- ۱- سرویسهای بهداشتی داخل اتاق با ابعاد و مشخصات معلولان پیش بینی شود .
- ۲- تخت درد و زایمان قابل تنظیم باشد و برای زن باردار در موقع درد قابل استفاده باشد .
- ۳- ارتفاع رخت آویز کمد لباس برای معلولان پیش بینی شود .
- در طراحی بخش اعمال زایمان جهت تخلیه سریع زنان باردار ، مادران و نوزادان در زمان آتش سوزی ، باید سیستم تخلیه افقی را پیش بینی کرد.

موارد ذکرشده در قسمت نازک کاری (کف ، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است . بدیهی است جزئیات اجرایی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسین مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه ، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

جنس ضربه گیر دیوارها می تواند از چوب، آکروین یا پی وی سی باشد.

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۴۲ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

« جدول مشخصات درها » « فضاهای بخش اعمال زایمان »

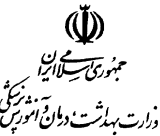
ردیف	نام فضا	مشخصات در
۱	پیش ورودی بخش	از نوع ضد آتش و خود بسته شو - دو لنگه مساوی - پهنای خالص در ، ۱۶۰ سانتیمتر ، ارتفاع خالص در ، ۲۱۰ سانتیمتر دارای قفل الکترونیک با سیستم دیداری و شنیداری که از ایستگاه کنترل باز و بسته می شود .
۲	اتاق جمع آوری کثیف	پهنای خالص در اتاق جمع آوری کثیف : ۱۰۰ سانتیمتر و ارتفاع خالص آن ۲۱۰ سانتیمتر می باشد . در ، به طرف داخل اتاق باز شود .
۳	اتاق درد ، زایمان و ریکاوری	در ورودی اتاق دو لنگه غیر مساوی : (۱۰۰+۵۰) سانتیمتر ، ارتفاع خالص در : ۲۱۰ سانتیمتر . در دارای پنجره نمی باشد ، دستگیره در روی لنگه بزرگ قرار می گیرد در دارای ورق پاخور و ضربه گیر است . جنس ورق پاخور و ضربه گیر از فولاد زنگ ناپذیر یا آلومینیوم باشد . ارتفاع بالا ورق ضربه گیر ، از کف ۹۰ سانتیمتر و عرض ورق ضربه گیر ، ۳۵ سانتیمتر باشد . ارتفاع بالای ورق پاخور در از کف ، ۳۰ سانتیمتر باشد . روی در دریچه عبور هوا نداشته باشد . زیر در فقط ۶ میلیمتر تا کف فاصله داشته باشد .
۴	سرویس بهداشتی	در سرویس بهداشتی به طرف اتاق باز شو - از دو طرف پاخور داشته باشد . عرض خالص ۸۰ سانتیمتر ارتفاع خالص : ۲۱۰ سانتیمتر
۵	اتاق عمل سزارین	در ورودی اتاق دو لنگه مساوی به صورت بادبزی است . پهنای خالص : ۱۶۰ سانتیمتر - ارتفاع خالص : ۲۱۰ سانتیمتر - هر دو لنگه در دارای پنجره با شیشه می باشد . دارای ضربه گیر و پاخور از دو طرف در - بالای در ، در راهرو چراغ سبز و قرمز پیش بینی شود . در زمان عمل جراحی چراغ قرمز روشن می شود .
۶	آماده سازی استریل	در اتاق آماده سازی استریل به عرض ۹۰ سانتیمتر و ارتفاع خالص ۲۱۰ سانتیمتر است . - در به داخل اتاق جراحی سزارین باز می شود و دارای پنجره و پاخور از دو طرف است .
۷	اسکراب و گان	این اتاق دارای دو در یک لنگه است . در اول به راهروی قسمت سزارین باز می شود . و در دوم یک لنگه بادبزی به اتاق عمل سزارین - عرض خالص هر دو در ، ۹۰ سانتیمتر است . ارجح است که اتاق پنجره ثابتی به داخل اتاق عمل در سزارین داشته باشد . در ارتباطی اتاق اسکراب به اتاق عمل دارای پنجره روی در و پاخور از دو طرف است .

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۴۳ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

۸	اتاق دارو و کار تمیز	با عرض خالص ۹۰ سانتیمتر ، دارای ضربه گیر از بیرون و پاخور از دو طرف
۹	اتاق کار کثیف در قسمت زایمان طبیعی و زایمان سزارین	عرض خالص ۹۰ سانتیمتر ، بدون پنجره و گریل روی در ، ضربه گیر در سمت بیرون ، پاخور هر دو قسمت
۱۰	اتاق جمع آوری کثیف	عرض خالص در : ۱۰۰ سانتیمتر ، ارتفاع خالص : ۲۱۰ سانتیمتر - ضربه گیر در دو طرف - ارتفاع بالای ضربه گیر از کف : ۹۰ سانتیمتر - عرض ورق ضربه گیر : ۳۰ سانتیمتر . از جنس ورق فولادی زنگ ناپذیر یا آلومینیوم - پاخور از دو طرف - ارتفاع بالای پاخور از کف : ۹۰ سانتیمتر از جنس فولاد زنگ ناپذیر یا آلومینیوم - پنجره روی در با شیشه سکوریت
۱۱	آزمایشگاه گاز خون / بانک خون	در ورودی ، آزمایشگاه با عرض خالص ۹۰ سانتیمتر و ارتفاع خالص : ۲۱۰ سانتیمتر - دارای پنجره ، ضربه گیر از طرف بیرون و پاخور از دو طرف
۱۲	آبدارخانه	عرض خالص در ، ۹۰ سانتیمتر ، ارتفاع خالص ۲۱۰ سانتیمتر - با پنجره و پاخور ، در دو طرف

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>						 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>						<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>	<p>صفحه ۴۴ از ۱۷۵</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>	

جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش بستری زایمان- (جدول شماره ۴)

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۴۵ از ۱۷۵</p>

نام دستور العمل: جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای موجود در بخش بستری زایمان در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخواب

شماره دستور العمل: ۲۰۴/۸۷/ط.م

تاریخ دستور العمل: ۱۳۸۷/۷/۳۰

هدف از ارسال :

این دستور العمل به عنوان ضوابط و معیارهای طراحی معماری جهت راهنمایی مشاورین و طراحان در کلیه فضاهای درمانی بیمارستانی تحت پوشش دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ضرورت اجرای دستور العمل:

نظر به اهمیت بالای بیمارستانها و مراکز درمانی و عدم تدوین استاندارد کامل در زمینه فضاهای فیزیکی ،همواره جهت تایید نقشه های ساختمانی و تاسیساتی بیمارستانها در بخشهای خصوصی و دولتی با مشکلات متعددی روبرو هستیم.همچنین بدلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان ، اینگونه بیمارستانها پس از ساخت و به هنگام بهره برداری دستخوش تغییرات و تخریبات فراوانی می گردند. کما اینکه در سالهای گذشته مشکلات بوجود آمده بر سر راه طراحی و بهره برداری بیمارستانها خود موکد این موضوع می باشد. بدین لحاظ ،رعایت ضوابط و معیارهای طراحی نه تنها باعث صرفه جویی در هزینه های ناشی از تغییرات فیزیکی بعدی خواهد شد بلکه روابط و گردش کار خدمات رسانی به بیماران را نیز تسهیل می نماید.

بدیهی است با رعایت ضوابط و استاندارد ها در فضاهای فیزیکی امکان ارائه خدمات به نحو مطلوبتر انجام گردیده و نتیجتا تاثیر مثبت آن در سلامت جامعه پدیدار خواهد شد.

این دستور العمل در بررسی نقشه های مراکز بیمارستانی دانشگاهها و بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حیطه شمول دستور العمل:

کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور و همچنین کلیه بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۴۶ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش بستری زایمان در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخواب - (جدول شماره ۴)

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱	اتاق بستری ۴ تختخوابی	سطح خالص هر واحد ۶.۸۵*۶.۴۵	یک اتاق بستری چهار تختخوابی شامل مشخصات زیر است: تخت های بستری عمود بر دو دیوار جانبی است. در ورودی اتاق در محور وسط دیواری که در امتداد راهروی بخش بستری است. و پنجره در محور وسط دیوار جبهه خارجی ساختمان است.	۱-سرامیک غیر لغزنده ۲-کفپوش وینیل ۳-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر -کف شوی ندارد	۱-قرنیز سنگی یا چوبی لبه یخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی آندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲-سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی آندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	فاصله محور تا محور تخت ها : ۲۶۰ سانتیمتر دور هر یک از تخت های بستری پرده تعبیه شود.
	اتاق بستری یک تختخوابی (غیرایزوله) (بدون احتساب ورودی، حمام و سرویس بهداشتی)	:	اتاق بستری یک تختخوابی برای زنان باردار و یا مادرانی که در شرایط سخت قبل یا بعد از زایمان قرار دارند. این اتاق دارای حمام و سرویس بهداشتی است. در ورودی در قسمت پایین تخت و پنجره روبروی در ورودی قرار گیرد.	۱-سرامیک غیر لغزنده ۲-کفپوش وینیل ۳-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر -کف شوی ندارد	۱-قرنیز سنگی یا چوبی لبه یخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی آندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲-سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی آندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	
	حمام و سرویس بهداشتی	حمام و سرویس: ۳.۳۵*۱.۲۰ حمام و سرویس بهداشتی معلولین: ۲.۷۰*۲.۷۰	حمام، توالت و دستشویی معلولان به صورت جداگانه در کنار یکی از گروههای توالت و دستشویی طراحی گردد. فضای مانور صندلی چرخدار با قطر ۱۵۰ سانتیمتر	-سرامیک با رنگ مات متضاد با رنگ کاشی	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۴۷ از ۱۷۵

۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	کاشی تا زیرسقف (با ابعاد بزرگ جهت اتاق ایزوله)	- کفپوش وینیل در اتاق ایزوله - سرامیک غیر لغزنده در قسمت پیش ورودی - کف شوی ندارد.	پیش ورودی فضای بسته ای است که بین اتاق بستری و راهروی بخش قرار می گیرد. از راهرو یک در به داخل پیش ورودی و از پیش ورودی یک در به داخل اتاق بستری باز می شود.	۶.۷۵*۳.۳۵	اتاق یک تختخوابی ایزوله شامل اتاق بستری، حمام و سرویس بهداشتی و پیش ورودی	
عناصر تشکیل دهنده ایستگاه پرستاری : - پیشخوان - محل منشی بخش - پرونده های پزشکی - فرم های اداری - میز گزارش نویسی - ترولی اورژانس - سایر امکانات و تسهیلات - ایستگاه پرستاری	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	۱- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲-سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	در بیمارستانهای کوچک ناحیه ای که فضای ایستگاه پرستاری کوچکتر طراحی می شود، منشی بخش در پشت پیشخوان استقرار می یابد. در بیمارستانهای منطقه ای، قطبی و کشوری ارجح است که در فضای ایستگاه پرستاری، محلی برای منشی بخش طراحی شود - تعبیه سیستم احضار پرستار	۵*۴	ایستگاه پرستاری	۵
توصیه می شود اتاق سر پرستار بخش پنجره ای با پرده در سمت داخل آن داشته باشد بطوریکه سر پرستار بتواند ایستگاه پرستاری را مشاهده کند، بدون اینکه از خارج، داخل اتاق دیده شود.	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد.	اتاق سر پرستار بخش در نزدیکی ایستگاه پرستاری پیش بینی می شود. این اتاق برای انجام کارهای اداری و مدیریتی سرپرستار بخش می باشد.	۷	اتاق سرپرستار بخش	۶
دستشویی بیمارستانی در این فضا پیش بینی شود.	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	کاشی تا زیر سقف	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد.	۴.۵۰*۲.۸۰	اتاق دارو و کار تمیز	۷

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۴۸ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

۸	اتاق کار کثیف	۳.۸۰*۲.۲۰	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد . 	کاشی تا زیر سقف	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر 	دستشویی بیمارستانی در این فضا پیش بینی شود .
۹	اتاق جمع آوری کثیف	۴*۲.۴۰	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد . 	کاشی تا زیر سقف	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر 	دستشویی بیمارستانی در این فضا پیش بینی شود .
۱۰	اتاق نوزادان	۴.۳۰*۳	در کنار ایستگاه پرستاری پیش بینی شود . (ظرفیت تعداد نوزاد در این اتاق ۲۵ درصد ظرفیت نوزادان سالم در بخش بستری زایمان است)	<ul style="list-style-type: none"> ۱- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲-سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات 	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال 	قسمتی از دیوارهای این اتاق که به سمت ایستگاه پرستاری و راهروی بخش است از ارتفاع ۹۰ سانتی متر تا ارتفاع ۱۸۰ سانتیمتر، دارای شیشه سکوریت باشد . اتاق دارای دستشویی بیمارستانی است .
۱۱	حمام نوزادان	۳*۱.۳۰	اتاق کوچکی در کنار اتاق نوزادان برای حمام کردن نوزادان پیش بینی شود .	کاشی تا زیر سقف	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر 	کانتر کو چکی برای خشک کردن نوزاد در این حمام پیش بینی شود
۱۲	اتاق روز مادران	۱۳.۴۴	اتاق روز مادران نزدیک ورودی بخش بستری پیش بینی شود .	کاشی تا زیر سقف	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه) 	وجود پنجره و دید به فضای بیرون الزامی است .

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۴۹ از ۱۷۵

۱۳	انبار رخت تمیز	۳.۰۶	ابعاد کوچکی در بخش برای انبار رخت تمیز پیش بینی شود .	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد. 	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	در این انبار کلیه ملافه ها روبا لشی ها ، روپوش ها و غیره که شسته شده و از رخشستویخانه بیمارستان تحویل گرفته شده است نگهداری می شود .
۱۴	اتاق نظافت	۲.۵۰*۱.۸۰	اتاق نظافت ، پایگاه نظافت گر بخش بستری است و شامل سه قسمت زیر است . این سه قسمت در یک فضا قرار دارد . ۱- قسمت تی شوی ۲- قسمت نگهداری مواد شوینده و ضد عفونی کننده ۳- قسمت نگهداری ابزار وسایل نظافت	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد . 	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	ارجح است اتاق نظافت پنجره نداشته باشد .
۱۵	وان درمان نشسته	۲.۴۰*۱.۴۰	در کنار هر گروه توالت و دستشویی یک اتاقک وان نشسته برای مادرانی که زایمان طبیعی داشتند پیش بینی شود .	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد . 	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
۱۶	انبار مواد و تجهیزات	۷.۶۰	در بیمارستانهای ناحیه ای کوچک به صورت گنجه های عمیق که در آن به راهروی بخش بستری باز می شود ، طراحی گردد . و در بقیه بیمارستانها بصورت یک اتاق طراحی شود .	۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات صفحات گچ (کناف یا مشابه)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	
۱۷	پله فرار	۲۰.۱۰ پیش ورودی پله فرار ۳.۵۱:	در پله فرار در طبقه ای باز شود که به محوطه بیرون ساختمان ارتباط داشته باشد. (طبقه همکف)	<ul style="list-style-type: none"> - سنگ - کف شوی ندارد 	رنگ روغنی نیم مات	عرض خالص پله فرار : ۱۳۰ سانتیمتر عمق پاگرد : ۱۸۵ سانتیمتر حد اقل عرض پاگرد خالص پاگرد با محاسبه فاصله دو پله از نرده تا نرده: ۲۸۰ سانتیمتر	

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۵۰ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

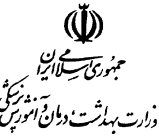
فضاهای خارج بخش	۱۸	آبدارخانه	۳*۹	<ul style="list-style-type: none"> ۱- کاشی یا سرامیک تا زیر سقف ۲- کاشی تا ارتفاع دسترس (۲/۲ متر) مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی مات 	<ul style="list-style-type: none"> ۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر 	<p>آبدارخانه بوسیله تجهیزات و دیوارهای کوتاه به سه قسمت مجزا تقسیم می گردد .</p> <ul style="list-style-type: none"> - قسمت سینی چینی و تهیه چای غذا سرد و نگهداری مواد غذایی - قسمت ظرفشویی - قسمت انبار ظروف تمیز
	۱۹	رختکن کارکنان (زنانه و مردانه)	<p>رختکن مردان : ۵.۶۰</p> <p>رختکن زنان : ۱۶.۸۰</p> <p>کابین رختکن : ۱.۴۴</p>	<ul style="list-style-type: none"> ۱- کفپوش وینیل ۲- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد . 	<ul style="list-style-type: none"> ۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر 	<p>رختکن ها دارای پیش ورودی باشند .</p> <p>یک کابین تعویض لباس در رختکن زنانه پیش بینی شود .</p>
	۲۰	اتاق برق	۸	<ul style="list-style-type: none"> - سنگ - کف شوی ندارد . 	سقف کاذب	
	فضاهای آموزشی در خارج از بخش	۲۱	اتاق کنفرانس آموزشی	۶.۱۰*۸.۳۰	<ul style="list-style-type: none"> ۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد . 	<ul style="list-style-type: none"> ۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۵۱ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

	هر دفتر دارای یک میز تحریر و صندلی پزشک ، با تعداد ۴ صندلی راحتی برای مراجعان است .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	۱۲.۵۰	دفاتر پزشکان استاد و رزیدنتها (تعداد ۲ دفتر)	۲۲	
	.	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	۳۹.۶۰	اتاق مطالعه و گزارش نویسی دانشجویان پزشکی و مامایی	۲ ۳	
		۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	کاشی تا زیر سقف	- سرامیک ضداسید - کف شوی دارد .	در کنار سایر فضاهای آموزشی ، آزمایشگاه کو چکی جهت انجام بعضی از آزمایشات تحقیقاتی پیش بینی شود .	۸	آزمایشگاه تحقیقات	۲۴
		۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	کاشی تا زیر سقف	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد .	در بیمارستانهای آموزشی ، در جوار فضاهای آموزشی تعداد ۲ توالت و دستشویی زنانه و مردانه برای پزشکان استاد ، رزیدنتها ، انترن ها و دانشجویان پزشکی و مامایی پیش بینی شود .	هر واحد ۲.۲۰	سرویسهای بهداشتی دانشجویان	۲ ۵

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۵۲ از ۱۷۵</p>

توضیحات کلی:

- جهت اطلاعات بیشتر در خصوص مشخصات مشترک اتاقهای بستری و تجهیزات آنها به فصل هشتم از نشریه شماره (۴-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مراجعه گردد .
  - جهت اطلاعات بیشتر در خصوص نحوه چیدمان تجهیزات و همچنین نقشه اتاقها و فضاهای بخش بستری زایمان به فصل نهم از نشریه (۴-۲۸۷) مراجعه گردد .
  - جهت اطلاعات بیشتر در خصوص امکانات مناسب برای معلولان در طراحی بخش بستری به فصل ششم از نشریه (۴-۲۸۷) مراجعه گردد.
  - ظرفیت بخش ها و قسمت های مجموعه خدمات زایمان مانند بخش اعمال زایمان، بخش بستری زایمان ، بخش مراقبت ویژه نوزادان ، درمانگاه زایمان ، ارتباط مستقیمی با ظرفیت بیمارستان ندارد بلکه با تعداد زایمان در سال مشخص می شود ، لذا جهت اطلاعات بیشتر مربوط به تعداد و فضاهای مختلف بخش بستری زایمان با توجه به تعداد زایمان در سال به فصل دهم نشریه (۴-۲۸۷) مراجعه گردد .
  - ابعاد پنجره ها در اتاقهای بستری متناسب با شرایط اقلیمی باشد . در اقلیم های گرم و مرطوب ، گرم و خشک و سرد ابعاد پنجره کو چک انتخاب شود .
  - سطح پنجره از ۲۰ درصد سطح دیواری که دارای پنجره است . بزرگتر نباشد .
  - در اقلیم معتدل و بارانی ابعاد پنجره ها می تواند بزرگتر انتخاب شود . (حدود ۳۰ درصد دیواری که دارای پنجره است .)
- موارد ذکرشده در قسمت نازک کاری (کف ، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است . بدیهی است جزئیات اجرایی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسين مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه ، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی		جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی					 وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه	
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۵۳ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

« جدول مشخصات درها » فضاهای بخش بستری زایمان »

ردیف	نام فضا	مشخصات در
۱	اتاق بستری ۴ تختخوابی	در ورودی اتاق دو لنگه غیر مساوی - عرض خالص ۱۵۰ سانتیمتر
۲	اتاق بستری یک تختوابی ایزوله و اتاق بستری یک تختخوابی	در ورودی دو لنگه ، عرض خالص لنگه بزرگ ۱۰۰ سانتیمتر و لنگه کوچک ۵۰ سانتی متر - با ضربه گیر در طرف بیرون و پاخور در دو طرف و شیشه روی در - در حمام با عرض خالص ۸۰ سانتیمتر و پاخور از دو طرف
۳	اتاق دارو و کار تمیز	در ورودی اتاق با عرض خالص ۹۰ سانتیمتر و ۲۱۰ سانتیمتر ارتفاع - ضربه گیر از طرف بیرون - پاخور از هر دو طرف
۴	اتاق و حمام نوزادان	در ورودی با عرض خالص ۹۰ سانتیمتر با ضربه گیر از طرف بیرون و پاخور از دو طرف - در حمام با عرض ۸۰ سانتیمتر ، ضربه گیر از طرف بیرون - پاخور از دو طرف
۵	اتاق کار کثیف	در اتاق با عرض خالص ۹۰ سانتیمتر و ۲۱۰ سانتیمتر ارتفاع - بدون گریل روی در - ضربه گیر به سمت بیرون و پاخور در هر دو سمت - در بطرف داخل باز می شود .
۶	اتاق جمع آوری کثیف	در ورودی اتاق : عرض خالص ۱۰۰ سانتیمتر و ۲۱۰ سانتیمتر ارتفاع - دارای پنجره روی در - ضربه گیر از طرف بیرون و پاخور در هر دو طرف - در بطرف داخل باز می شود .
۷	دوش و توالت و دستشویی معلولان	در ورودی دوش و توالت و دستشویی معلولان : ابعاد خالص ۹۰ سانتیمتر - با زشو به طرف بیرون با قفل ایمنی - دارای پاخور از هر دو طرف
۸	اتاق نظافت	در ورودی به عرض خالص ۹۰ سانتیمتر - دارای پنجره روی در - ضربه گیر از طرف بیرون و پاخور در هر دو طرف
۹	دوش مادران	در ورودی دوش ، ابعاد خالص ۸۰ سانتیمتر - با زشو به طرف بیرون و دارای قفل ایمنی و پاخور از دو طرف
۱۰	اتاق کنفرانس آموزشی	در ورودی اتاق به صورت بادبزی با عرض خالص ۱۲۰ سانتیمتر - دارای پاخور از دو طرف - دارای پنجره روی در
۱۱	آبدارخانه	در ورودی آبدارخانه ، یک لنگه ، بادبزی ، دارای پنجره ، ضربه گیر و پاخور از دو طرف و با عرض خالص ۹۰ سانتیمتر

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

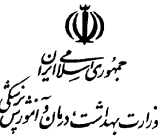
معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک	مشخصات مدرک						صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۵۴ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

عرض خالص در ورودی ۸۰ سانتیمتر - باز شو به طرف بیرون و دارای قفل ایمنی و پاخور از دو طرف	سرویس بهداشتی مادران	۱۲
عرض خالص در ورودی ۸۰ سانتیمتر	وان درمان نشسته	۱۳
عرض خالص در ورودی رختکن ها ۸۰ سانتیمتر باشد .	رختکن کارکنان	۱۵

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>						 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>						<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>	<p>صفحه ۵۵ از ۱۷۵</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>	

جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش مراقبت ویژه نوزادان (NICU) - (جدول شماره ۵)

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۵۶ از ۱۷۵</p>

نام دستور العمل: جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای موجود در بخش مراقبت ویژه نوزادان (NICU)

شماره دستور العمل: ۲۰۵/۸۷/ط.م

تاریخ دستور العمل: ۱۳۸۷/۷/۳۰

هدف از ارسال :

این دستور العمل به عنوان ضوابط و معیارهای طراحی معماری جهت راهنمایی مشاورین و طراحان در کلیه فضاهای درمانی بیمارستانی تحت پوشش دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ضرورت اجرای دستور العمل:

نظر به اهمیت بالای بیمارستانها و مراکز درمانی و عدم تدوین استاندارد کامل در زمینه فضاهای فیزیکی، همواره جهت تایید نقشه های ساختمانی و تاسیساتی بیمارستانها در بخشهای خصوصی و دولتی با مشکلات متعددی روبرو هستیم. همچنین بدلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان، اینگونه بیمارستانها پس از ساخت و به هنگام بهره برداری دستخوش تغییرات و تخریبات فراوانی می گردند. کما اینکه در سالهای گذشته مشکلات بوجود آمده بر سر راه طراحی و بهره برداری بیمارستانها خود موکد این موضوع می باشد. بدین لحاظ، رعایت ضوابط و معیارهای طراحی نه تنها باعث صرفه جویی در هزینه های ناشی از تغییرات فیزیکی بعدی خواهد شد بلکه روابط و گردش کار خدمات رسانی به بیماران را نیز تسهیل می نماید.

بدیهی است با رعایت ضوابط و استاندارد ها در فضاهای فیزیکی امکان ارائه خدمات به نحو مطلوبتر انجام گردیده و نتیجتا تاثیر مثبت آن در سلامت جامعه پدیدار خواهد شد.

این دستور العمل در بررسی نقشه های مراکز بیمارستانی دانشگاهها و بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حیطه شمول دستور العمل:

کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور و همچنین کلیه بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۵۷ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش مراقبت ویژه نوزادان (NICU) - (جدول شماره ۵)

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
منطقه پیش ورودی	۱ رختکن ها	رختکن مردان : ۶ رختکن زنان : ۱۰ دوش : ۱.۶۰ رختکن مادران : ۴	در صورتیکه سیستم رختکن کارکنان بیمارستان بصورت متمرکز برنامه ریزی شده باشد . دو رختکن کوچک زنانه و مردانه برای تعویض روپوش در بخش مراقبت ویژه نوزادان پیش بینی می شود و در صورتیکه بصورت غیر متمرکز برنامه ریزی باشد ، دو رختکن کامل برای کارکنان ثابت و غیر ثابت به صورت زنانه و مردانه پیش بینی می شود . رختکن ها در پیش ورودی قرار می گیرند .	۱- کفپوش وینیل ۲- سرامیک غیر لغزنده کف شوی ندارد .	۱- کاشی یا سرامیک تا زیر سقف ۲- کاشی تا ارتفاع دسترس (۲/۲ متر) مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	ورود به رختکن ها به گونه ای طراحی شود که با باز شدن در رختکن ، داخل آن دیده نشود . در داخل رختکن دوش پیش بینی شود رختکن مادران دارای کمد یک نفره برای هر مادر باشد . در طراحی داخل رختکن مکانی برای نیمکت پیش بینی شود .
	۲ سرویس بهداشتی	۲.۴۰	برای جلوگیری از انتشار عفونت سرویسهای بهداشتی کارکنان و مادران در قسمت پیش ورودی قرار داده می شوند . (تعداد ۳ سرویس بهداشتی)	سرامیک غیر لغزنده کف شوی دارد	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
	۳ اتاق جمع آوری کثیف	۳.۸۰*۲.۴۰	این اتاق در قسمت پیش ورودی قرار دارد .	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	داخل اتاق ، دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود .

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۵۸ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

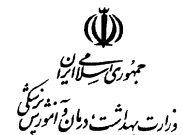
۴	اتاق نظافت	۴.۵	این اتاق در قسمت پیش ورودی قرار دارد .	-سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	داخل اتاق دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود . این اتاق شامل سه قسمت است : ۱- قسمت تی شوی ۲- قسمت نگهداری مواد شوینده و ضد عفونی کننده ۳- قسمت نگهداری ابزار و وسایل نظافت کننده
۵	اتاق آموزش بستگان نوزاد	۹	این اتاق در منطقه پیش ورودی قرار دارد .	۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمترباقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیرارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر:۷ سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	
۶	اتاق پزشک کشیک	۷.۵	این اتاق در منطقه پیش ورودی قرار دارد .	۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمترباقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیرارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر:۷ سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	این اتاق دارای دوش ، توالت و دستشویی است که در آن به داخل اتاق باز می شود .
۷	فضای اسکراب و گان بستری	۳.۲	این فضا در پیش ورودی بخش قرار دارد .	کفپوش بدون درز	کاشی تا زیر سقف	سقف کاذب از جنس پانلهای هایژن	در این فضا ، یک سینک اسکراب دو نفره پیش بینی می شود .

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۵۹ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

۸	گنجه تابلو برق	۲	مکان گنجه در مسیر راهروهای داخلی قسمت پیش ورودی باشد . جلوی گنجه فضای کافی برای تعمیرات پیش بینی شود تا مسیر حرکتی کارکنان بخش را سد نکند .			گنجه تابلوی برق از فضای تر و لوله های آب دور باشد .
۹	فضای بستری نوزادان	هر وا حد بستری: ۳.۶۰*۳.۲۰ یک مدول بستری شامل چهار گهواره یا انکوباتور: ۸.۲۰*۷.۲۰	بخش مراقبت ویژه نوزادان هم جوار با بخش اعمال زایمان طراحی شود . از راهروهای بخش اعمال زایمان ورودی مستقیم به قسمت بستری نوزادان پیش بینی شود . هر مدول بستری نوزادان از ۲ واحد بستری نوزاد تا حداکثر ۶ واحد بستری نوزاد می تواند تشکیل شود . ۴ واحد بستری در هر مدول بهترین انتخاب است . در فضای بستری برای هر چهار گهواره یا انکوباتور یک دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود .	کفپوش کانداکتیو کف شوی ندارد .	کاشی با ابعاد بزرگ با رنگ روشن و مات تا زیر سقف	سقف کاذب از جنس پانلهای هایژن
۱۰	فضای پارک تجهیزات	۷.۲۰*۱.۵۰	انتهای مدول های بستری نوزادان ، فضایی پیش بینی می شود . این فضا که تمام مدول های بستری نوزادان را به هم متصل می کند ، برای پارک تجهیزات پزشکی و بیمارستانی مورد استفاده قرار می گیرد.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمترباقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی در صورت استفاده ازضربه گیرارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر:۲۵سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۶۰ از ۱۷۵

۱۱	اتاق بستری ایزوله	فضای کل اتاق: ۵.۶۰*۳.۲۰	هر اتاق ایزوله دارای فضای سرویس می باشد . که ورودی اتاق به این فضای سرویس باز می شود . فضای سرویس قسمتی از اتاق است در ورودی اتاقهای ایزوله یک دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود .	سرامیک غیرلغزنده	- کاشی تا زیر سقف با کاشی های بزرگ رنگ روشن و مات	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	هر اتاق ایزوله دارای دو قسمت است : ۱- فضای سرویس ۲- اتاق بستری نوزاد
		- فضای سرویس ۳.۲۰*۱.۵۰:	نوزاد بوسیله سیستم مانیتورینگ با مانیتور مرکزی در ایستگاه پرستاری اتصال داشته باشد . دیوار اتاق که مجاور راهروی بخش است . دارای پنجره بزرگ با شیشه سکوریت است که دید گروه پرستاری به داخل اتاق تامین شود .	کفپوش کانداکتیو	- کاشی تا زیر سقف با کاشی های بزرگ رنگ روشن و مات	سقف کاذب از جنس پانلهای هایژن	در صورتیکه اتاق ایزوله پنجره به بیرون داشته باشد ، پنجره ها بصورت ثابت خواهد بود و با پرده کرکره نور تنظیم می شود .
۱۲	ایستگاه پرستاری	۶.۹۰*۴.۱۵	مکان ایستگاه پرستاری در مرکز مدول های بستری نوزادان قرارداد و قسمت های زیر تحت کنترل است : - ورودی اصلی بخش - ورودی از بخش اعمال زایمان - مدول های بستری نوزادان - اتاق های ایزوله	۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید ضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	۱-قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمترباقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲-سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ مترباقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	عناصر تشکیل دهنده ایستگاه پرستاری: ۱- پیشخوان ۲- پرونده های پزشکی ۳- میز گزارش نویسی ۴- میز کامپیوتر و سایر تسهیلات در ایستگاه پرستاری در نزدیکی ایستگاه پرستاری فضایی برای پارک ۳ تا ۴ انکوباتور مخصوص آورد و برد نوزادان پیش بینی شود .	
		فضای دارو و کار تمیز	۴.۱۵*۳.۲۰	درمجاور ایستگاه پرستاری طراحی شود .	سرامیک غیر لغزنده کف شوی ندارد .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	داخل اتاق ، دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود .

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲

صفحه ۶۱ از ۱۷۵

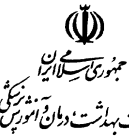
فضاهای معاینه و درمان	۱۴	اتاق معاینه عمومی نوزاد	۴.۸۰*۳.۲۰	نوزادان را بعد از ورود به بخش مراقبت ویژه نوزادان از دری که قسمت بستری نوزادان را به بخش اعمال زایمان وصل می کند به اتاق معاینه نوزادان وارد می کنند .	سرامیک غیرلغزنده	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال
	۱۵	اتاق معاینه چشم و گوش و کاسه سر نوزاد	۳.۲۰*۳.۲۰	این اتاق در مجاورت اتاق معاینه عمومی نوزاد قرار دارد و در آن مستقیماً از داخل اتاق معاینه عمومی باز می شود و برای معاینه چشم و گوش و کاسه سر نوزاد استفاده می شود .	کفپوش وینیل	عایق صوتی با روکش نرم	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال
	۱۶	اتاق درمان	۴.۴۰*۴.۲۰	آن دسته از اعمال درمانی و یا جراحی کوچک که امکان انجام آن در محل بستری نوزاد نباشد ، در اتاق درمان انجام می گیرد .	کف پوش آنتی استاتیک	کاشی تا زیر سقف	سقف کاذب از جنس پانلهای هایژن
فضاهای اداری و کارکنان	۱۷	اتاق مدیر بخش	۵*۳.۵۰	در بخش مراقبت ویژه نوزادان ، مسئولیت پزشکی بخش به عهده مدیر بخش است .	۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمترباقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیرارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر:۷ سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
	۱۸	اتاق منشی بخش	۷	اتاق منشی بخش بین اتاق مدیر بخش و اتاق سرپرستار بخش است .	۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمترباقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیرارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر:۷ سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۶۲ از ۱۷۵

۱۹	اتاق سرپرستار بخش	۸	در داخل بخش نوزادان پیش بینی شود	<p>۱- کفپوش وینیل</p> <p>۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر</p> <p>- کف شوی ندارد .</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات</p> <p>در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)</p>	<p>۱- رنگ روغنی نیم مات</p> <p>۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)</p>	در اتاق سر پرستار بخش علاوه بر میر تحریر یک میز کنفرانس ۸ نفره پیش بینی شود .
۲۰	اتاق پزشک	۱۰	دفتر کوچکی برای پزشک متخصص کودکان یا رزیدنت مقیم پیش بینی گردد .	<p>۱- کفپوش وینیل</p> <p>۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر</p> <p>- کف شوی ندارد .</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات</p> <p>در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)</p>	<p>۱- رنگ روغنی نیم مات</p> <p>۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)</p>	
۲۱	اتاق استراحت کارکنان	۴*۳	یک ضلع این اتاق پنجره بزرگی با شیشه سکوریت برای دید به مدول های بستری نوزادان داشته باشد .	<p>۱- کفپوش وینیل</p> <p>۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر</p> <p>- کف شوی ندارد .</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات</p> <p>در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)</p>	<p>۱- رنگ روغنی نیم مات</p> <p>۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)</p>	در این اتاق تجهیزات لازم برای ارتباط شنیداری با ایستگاه پرستاری پیش بینی شود .

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۶۳ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

ردیف	نوع فضای پشتیبانی	مساحت (م ^۲)	شرح	ملاحظات	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	نوع سند	شرح ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی
۲۲	آبدارخانه	۳*۲.۲۰	آبدارخانه کارکنان بصورت قسمتی از اتاق استراحت کارکنان طراحی شود و مستقیماً به راهروی بخش ارتباط ندارد.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	DOC	شستشوی ظروف در آبدارخانه انجام می شود.
۲۳	آزمایشگاه	۴*۲.۸۰	برای مواردی که تعداد زایمان از ۵۰۰۰ زایمان در سال بیشتر است در داخل بخش مراقبت ویژه نوزادان پیش بینی شود.	- سرامیک ضد اسید - کف شوی دارد	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	DOC	برای مواردی که تعداد زایمان از ۵۰۰۰ در سال کمتر است آزمایشگاه بخش اعمال زایمان می تواند به بخش مراقبت ویژه نوزادان سرویس دهد.
۲۴	انبار رخت تمیز	۳.۰۶	در داخل بخش طراحی شود.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	DOC	انبار رخت تمیز برای نگهداری و آماده سازی پارچه است.
۲۵	انبار وسایل و تجهیزات پزشکی	۸		۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد.	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	DOC	انبار برای نگهداری از تجهیزات پزشکی، لوازم مصرفی و غیره پیش بینی شود.
۲۶	اتاق تهیه شیر و شیر دهی مادر	۴*۲.۸۰		۱- سرامیک غیر لغزنده ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	DOC	
۲۷	اتاق UPS	۲*۲	جهت تغذیه الکتریکی دستگاههای ویژه نگهداری کودک	سنگ یا موزائیک	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	DOC	

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۶۴ از ۱۷۵</p>

توضیحات کلی:

بخش مراقبت ویژه نوزادان الزاماً باید در جوار بخش اعمال زایمان طراحی شود .

- محاسبات ظرفیت بخش مراقبت ویژه نوزادان مبتنی بر پذیرش نوزادان متولد شده در بخش اعمال زایمان بیمارستانی می باشد .

جهت اطلاعات بیشتر مربوط به تعداد و فضاهای مختلف به نشریه شماره (۵-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد .

- ارجح است مکان بخش مراقبت ویژه نوزادان پذیرش شده از خارج از بیمارستان ، زیاد دور از مجموعه خدمات زایمان نباشد .

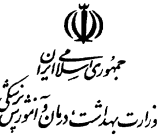
- جهت اطلاعات بیشتر در خصوص نحوه چیدمان و همچنین نقشه اتاقها و فضاهای بخش مراقبت ویژه نوزادان (NICU) به فصل دهم از نشریه شماره (۵-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مراجعه گردد .

- کلیه سقفهای کاذبی که محل عبور لوله ها می باشند بایستی با ورق آلو مینیومی سوراخدار پوشانده شوند.

موارد ذکرشده در قسمت نازک کاری (کف ، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است . بدیهی است جزئیات اجرایی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسین مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه ، بطور

دقیق مشخص خواهد شد.

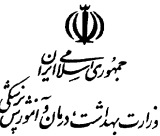
معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی		جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی					 وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه	
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۶۵ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

«جدول مشخصات درها» «بخش مراقبت ویژه نوزادان»

ردیف	نام فضا	مشخصات در
۱	ورودی بخش	از نوع ضد آتش و خود بسته شو - در دو لنگه مساوی - پهنای خالص در ، ۱۶۰ سانتیمتر ، ارتفاع خالص در ، ۲۱۰ سانتیمتر - دارای قفل الکترونیکی با سیستم دیداری و شنیداری که از ایستگاه کنترل باز و بسته می شود .
۲	اتاق جمع آوری کثیف	پهنای خالص در اتاق جمع آوری کثیف : ۱۰۰ سانتیمتر و ارتفاع خالص آن ۲۱۰ سانتیمتر می باشد . در بصورت بادبزی باشد - ضربه گیر دو طرف - پاخور از دو طرف - دارای پنجره با شیشه سکوریت
۳	اتاق بستری ایزوله	عرض خالص در ورودی اتاق ۱۲۰ سانتیمتر و ارتفاع خالص ۲۱۰ سانتیمتر - در به داخل فضای سرویس اتاق باز می شود - در باید دارای فنر خود بسته شو باشد .
۴	اتاق معاینه عمومی و اتاق معاینه چشم و گوش و کاسه سر	در ورودی : عرض خالص ۱۲۰ سانتیمتر ، ارتفاع از کف ۲۱۰ سانتیمتر ، دارای ضربه گیر ، در طرف بیرونی از جنس ورق رنگ ناپذیر یا آلومینیوم - پاخور از دو طرف و پنجره روی در از شیشه سکوریت . در ورود به اتاق معاینه چشم و گوش : عایق شده با فوم و رویه چرمی از دو طرف - عرض در : ۹۰ سانتیمتر ، ارتفاع در : ۲۱۰ سانتیمتر - بدون پنجره روی در
۵	اتاق درمان	در ورودی : عرض خالص ۱۲۰ سانتیمتر - ارتفاع خالص از کف : ۲۱۰ سانتیمتر - دارای ضربه گیر از طرف بیرون - پاخور از دو طرف و پنجره روی در از شیشه سکوریت
۶	اتاق تهیه شیر و شیر دهی مادر	در ورودی : عرض خالص : ۹۰ سانتیمتر - ارتفاع خالص : ۲۱۰ سانتیمتر با ضربه گیر از طرف بیرون و پاخور از دو طرف - بدون پنجره روی در
۷	اتاق استراحت کارکنان و آبدارخانه	در ورودی : عرض خالص : ۹۰ سانتیمتر - ارتفاع خالص : ۲۱۰ سانتیمتر - با پنجره روی در از شیشه سکوریت
۸	آزمایشگاه گاز خون	در ورودی : ۹۰ سانتیمتر - ارتفاع خالص : ۲۱۰ سانتیمتر - دارای شیشه روی در - پاخور از دو طرف

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۶۶ از ۱۷۵</p>

جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای موجود در مجموعه خدمات زایمان (درمانگاه زایمان) - جدول شماره ۶

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۶۷ از ۱۷۵</p>

نام دستور العمل: جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای موجود در مجموعه خدمات زایمان (درمانگاه زایمان)

شماره دستور العمل: ۲۰۶/۸۷/ط.م

تاریخ دستور العمل: ۱۳۸۷/۷/۳۰

هدف از ارسال :

این دستور العمل به عنوان ضوابط و معیارهای طراحی معماری جهت راهنمایی مشاورین و طراحان در کلیه فضاهای درمانی بیمارستانی تحت پوشش دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ضرورت اجرای دستور العمل:

نظر به اهمیت بالای بیمارستانها و مراکز درمانی و عدم تدوین استاندارد کامل در زمینه فضاهای فیزیکی ،همواره جهت تایید نقشه های ساختمانی و تاسیساتی بیمارستانها در بخشهای خصوصی و دولتی با مشکلات متعددی روبرو هستیم.همچنین بدلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان ، اینگونه بیمارستانها پس از ساخت و به هنگام بهره برداری دستخوش تغییرات و تخریبات فراوانی می گردند. کما اینکه در سالهای گذشته مشکلات بوجود آمده بر سر راه طراحی و بهره برداری بیمارستانها خود موکد این موضوع می باشد. بدین لحاظ ،رعایت ضوابط و معیارهای طراحی نه تنها باعث صرفه جویی در هزینه های ناشی از تغییرات فیزیکی بعدی خواهد شد بلکه روابط و گردش کار خدمات رسانی به بیماران را نیز تسهیل می نماید.

بدیهی است با رعایت ضوابط و استاندارد ها در فضاهای فیزیکی امکان ارائه خدمات به نحو مطلوبتر انجام گردیده و نتیجتا تاثیر مثبت آن در سلامت جامعه پدیدار خواهد شد.

این دستور العمل در بررسی نقشه های مراکز بیمارستانی دانشگاهها و بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حیطه شمول دستور العمل:

کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور و همچنین کلیه بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی

معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی		جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی					 وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه	
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۶۸ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای موجود در مجموعه خدمات زایمان (درمانگاه زایمان) - جدول شماره ۶

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱	ورودی		در صورتیکه ورودی مجموعه خدمات زایمان مستقیماً از بیرون ساختمان پیش بینی شود، در جلوی ورودی، محوطه ای برای توقف آمبولانس و ماشین های سواری پیش بینی شود - ورودی سر پوشیده باشد - ورودی به سالن انتظار از طریق راهرو انجام گیرد. هر دو در راهرو به صورت کشویی الکترونیک باز و بسته شود. در صورتیکه مجموعه خدمات زایمان، در طبقات ساختمان بیمارستان طراحی شود یک آسانسور تخت بر مخصوص این مجموعه پیش بینی شود. این آسانسور مستقیماً از ورودی اصلی بیمارستان به سالن انتظار مجموعه ارتباط داشته باشد.	- سنگ - کف شوی ندارد	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)	
۲	سالن انتظار	- برای تعداد ۳۰۰۰ زایمان در سال: ۴۸ m ² - برای تعداد ۵۰۰۰ زایمان در سال: ۸۰ m ² - برای تعداد ۷۰۰۰ زایمان در سال: ۱۱۲ m ²	در طراحی فضای انتظار با انتخاب رنگ و مصالح مناسب محیط مطبوعی برای مادران و زنان باردار و همراهان آنها ایجاد گردد. وجود پنجره و نور طبیعی در این فضا ضروری است. مکان مناسبی برای تلفن عمومی و آبخوری پیش بینی شود.	سنگ کف شوی ندارد	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)	

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۶۹ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

<p>پذیرش کلیه بخشها و قسمتهایی که در خدمات زایمان قرار دارند مانند بخش اعمال زایمان ، بخش بستری زایمان ، درمانگاه زایمان در این قسمت انجام می شود .</p>	<p>۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیرارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر:۲۵سانتیمتر)</p>	<p>سنگ کف شوی ندارد</p>	<p>برای هر ۳۰۰۰ زایمان در سال دو کابین پذیرش لازمست . برای هر ۶۰۰۰ زایمان در سال یک کابین صندوق برای پرداخت ها در کنار پذیرش پیش بینی شود . کانتر اطلاعات می توان چسبیده به کانتر پذیرش یا مجزا طراحی شود .</p>	<p>۱۶-۲۱ *</p>	<p>اطلاعات ، پذیرش و صندوق</p>	۳
	<p>۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر</p>	<p>کاشی تا زیر سقف</p>	<p>- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد</p>	<p>برای هر ۳۰۰۰ زایمان در سال سرویس بهداشتی زنانه با یک کابین توالت فرنگی ، یک کابین توالت ایرانی و ۲ دستشویی ، یک توالت و دستشویی مردانه برای همراهان مرد و یک توالت و دستشویی برای معلولان</p>	<p>زنانه: ۱۳.۴۴ مردانه: ۷.۱۴</p>	<p>سرویسهای بهداشتی</p>	۴
	<p>۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیرارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر:۷سانتیمتر)</p>	<p>- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد .</p>	<p>این اتاق در قسمت انتظار مجموعه خدمات زایمان و نزدیک به انتظار فرعی درمانگاه زایمان باشد .</p>	<p>۴-۶</p>	<p>تعویض پوشک نوزاد</p>	۵

اتاق دارای دستشویی است .

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۷۰ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

۶	اتاق شیر دهی نوزاد	۶	این اتاق در قسمت انتظار اصلی مجموعه زایمان و نزدیک به انتظار فرعی درمانگاه زایمان باشد .	<ul style="list-style-type: none"> - کفپوش وینیل - کف شوی ندارد . 	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۷	اتاق نظافت	۴.۵	اتاق نظافت در کنار سرویسهای بهداشتی طراحی شود .	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد . 	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	اتاق نظافت برای نظافت سالن انتظار ، پذیرش ، کافه تریانسرویسهای بهداشتی قسمت اداری و واحد آموزش پزشکی است.
۸	کافه تریا	۳۰-۴۲ *	کافه تریا دارای قسمت نشیمن ، کانتر سرویس آبدارخانه ، ظرفشویی و انبار است .	<ul style="list-style-type: none"> - رنگ روغنی نیم مات قرنیز سنگ لبه گرد به عرض ۱۵ سانتی متر 	رنگ پلاستیک	کافه تریا به تمام مراجعان به مجموعه ، سرویس می دهد.
۹	اتاق برق	۸-۱۰ *	یک اتاق برق برای تابلوهای زمینی برق که در ارتباط با تمام تابلوهای داخل بخش ها و قسمت های مجموعه خدمات زایمان است ، پیش بینی شود .	<ul style="list-style-type: none"> - سنگ - کف شوی ندارد . 	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	رنگ پلاستیک

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۷۱ از ۱۷۵

۱۰	پله فرار	۷.۱۸*۳.۱۰	در صورتیکه در طراحی کل ساختمان بیمارستان ، مجموعه خدمات زایمان در طبقات ساختمان طراحی شود ، یک پله فرار که به سالن انتظار ارتباط دارد پیش بینی شود . خروجی پله فرار در طبقه ای باز شود که به محوطه بیرون ساختمان (معمولا طبقه همکف) ارتباط داشته باشد .	کف پله : سنگی با پاگیر مناسب کف پله : ۲۹ سانتیمتر رایزر پله : ۱۷.۵ سانتیمتر	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	رنگ روغنی نیم مات	عرض خالص پله فرار : ۱۳۰ سانتیمتر عمق خالص پاگرد : ۱۸۵ سانتیمتر پله فرار : مجهز به سیستم روشنایی اضطراری و همچنین مجهز به فن هوادهی جهت ایجاد فشار مثبت و دربهای ضد آتش باشد. باشد .
۱۱	درمانگاه زایمان منشی درمانگاه	۸	میز منشی درمانگاه در مکانی قرار می گیرد که به اتاقهای مشاوره و معاینه پزشک ، انتظار فرعی و اتاقهای سونوگرافی اشراف کامل داشته باشد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	
۱۲	انتظار فرعی	۳۰ - ۱۳.۵ *	به ازای هر اتاق مشاوره و معاینه و سونوگرافی ، تعداد ۲ صندلی انتظار پیش بینی شود . در طراحی فضای انتظار فرعی با انتخاب رنگ و مصالح مناسب محیط آرام و مطبوعی برای مادران و زنان باردار فراهم گردد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)	در صورتیکه از فضای انتظار فرعی برای انتظار سونوگرافی استفاده شود ، تعداد صندلیهای مشخص در فضای انتظار که رنگ آنها متفاوت باشد برای این منظور پیش بینی شود .

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۷۲ از ۱۷۵

۱۳	توالت بانوان	۲.۴۰	در نزدیکی فضای انتظار فرعی نزدیک به اتاقهای معاینه و مشاهده پزشک و سونوگرافی دو دستگاه توالت و دستشویی پیش بینی شود. ورودی توالت و دستشویی از مکان انتظار فرعی دیده نشود.	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده با رنگ مات متضاد با رنگ کاشی - کف شوی دارد 	کاشی تا زیر سقف	<ul style="list-style-type: none"> ۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر 	درهای توالت و دستشویی به بیرون باز شود. توالتها فرنگی باشند و دو طرف آنها دستگیره از لوله کرومه پیش بینی شود.
۱۴	توالت نمونه گیری	۲.۴۰	دو توالت فرنگی و دستشویی برای نمونه گیری در جوار اتاق کار کثیف پیش بینی شود	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده با رنگ مات متضاد با رنگ کاشی - کف شوی دارد. 	کاشی تا زیر سقف	<ul style="list-style-type: none"> ۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر 	یکی از توالت و دستشویی ها برای معلولان مناسب باشد.
۱۵	اتاق مشاوره و معاینه پزشک	گزینه اول : ۵.۳۰*۳ گزینه دوم : ۴.۸۰*۳.۳۰	اتاق مشاوره و معاینه دارای دو قسمت است: ۱- قسمت مشاوره پزشک ۲- قسمت معاینه (این قسمت با پارتیشن یا پرده یا دیوار ثابت از قسمت دفتر پزشکی مجزا می شود). ورودی اتاق مشاوره و معاینه بصورتی طراحی شود که قسمت معاینه از راهرو و فضای انتظار دیده نشود. گفتگوی پزشک با زن باردار یا مادر نباید در راهرو و فضای انتظار شنیده شود. این موضوع در طراحی در و دیوارها رعایت شود.	<ul style="list-style-type: none"> ۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد. 	<ul style="list-style-type: none"> ۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال 	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	در این اتاق دستشویی بیمارستانی پیش بینی گردد. قسمت مشاوره اتاق دارای پنجره با پرده کرکره باشد.

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۷۳ از ۱۷۵

۱۶	سونوگرافی	۵.۳۰ * ۳	مکان اتاقهای سونوگرافی در نزدیکی اتاقهای مشاوره و معاینه پزشک پیش بینی شود . هر اتاق سونوگرافی دارای سه قسمت است . ۱- ورود به اتاق : این قسمت بوسیله پار تیشن ، پرده یا دیوار ثابت به طریقی طراحی می شود که با باز شدن در اتاق ، داخل آن دیده نشود . ۲- رختکن : در رختکن به طرف اتاق سونوگرافی باز شود . ۳- معاینات سونوگرافی : در این قسمت تخت معاینه ، دستگاه سونوگرافی ، میز و صندلی برای گزارش نویسی قرار دارد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	نزدیکی توالت زنان به اتاقهای سونوگرافی ضروری است . .
۱۷	اتاق کار تمیز	۳.۶۰ * ۲.۶۰	این اتاق محل آماده سازی وسایل استریل و تمیز برای اتاقهای مشاوره و معاینه پزشک و اتاقهای سونوگرافی است .	- سرامیک غیر لغزنده	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰ * ۶۰ سانتیمتر	فضاهای پشتیبانی بطور مشترک بین درمانگاه زایمان ، سونوگرافی ، و واحد ارزیابی زایمان مورد استفاده قرار می گیرد .
۱۸	اتاق کار کثیف	۳.۵۰ * ۲.۲۰	این اتاق در کنار اتاق کار تمیز قرار می گیرد و توالت های نمونه گیری در جوار این اتاق طراحی می شوند .	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد .	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰ * ۶۰ سانتیمتر	
۱۹	اتاق جمع آوری رخت کثیف	۴.۱۰ * ۲.۶۰		- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد .	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰ * ۶۰ سانتیمتر	
۲۰	انبار وسایل و تجهیزات	۴.۵	انباری برای وسایل مصرفی در یک قفسه ایستاده و تجهیزات پزشکی و صندلی چرخدار پیش بینی شود .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	

درمانگاه زایمان (فضاهای پشتیبانی)

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۷۴ از ۱۷۵

۲۱	انبار رخت تمیز	۱.۶۰ * ۲.۲۵	انبار رخت تمیز برای نگهداری و آماده سازی پارچه است .	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد . 	<ul style="list-style-type: none"> - کاشی تا زیر سقف 	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر 	در این انبار تجهیزات و وسایل زیر پیش بینی شود . <ul style="list-style-type: none"> - قفسه برای نگهداری البسه - مکان پارک ترولی
۲۲	اتاق نظافت	۱.۸۰ * ۲.۵۰	این اتاق برای نظافت کلیه فضاهای اصلی و پشتیبانی درمانگاه زایمان مورد استفاده قرار می گیرد .	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد . 	<ul style="list-style-type: none"> - کاشی تا زیر سقف 	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر 	اتاق نظافت شامل سه قسمت است : <ul style="list-style-type: none"> ۱- قسمت تی شوی ۲- قسمت نگهداری مواد شوینده و ضد عفونی کننده ۳- قسمت نگهداری ابزار و وسایل نظافت
۲۳	رختکن کارکنان	۲ * ۴.۷۰	در صورتیکه سیستم رختکن کارکنان بیمارستان بصورت متمرکز طراحی شده باشد ، دو رختکن کوچک زنانه و مردانه برای تعویض روپوش ، پیش بینی شود . و در صورتیکه سیستم رختکن بیمارستان بصورت غیر متمرکز و محلی طراحی شده باشد ، رختکن کارکنان ثابت ، بصورت زنانه و مردانه پیش بینی شود .	<ul style="list-style-type: none"> ۱-سرامیک غیر لغزنده ۲-کفپوش وینیل 	<ul style="list-style-type: none"> ۱- کاشی یا سرامیک تا زیر سقف ۲-کاشی تا ارتفاع دسترس (۲/۲ متر) مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی مات 	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر 	در هر رختکن یک دوش پیش بینی شود . طراحی ورودی رختکن به گونه ای باشد که داخل رختکن دیده نشود .
۲۴	سرویسهای بهداشتی کارکنان	۲.۲۰	سرویس بهداشتی کارکنان بصورت زنانه و مردانه مجزا با توالت ایرانی و دستشویی طراحی گردد .	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد . 	<ul style="list-style-type: none"> - کاشی تا زیر سقف 	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر 	
۲۵	اتاق استراحت کارکنان	۳ * ۳.۴۰		<ul style="list-style-type: none"> ۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید 	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه) 	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه) 	هوادهی به اتاق به گونه ای طراحی گردد که فشار هوای اتاق منفی باشد . .

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۷۵ از ۱۷۵

۲۶	آبدارخانه	۳*۲	مکان آبدارخانه در جوار اتاق استراحت کارکنان است	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد . 	<ul style="list-style-type: none"> - کاشی یا سرامیک تا زیر سقف -۲-کاشی تا ارتفاع دسترس (۲/۲ متر) مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی مات 	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر 	در آبدارخانه فقط غذای سبک، چای، قهوه و نوشیدنیها تهیه می شود. شستشوی ظروف در آبدارخانه انجام می شود. این آبدارخانه فقط به کارکنان اختصاص دارد .
۲۷	اتاق آموزش	۴.۳۰ * ۳.۵۰	زنان باردار در این اتاق برای طی دوران بارداری آموزش می بینند.	<ul style="list-style-type: none"> - کف اتاق با موکت فرش میشود . - ورود اتاق بدون کفش است . - در ابتدای ورود یک گنجه کفش قرارداد . 	<ul style="list-style-type: none"> قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر) 	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه) 	این اتاق برای هر مرحله آموزش باید گنجایش حدود ۱۰ نفر را داشته باشد . ورود به اتاق بدون کفش است .
۲۸	دفتر پزشکان	۱۰-۲۰ *	اتاقی برای دو پزشک که مسئولیت کل مجموعه خدمات زایمان را دارند پیش بینی شود .	<ul style="list-style-type: none"> ۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد . 	<ul style="list-style-type: none"> قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر) 	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه) 	

فضاهای اداری

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۷۶ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

۲۹	دفتر سوپروایزر	۳.۸۰ * ۲.۸۰	یک اتاق برای سوپروایزر کل مجموعه خدمات زایمان پیش بینی شود .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۳۰	اتاق اداری	۸-۱۵ *	یک اتاق برای هر دو نفر کارمند اداری که کلیه امور اداری مجموعه را انجام می دهند پیش بینی شود .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۳۱	دفتر پزشک متخصص سونوگرافی	۱۰	اتاق برای مسئول سونوگرافی در مجموعه خدمات زایمان پیش بینی شود .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۷۷ از ۱۷۵

<p>هر فضای بستری با پرده از فضای مجاور مجزا می شود طراحی ورودی واحد ارزیابی زایمان به گونه ای باشد که با باز شدن در قسمت بستری ، زنان باردار در دید رس نباشند. در ورودی دارای قفل الکترونیک با سیستم دیداری و شنیداری است که کنترل آن در ایستگاه پرستاری است.</p>	<p>۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)</p>	<p>۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .</p>	<p>این واحد در جوار درمانگاه زایمان طراحی شود . در این واحد فضاهای پشتیبانی که دسترسی سریع به آنها ضروری بوده پیش بینی می شود . بقیه فضاهای پشتیبانی لازم به صورت مشترک با فضاهای پشتیبانی درمانگاه استفاده می شود مانند : ۱- رختکن کارکنان ۲- سرویسهای بهداشتی کارکنان ۳- انبار تجهیزات ۴- اتاق استراحت کارکنان و آبدارخانه ۵- انبار رخت تمیز</p>	<p>حداقل ابعاد ۳.۲۰ * ۳.۴۰</p>	<p>فضای مانیتورینگ زنان باردار: این فضا شامل حداقل چهار فضای بستری باز است که برای ۳۰۰۰ زایمان در سال جوابگو است . برای هر ۱۰۰۰ زایمان اضافه بر ۳۰۰۰ زایمان در سال یک فضای بستری اضافه می شود .</p>	۳۲

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۷۸ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

واحد ارزیابی زیمنان	۳۴	ایستگاه پرستاری	۳.۳۰ * ۳.۶۰	مکان ایستگاه پرستاری روبروی فضاهای بستری خارج از مسیر رفت و آمد است .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	۱- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
	۳۵	اتاق دارو و کار تمیز	۲.۴۰ * ۳.۷۰	-	-	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰ * ۶۰ سانتیمتر	
	۳۶	سرویس بهداشتی زنان باردار	۲.۴۰	در این واحد دو اتاقک توالت و دستشویی جهت استفاده زنان باردار پیش بینی شود . توالت ها از نوع فرنگی باشد . در توالت ها به بیرون باز شود و دارای قفل ایمنی باشد .	-	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰ * ۶۰ سانتیمتر	
	۳۷	اتاق کار کتیف	۷.۷۰	-	-	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰ * ۶۰ سانتیمتر	
	۳۸	آبدارخانه	۳ * ۲.۲۰	-	-	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰ * ۶۰ سانتیمتر	این ابدارخانه برای آشامیدنی ها و تغذیه سبک زنان باردار پیش بینی می شود.

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۷۹ از ۱۷۵

۳۹	اتاق نظافت	۳/۳۰	در این واحد اتاق نظافت با مشخصات ردیف ۲۲ پیش بینی شود . - کف شوی دارد . - سرامیک غیر لغزنده	- کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر
۴۰	اتاق کنفرانس	۶.۹۰ * ۶.۱۰	قسمت نشیمن دانشجویان ، دارای گنجایش ۳۰ صندلی با میز نو شتار است .	۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۴۱	دفاتر پزشکان استاد ورزیدنتها	۱۲.۵۰		۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۴۲	اتاق مطالعه و گزارش نویسی دانشجویان پزشکی و مامایی	۱۹.۸۰	اتاقی با گنجایش ۱۲ دانشجو برای مطالعه و گزارش نویسی دانشجویان پیش بینی شود .	۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)

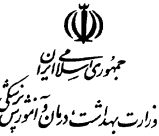
جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک	مشخصات مدرک						صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۸۰ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

۴۳	آزمایشگاه تحقیقاتی	۸	در کنار سایر فضاهای آموزشی، آزمایشگاه کوچکی برای انجام برخی آزمایشات تحقیقاتی پیش بینی شود.	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک ضد اسید - کف شوی دارد . 	<ul style="list-style-type: none"> - کاشی تا زیر سقف 	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال
۴۴	سرویس های بهداشتی دانشجویان	۲.۲۰	در بیمارستانهای آموزشی در جوار فضاهای آموزشی تعداد دو توالت و دستشویی زنانه و مردانه برای پزشکان استاد،انترنهاو دانشجویان پیش بینی شود.	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد . 	<ul style="list-style-type: none"> - کاشی تا زیر سقف 	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر
۴۵	اتاق UPS	۲*۲	جهت تامین انرژی بخش های تحقیقاتی	سنگ یاموزائیک	<ul style="list-style-type: none"> قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات 	سقف کاذب

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۸۱ از ۱۷۵</p>

توضیحات کلی :

* ظرفیت بخش ها ، واحد ها و قسمت های خدمات زایمان ، ارتباط مستقیمی با ظرفیت بیمارستان ندارد بلکه با تعداد زایمان در سال محاسبه می شود ،

جهت اطلاعات بیشتر در خصوص سطح و تعداد فضاهای مجموعه خدمات زایمان به فصل پنجم از نشریه شماره (۶-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد .

- مجموعه بخش ها و واحدهای خدمات زایمان باید در کالبد اصلی بیمارستان طراحی گردد .

- کل مجموعه خدمات زایمان شامل بخشها و قسمتهای زیر است:

۱- بخش اعمال زایمان

۲- بخش بستری زایمان

۳- ۳- بخش مراقبت نوزادان (NICU)

۴- درمانگاه زایمان

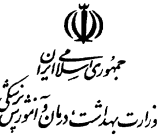
۵- واحد ارزیابی زایمان

۶- ورودی مجموعه خدمات زایمان

۷- قسمت اداری مجموعه

۸- قسمت آموزش پزشکی ، پرستاری و مامایی

- درمانگاه زایمان قسمتی از درمانگاه زنان و زایمان می باشد که در بیمارستانهای عمومی با ظرفیت کم در هم ادغام شده و در بیمارستانهای با ظرفیت بالا بصورت یک قسمت مجزا در جوار درمانگاه زنان برنامه ریزی و طراحی می شود.

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۸۲ از ۱۷۵</p>

- خدمات درمانگاه زایمان مربوط به مراحل بارداری و بعد از زایمان است.

- در بیمارستانهای با تعداد ۲۵۰۰ زایمان در سال به بالا ، مجموعه بخشها و واحد های خدمات زایمان در ارتباط نزدیک با هم در یک ورودی مستقل طراحی می شود.(در حالیکه ارتباط آنها با سایر بخشهای مراقبتی ،درمانی ، تشخیصی و پشتیبانی بیمارستان حفظ شود.)

- در بیمارستانهای با تعداد کمتر از ۲۵۰۰ زایمان در سال ارجح است که هر بخش یا واحد خدمات در بیمارستان در جوار سایر بخشهای مراقبتی ،درمانی ، تشخیصی بیمارستان طراحی شود مانند:

- بخش اعمال زایمان در جوار بخش اعمال جراحی

- بخش بستری زنان و زایمان در جوار سایر بخشهای بستری

- درمانگاه زنان و زایمان در جوار سایر درمانگاهها

موارد ذکرشده در قسمت نازک کاری (کف ، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است . بدیهی است جزئیات اجرائی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسین مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه ، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی		جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی					 وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه	
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۸۳ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

جدول مشخصات درها مربوط به فضاهای مجموعه خدمات زایمان (درمانگاه زایمان)

ردیف	نام فضا	مشخصات در
۱	اتاق مشاوره و معاینه پزشک اتاق آموزش - دفتر سوپروایزر	در ورودی: چوبی، یک لنگه، یک طرفه باز شو به طرف داخل اتاق - بدون پنجره - دارای دستگیره معمولی و قفل سویچی - فاصله زیر در تا کف ۶ میلیمتر - عرض خالص در: ۹۰ سانتیمتر - ارتفاع خالص از کف ۲۱۰ سانتیمتر - دارای ورق پاخور از دو طرف از جنس فولاد زنگ ناپذیر یا آلومینیوم - روی در، دریچه هوا نصب نشود.
۲	اتاق سونوگرافی	در ورودی: چوبی، یک لنگه، یک طرفه، باز شو به طرف داخل - بدون پنجره - دارای دستگیره معمولی و قفل سویچی - فاصله زیر در تا کف ۶ میلیمتر - عرض خالص ۹۰ سانتیمتر - ارتفاع خالص از کف ۲۱۰ سانتیمتر - دارای پاخور - روی در، دریچه هوا نصب نشود.
۳	رختکن سونوگرافی	در رختکن: چوبی، یک لنگه، یک طرفه - باز شوبه طرف خارج رختکن - بدون پنجره - دارای دستگیره معمولی و قفل ایمنی فاصله زیر در تا کف ۲.۵ سانتیمتر - عرض خالص در: ۸۰ سانتیمتر - ارتفاع خالص از کف ۲۱۰ سانتیمتر - دارای ورق پاخور از دو طرف از جنس فولاد زنگ ناپذیر یا آلومینیوم
۴	اتاق دارو و کار تمیز - اتاق کار کثیف اتاق نظافت - آبدارخانه	در ورودی: چوبی، یک لنگه، یک طرفه، باز شو به داخل اتاق - با پنجره - دارای دستگیره لوله خم عمودی و قفل سویچی - فاصله زیر در تا کف ۲.۵ سانتیمتر - عرض خالص ۹۰ سانتیمتر - ارتفاع خالص از کف ۲۱۰ سانتیمتر - دارای ورق پاخور از دو طرف و ضربه گیر از طرف بیرون از جنس فولاد زنگ ناپذیر یا آلومینیوم
۵	انبار رخت تمیز - رختکن کارکنان	در ورودی: چوبی، یک لنگه، یک طرفه، باز شو به داخل اتاق - با پنجره - دارای دستگیره لوله خم عمودی و قفل سویچی - فاصله زیر در تا کف ۲.۵ سانتیمتر - عرض خالص در: ۸۰ سانتیمتر - ارتفاع خالص از کف ۲۱۰ سانتیمتر - دارای ورق پاخور از دو طرف و ضربه گیر از طرف بیرون از جنس فولاد زنگ ناپذیر یا آلومینیوم
۶	واحد ارزیابی زایمان	در ورودی: دو لنگه مساوی، مقاوم در برابر آتش و دارای پنجره به ابعاد ۱۵*۳۰ با شیشه سکوریت است. عرض خالص در ورودی ۱۶۰: سانتیمتر و ارتفاع خالص ۲۱۰ سانتیمتر است.
۷	اتاق کنفرانس آموزشی	

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

صفحه	مشخصات مدرک						عنوان مدرک
صفحه ۸۴ از ۱۷۵	شماره گزارش	ماه تهیه	سال تهیه	نام استان	نوع سند	ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	
	۲	۱۰	۱۳۸۸	تهران	DOC		

در ورودی و خروجی : یک لنگه بادبزی - پنجره عمودی - دستگیره معمولی و قفل غلطکی - فاصله زیر در ۶ میلیمتر از کف -
عرض خالص: ۱۲۰ سانتیمتر - ارتفاع خالص در: ۲۱۰ سانتی متر - دارای پاخور از دو طرف از ورق فولاد زنگ ناپذیر یا آلومینیوم

در این اتاق ضد آتش باشد .

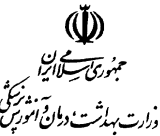
در پله فرار ضد آتش باشد .

درهای توالت و دستشویی به بیرون باز شود .

۸	اتاق برق	
۹	پله فرار	
۱۰	سرویس های بهداشتی	

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۸۵ از ۱۷۵</p>

جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (بخش بستری موقت قلب) - (جدول شماره ۷)

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۸۶ از ۱۷۵</p>

نام دستور العمل: جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (بخش بستری موقت قلب) در بیمارستانهای منطقه ای، قطبی و کشوری

شماره دستور العمل: ۲۰۷/۸۷/ط.م

تاریخ دستور العمل: ۱۳۸۷/۷/۳۰

هدف از ارسال:

این دستور العمل به عنوان ضوابط و معیارهای طراحی معماری جهت راهنمایی مشاورین و طراحان در کلیه فضاهای درمانی بیمارستانی تحت پوشش دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ضرورت اجرای دستور العمل:

نظر به اهمیت بالای بیمارستانها و مراکز درمانی و عدم تدوین استاندارد کامل در زمینه فضاهای فیزیکی، همواره جهت تایید نقشه های ساختمانی و تاسیساتی بیمارستانها در بخشهای خصوصی و دولتی با مشکلات متعددی روبرو هستیم. همچنین بدلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان، اینگونه بیمارستانها پس از ساخت و به هنگام بهره برداری دستخوش تغییرات و تخریبات فراوانی می گردند. کما اینکه در سالهای گذشته مشکلات بوجود آمده بر سر راه طراحی و بهره برداری بیمارستانها خود موکد این موضوع می باشد. بدین لحاظ، رعایت ضوابط و معیارهای طراحی نه تنها باعث صرفه جویی در هزینه های ناشی از تغییرات فیزیکی بعدی خواهد شد بلکه روابط و گردش کار خدمات رسانی به بیماران را نیز تسهیل می نماید.

بدیهی است با رعایت ضوابط و استاندارد ها در فضاهای فیزیکی امکان ارائه خدمات به نحو مطلوبتر انجام گردیده و نتیجتا تاثیر مثبت آن در سلامت جامعه پدیدار خواهد شد.

این دستور العمل در بررسی نقشه های مراکز بیمارستانی دانشگاهها و بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حیطه شمول دستور العمل:

کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور و همچنین کلیه بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	
صفحه ۸۷ از ۱۷۵							

جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (بخش بستری موقت قلب) در بیمارستانهای منطقه ای، قطبی و کشوری - جدول شماره ۷

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
فضای بستری بیماران	۱	فضای بستری برای هر تخت ۲.۹۰*۲.۶۰ فضای بستری برای هر واحد ۴ تختخوابی: ۶.۸۵*۵.۳۰	فضای بستری بیماران به صورت واحدهای بستری ۲ تا ۴ تختی باز طراحی شود. در بیمارستان ۴۰۰ تختی: ۳ واحد ۴ تختی باز در بیمارستان ۶۰۰ تختی: ۴ واحد ۴ تختی باز در بیمارستان ۸۰۰ تختی: ۵ واحد ۴ تختخوابی باز	۱- سرامیک غیر لغزنده ۲- کفپوش وینیل ۳- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد.	۱- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	ابعاد فضای بستری قابلیت انجام آزمایشات مختلف و احتمالاً تجدید حیات قلبی و تنفسی را داشته باشد. برای هر واحد ۴ تختخوابی باز یک دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود. هر فضای بستری باز با پرده ای از فضای مجاور جدا می گردد.
	۲	۴.۵۰*۳.۵۰	ایستگاه پرستاری، مرکز اداری و کنترل پرستاری بخش است و مکان آن روبروی درمرکز واحدهای بستری باز خارج از مسیر رفت و آمد است.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	ایستگاه پرستاری برای استقرار دو پرستار و یک منشی طراحی شود.	
	۳	فضای دارو و کار تمیز	۴*۲.۴۰	ایستگاه پرستاری با فضای دارو و کار تمیز و پارک تجهیزات پزشکی ترکیب شود.	سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد.	کاشی تا زیرسقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۸۸ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

فضاهای پشتیبانی	۴	پارک تجهیزات پزشکی	۳.۲۰*۱	فضای بازی در نزدیکی ایستگاه پرستاری برای پارک تجهیزات پزشکی پیش بینی شود. بطوریکه براحتی بتوان این تجهیزات را به فضای بستری بیماران برد.	۱- کفیپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیرارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)	برخی از این تجهیزات شامل: ۱- دو دستگاه ترولی اورژانس ۲- یک دستگاه رادیولوژی سیار ۳- یک دستگاه سونوگرافی سیار ۴- سیلندر اکسیژن فشرده
	۵	توالت و دستشویی بیماران	هر واحد ۲.۴۰	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	به ازای هر ۶ تختخواب یک توالت و دستشویی پیش بینی شود.	
	۶	اتاق جمع آوری کثیف	۳.۴۰*۲.۲۰	اتاق جمع آوری کثیف در نزدیکی در ورودی قرارمی گیرد.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	عملکرد این اتاق: ۱- جمع آوری انواع زباله (کاغذی، فاسد شدنی، عفونی و تیز و برنده) ۲- جمع آوری رخت کثیف رخت های کثیف بعد از جمع آوری در ترولی رخت کثیف، در اتاق جمع آوری کثیف قرار می گیرند در زمان مناسب به مکان رختشویخانه برده می شوند.
	۷	اتاق کار کثیف	۳.۴۰*۲.۲۰	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر		
	۸	انبار رخت تمیز	۱.۶۰*۲.۲۵	این انبار برای نگهداری و آماده سازی پارچه است.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد.	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۸۹ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

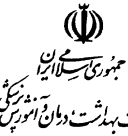
۹	انبار تجهیزات	۶.۶۰	انباری برای تجهیزات پزشکی پیش بینی شود .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	رنگ روغنی نیم مات
۱۰	اتاق نظافت	۴.۵	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد .	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	اتاق نظافت شامل سه قسمت است : - قسمت تی شوی - قسمت نگهداری مواد شوینده و ضد عفونی کننده - قسمت نگهداری ابزار و وسایل
۱۱	گنجه تابلوی برق	۲	مکان گنجه داخل بخش بستری موقت قرار دارد . گنجه تابلوهای برق در مکانی پیش بینی شود که انجام کارهای تعمیراتی جلوی آن ، رفت آمد داخل بخش را مختل نکند .			گنجه تابلوهای برق از فضاهای ترو لوله های آب دور باشد . دارای قفل باشد .
۱۲	آبدارخانه	۲.۵*۳.۸	نزدیک اتاق استراحت کارکنان طراحی شود .	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد .	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر
۱۳	اتاق سر پرستار بخش	۸		۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۹۰ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

در این اتاق تجهیزات لازم برای ارتباط با ایستگاه پرستاری پیش بینی شود. پیش بینی تاسیسات لازم برای جلوگیری از انتشار بوی سیگار به سایر فضاها لازمست.	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد.	اتاق استراحت کارکنان هم جوار با آبدارخانه بخش طراحی شود. ارجح است این اتاق پنجره به فضای خارج داشته باشد.	۳*۳.۴۰	اتاق استراحت کارکنان	۱۴
ورودی رختکن به گونه ای طراحی شود که هنگام باز شدن در ، داخل رختکن دیده نشود.	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	کاشی تا زیر سقف	۱-سرامیک غیر لغزنده ۲-کفپوش وینیل - کف شوی ندارد. در قسمت دوش : - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	در صورتیکه رختکن بیمارستان به صورت غیر متمرکز طراحی شده باشد ، رختکن کامل کارکنان ثابت بخش به صورت زنانه و مردانه پیش بینی شود. در هر رختکن یک دوش پیش بینی شود.	۸.۶۴ دوش: ۱.۶۲ رختکن مردان: ۶.۸۴	رختکن کارکنان	۱۵
	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	کاشی تا زیر سقف	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد	تعداد دو توالت و دستشویی (زنانه و مردانه) نزدیک رختکن ها پیش بینی شود.	هر واحد: ۲.۲۰	سرویس های بهداشتی کارکنان	۱۶

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرح‌های عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۹۱ از ۱۷۵</p>

توضیحات کلی:

- جدول مشخصات مربوط به فضاهای مجموعه خدمات قلب بصورت کلی در بیمارستانهای ۱۰۰ الی ۱۰۰۰ تختخواب می باشد .
  - جهت اطلاعات بیشتر در خصوص سطح خالص واحد هر فضا و تعداد آنها در بخش مذکور در بیمارستانهای با ظرفیتهای متفاوت به جلد یکم کتاب طراحی بناهای درمانی نشریه شماره (۷-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد .
- جهت اطلاعات بیشتر در خصوص نقشه نمای درها به فصل هشتم از جلد یکم کتاب طراحی بناهای درمانی نشریه شماره (۷-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد .

بخش ها و فضاهای خدمات قلب در بیمارستان

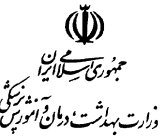
بخش ها و فضاهای خدمات قلب در بیمارستان در چهار سطح برنامه ریزی می شود:

سطح اول : در بیمارستانهای ناحیه ای کو چک

- در بیمارستانهای ناحیه ای ۱۰۰ تا ۲۰۰ تختخواب حداکثر بخش ها و فضاهای زیر را می توان در زمینه خدمات قلب ، برنامه ریزی و طراحی نمود .
- ۱- اتاقهای مشاوره و معاینه قلب ، همراه با اتاق الکتروکاردیوگرافی ، در درمانگاه بیمارستان
- ۲- اتاق تجدید حیات قلبی و تنفسی در بخش اورژانس
- ۳- فضاهای مراقبت ویژه قلب در بخش ICU
- ۴- اتاقهای بستری قلب در بخش بستری داخلی / جراحی برای ادامه درمان

سطح دوم : بیمارستانهای ناحیه ای بزرگ

- در بیمارستانهای ناحیه ای با ظرفیت ۲۰۰ تا ۳۰۰ تختخواب ، بخش ها و فضاهای زیر را در زمینه خدمات قلب می توان برنامه ریزی و طراحی نمود .
- ۱- اتاقهای مشاوره و معاینه قلب ، همراه با اتاق الکتروکاردیوگرافی ، در درمانگاه بیمارستان
- ۲- اتاق تجدید حیات قلبی و تنفسی در بخش اورژانس
- ۳- فضاهای مراقبت ویژه قلب ICCU
- ۴- بخش مراقبت متوسط قلب Inter CCU
- ۵- بخش تشخیصی غیرتهاجمی قلب
- ۶- اتاقهای بستری قلب در بخش بستری داخلی / جراحی برای ادامه درمان

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۹۲ از ۱۷۵</p>

سطح سوم: در بیمارستانهای منطقه ای

در بیمارستانهای منطقه ای با ظرفیت بالاتر از ۳۰۰ تختخواب تا ۵۰۰ تختخواب که به علت شرایط منطقه تاکید بر تخصص قلب نیست بخش ها و فضاهای زیر را می توان برنامه ریزی نمود.

(۱) درمانگاه قلب همراه با اتاقهای الکتروکاردیوگرافی

(۲) اتاق تجدید حیات قلبی / تنفسی در بخش اورژانس

(۳) بخش مراقبت ویژه قلب ICCU

(۴) بخش مراقبت متوسط قلب Inter . CCU

(۵) بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب

(۶) بخش تشخیص آنژیوگرافی قلب

(۷) مراقبت از بیماران قلبی که در شرایط پر خطر قرار ندارند ، در بخش بستری داخلی / جراحی انجام می گیرد .

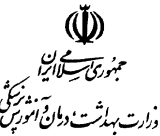
سطح چهارم: در بیمارستانهای منطقه ای ، قطبی و کشوری

در بیمارستانهای منطقه ای ، قطبی و کشوری ، با ظرفیت بالاتر از ۴۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخواب به تناسب نیازها و شرایط منطقه ساخت بیمارستان عمومی، تاکید بر تخصص قلب ، خدمات قلب را می توان به طور کامل برنامه ریزی و طراحی نمود .

موارد ذکر شده در قسمت نازک کاری (کف ، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است . بدیهی است جزئیات اجرائی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسین مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه ، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>						 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>						<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>	<p>صفحه ۹۳ از ۱۷۵</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>	

جدول راهنمای طراحی مشخصات معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (اورژانس قلب) - (جدول شماره ۸)

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۹۴ از ۱۷۵</p>

نام دستور العمل: جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (اورژانس قلب)

شماره دستور العمل: ۲۰۸/۸۷/ط.م

تاریخ دستور العمل: ۱۳۸۷/۷/۳۰

هدف از ارسال :

این دستور العمل به عنوان ضوابط و معیارهای طراحی معماری جهت راهنمایی مشاورین و طراحان در کلیه فضاهای درمانی بیمارستانی تحت پوشش دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ضرورت اجرای دستور العمل:

نظر به اهمیت بالای بیمارستانها و مراکز درمانی و عدم تدوین استاندارد کامل در زمینه فضاهای فیزیکی ،همواره جهت تایید نقشه های ساختمانی و تاسیساتی بیمارستانها در بخشهای خصوصی و دولتی با مشکلات متعددی روبرو هستیم.همچنین بدلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان ، اینگونه بیمارستانها پس از ساخت و به هنگام بهره برداری دستخوش تغییرات و تخریبات فراوانی می گردند. کما اینکه در سالهای گذشته مشکلات بوجود آمده بر سر راه طراحی و بهره برداری بیمارستانها خود موکد این موضوع می باشد. بدین لحاظ ،رعایت ضوابط و معیارهای طراحی نه تنها باعث صرفه جویی در هزینه های ناشی از تغییرات فیزیکی بعدی خواهد شد بلکه روابط و گردش کار خدمات رسانی به بیماران را نیز تسهیل می نماید.

بدیهی است با رعایت ضوابط و استاندارد ها در فضاهای فیزیکی امکان ارائه خدمات به نحو مطلوبتر انجام گردیده و نتیجتا تاثیر مثبت آن در سلامت جامعه پدیدار خواهد شد.

این دستور العمل در بررسی نقشه های مراکز بیمارستانی دانشگاهها و بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حیطه شمول دستور العمل:

کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور و همچنین کلیه بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی

معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی		جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی					 وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه	
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۹۵ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

جدول راهنمای طراحی مشخصات معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (اورژانس قلب) - (جدول شماره ۸)

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱	اتاق تجدید حیات قلبی / تنفسی یک واحد تجدید حیات	۵.۶۰*۴.۹۰		- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	
۲	اتاق تجدید حیات قلبی / تنفسی دو واحد تجدید حیات	۹.۸۰*۶.۳۰		- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	
۳	اتاق تجدید حیات قلبی / تنفسی چهار واحد تجدید حیات	۱۸.۴۰*۶.۳۰		- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	

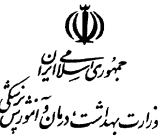
توضیحات کلی:

موارد ذکرشده در قسمت نازک کاری (کف، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است. بدیهی است جزئیات اجرایی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسین مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>						 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>						<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>	<p>صفحه ۹۶ از ۱۷۵</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>	

جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (آموزش پزشکی) - (جدول شماره ۹)

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۹۷ از ۱۷۵</p>

نام دستور العمل: جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (آموزش پزشکی) در بیمارستانهای ۴۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخواب

شماره دستور العمل: ۲۰۹/۸۷/ط.م

تاریخ دستور العمل: ۱۳۸۷/۷/۳۰

هدف از ارسال :

این دستور العمل به عنوان ضوابط و معیارهای طراحی معماری جهت راهنمایی مشاورین و طراحان در کلیه فضاهای درمانی بیمارستانی تحت پوشش دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ضرورت اجرای دستور العمل:

نظر به اهمیت بالای بیمارستانها و مراکز درمانی و عدم تدوین استاندارد کامل در زمینه فضاهای فیزیکی ،همواره جهت تایید نقشه های ساختمانی و تاسیساتی بیمارستانها در بخشهای خصوصی و دولتی با مشکلات متعددی روبرو هستیم.همچنین بدلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان ، اینگونه بیمارستانها پس از ساخت و به هنگام بهره برداری دستخوش تغییرات و تخریبات فراوانی می گردند. کما اینکه در سالهای گذشته مشکلات بوجود آمده بر سر راه طراحی و بهره برداری بیمارستانها خود موکد این موضوع می باشد. بدین لحاظ ،رعایت ضوابط و معیارهای طراحی نه تنها باعث صرفه جویی در هزینه های ناشی از تغییرات فیزیکی بعدی خواهد شد بلکه روابط و گردش کار خدمات رسانی به بیماران را نیز تسهیل می نماید.

بدیهی است با رعایت ضوابط و استاندارد ها در فضاهای فیزیکی امکان ارائه خدمات به نحو مطلوبتر انجام گردیده و نتیجتا تاثیر مثبت آن در سلامت جامعه پدیدار خواهد شد.

این دستور العمل در بررسی نقشه های مراکز بیمارستانی دانشگاهها و بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حیطه شمول دستور العمل:

کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور و همچنین کلیه بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۹۸ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (آموزش پزشکی) در بیمارستانهای ۴۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخواب - (جدول شماره ۹)

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱	اتاق کنفرانس آموزشی	۹.۵۰*۶.۵۰	اتاق کنفرانس آموزشی با گنجایش ۳۶ نفر پیش بینی شود.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	کنفرانس های پزشکی در سطوح مختلف برای دانشجویان پزشکی، انترن ها و رزیدنت ها، توسط استادان متخصص قلب، بیهوشی، کاتریزاسیون قلب، جراحی قلب، توانبخشی قلب و غیره در خصوص موضوعات مورد مطالعه همانروز داده می شود.
۲	دفاتر پزشکان استاد و رزیدنتها	۴.۴۰*۳	تعداد ۳ دفتر پزشک پیش بینی شود.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۹۹ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

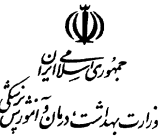
گنجایش هر اتاق برای ۸ دانشجو پیش بینی شود .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	دو اتاق برای مطالعه و گزارش نویسی دانشجویان پیش بینی شود . (یک اتاق برای دانشجویان مرد و یک اتاق برای دانشجویان زن)	۲۶.۴۰	اتاق مطالعه و گزارش نویسی دانشجویان پزشکی	۳
	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	کاشی تا زیر سقف	- سرامیک ضد اسید - کف شوی دارد .		۴.۵۰*۲.۸۰	آزمایشگاه تحقیقات	۴
	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	کاشی تا زیر سقف	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد .	در بیمارستانهای آموزشی ، در جوار فضاهای آموزشی ، تعداد ۳ توالت و دستشویی برای پزشکان استاد ، رزیدینتها ، انترن ها و دانشجویان پزشکی پیش بینی شود .	هر واحد ۲.۲۰	سرویسهای بهداشتی دانشجویان	۵

توضیحات کلی:

موارد ذکر شده در قسمت نازک کاری (کف ، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است . بدیهی است جزئیات اجرایی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسين مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه ، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>						 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>						<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>	<p>صفحه ۱۰۰ از ۱۷۵</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>	

جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (درمانگاه قلب) - (جدول شماره ۱۰)

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۱۰۱ از ۱۷۵</p>

نام دستور العمل: جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (درمانگاه قلب)

شماره دستور العمل: ۲۱۰/۸۷/ط.م

تاریخ دستور العمل: ۱۳۸۷/۷/۳۰

هدف از ارسال :

این دستور العمل به عنوان ضوابط و معیارهای طراحی معماری جهت راهنمایی مشاورین و طراحان در کلیه فضاهای درمانی بیمارستانی تحت پوشش دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ضرورت اجرای دستور العمل:

نظر به اهمیت بالای بیمارستانها و مراکز درمانی و عدم تدوین استاندارد کامل در زمینه فضاهای فیزیکی ،همواره جهت تایید نقشه های ساختمانی و تاسیساتی بیمارستانها در بخشهای خصوصی و دولتی با مشکلات متعددی روبرو هستیم.همچنین بدلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان ، اینگونه بیمارستانها پس از ساخت و به هنگام بهره برداری دستخوش تغییرات و تخریبات فراوانی می گردند. کما اینکه در سالهای گذشته مشکلات بوجود آمده بر سر راه طراحی و بهره برداری بیمارستانها خود موکد این موضوع می باشد. بدین لحاظ ،رعایت ضوابط و معیارهای طراحی نه تنها باعث صرفه جویی در هزینه های ناشی از تغییرات فیزیکی بعدی خواهد شد بلکه روابط و گردش کار خدمات رسانی به بیماران را نیز تسهیل می نماید.

بدیهی است با رعایت ضوابط و استاندارد ها در فضاهای فیزیکی امکان ارائه خدمات به نحو مطلوبتر انجام گردیده و نتیجتا تاثیر مثبت آن در سلامت جامعه پدیدار خواهد شد.

این دستور العمل در بررسی نقشه های مراکز بیمارستانی دانشگاهها و بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حیطه شمول دستور العمل:

کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور و همچنین کلیه بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۰۲ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای مجموعه خدمات قلب (درمانگاه قلب) - (جدول شماره ۱۰)

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱	سالن انتظار		فضای انتظار اصلی بیماران بین یک یا دو واحد درمانگاهی قلب و بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب، بخش بستری موقت قلب و بخش کاتتریزاسیون قلب مشترک خواهد بود.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	پانل قابل برداشت (آلومینیومی / فلزی)	در طراحی فضای انتظار به چیدمان صندلیهای انتظار، مسیر عبور و مرور، رنگ و نور مناسب توجه شود. وجود پنجره و نور طبیعی در این فضا ضروری است.
۲	اطلاعات پذیرش و صندوق		یک کابین صندوق که با دیوار و شیشه محصور شده است در این مجموعه پیش بینی شود. کانتر اطلاعات را می توان متصل به کابین های پذیرش یا مجزا از آن طراحی کرد.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)		پذیرش و صندوق برای درمانگاه قلب در بیمارستانهای ناحیه ای و برخی از بیمارستانهای منطقه ای به صورت مرکزی در بیمارستان پیش بینی می شود و در بیمارستانهای قطبی، منطقه ای و کشوری به صورت شعبه ای از پذیرش اصلی بیمارستان در سالن اصلی انتظار قرار می گیرد. این فضا برای درمانگاه قلب، بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب، بخش بستری موقت قلب و بخش کاتتریزاسیون قلب، عملکرد دارد. برای هر یک از بخش های ذکر شده یک کابین پذیرش پیش بینی شود.

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲

صفحه ۱۰۳ از ۱۷۵

۳	سرویس بهداشتی کارکنان و بیماران	یک مجموعه سرویس بهداشتی با حداقل دو کابین توالت ایرانی و دو دستشویی برای آقایان و یک مجموعه سرویس بهداشتی با حداقل دو کابین توالت ایرانی و دو دستشویی برای خانمها پیش بینی شود. یک دستشویی برای معلولان با حداقل سطح ۴ متر مربع پیش بینی شود.	-سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	کاشی تا زیرسقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر
۴	توالت و دستشویی نمونه گیری بیمار (توالت ایرانی)		- سرامیک غیر لغزنده	کاشی تا زیرسقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر
۵	اتاق نظافت	اتاق نظافت در کنار سرویسهای بهداشتی طراحی شود.	-سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر
۶	اتاق مسئول درمانگاه قلب	کنترل کارهای اداری درمانگاه، جوابگویی به مراجعان ،کنترل پذیرش درمانگاه به عهده مسئول درمانگاه است.	۱-کفیوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	کنترل کارهای اداری درمانگاه ، جوابگویی به مراجعان و کنترل پذیرش درمانگاه به عهده مسئول درمانگاه است .

سالن انتظار اصلی)

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۱۰۴ از ۱۷۵

۷	اتاق اداری	۳.۸۰*۲.۸۰	این اتاق گنجایش دو کارمند اداری را داشته باشد تا زیر نظر مسئول درمانگاه به انجام امور اداری بپردازند.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	این اتاق گنجایش دو کارمند اداری را داشته باشد تا زیر نظر مسئول درمانگاه به انجام امور اداری بپردازد .
۸	اتاق الکتروکاردیوگرافی	در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۳۰۰ تخت - ۳*۴.۵۰ در بیمارستانهای ۳۰۰ تا ۵۰۰ تخت - ۳.۲۰*۴.۸۰	زمانیکه درمانگاه قلب در مجموعه خدمات قلب قرار می گیرد و رابطه نزدیکی با بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب و بستری موقت قلب خواهد داشت الکتروکاردیوگرافی اولیه در بخش تشخیص غیر تهاجمی انجام می گیرد .	- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	در این فضا ، رختکن و دستشویی بیمارستانی پیش بینی گردد .
۹	اتاق مشاوره و معاینه پزشک (شامل فضاهای مشاوره و معاینه)	۱۶-۱۸	این اتاق دارای دو قسمت است : ۱- قسمت مشاوره پزشک : در این قسمت میز پزشک با چند صندلی برای بیمار و همراهان او قرار دارد . این قسمت دارای پنجره یا پرده کرکره باشد . ۲- قسمت معاینه : این قسمت با پارتیشن با پرده یا دیوار ثابت از قسمت دفتر پزشک مجزا می شود .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	مکان قرارگیری مبلمان و تجهیزات در اتاق مشاوره و معاینه پزشک به گونه ای طراحی شود که در وقت لزوم ترولی اورژانس به راحتی در کنار تخت معاینه قرار گیرد . اطراف تخت معاینه فضای کافی برای تجدید حیات قبلی / تنفسی وجود داشته باشد .

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	
صفحه ۱۰۵ از ۱۷۵							

منشی درمانگاه ، ارتباط الکترونیک شنیداری با قسمت اطلاعات در سالن اصلی درمانگاه دارد .	پانل قابل برداشت (آلومینیومی / فلزی)	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	۱- کفیوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	کانتر منشی و پرستار درمانگاه قلب در مکانی قرار می گیرد که به اتاق های مشاوره و معاینه پزشکان ، انتظار فرعی و ورودی واحد درمانگاهی اشراف کامل داشته باشد .	۳.۵۰*۲.۷۰	منشی درمانگاه	۱۰
	پانل قابل برداشت (آلومینیومی / فلزی)	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	۱- کفیوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	در طراحی معماری درمانگاه ، مکان مشخصی برای استقرار ترولی اورژانس نزدیک به منشی و پرستار درمانگاه پیش بینی شود .	۳.۲۰*۱	فضای پارک ترولی اورژانس	۱۱
	پانل قابل برداشت (آلومینیومی / فلزی)	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	۱- کفیوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	بیماران و همراهان آن ها قبل از وارد شدن به اتاقهای مشاوره و معاینه پزشک ، در فضای انتظار فرعی ، برای مدت کوتاهی منتظر نوبت خود می شوند . در طراحی معماری فضای انتظار فرعی با انتخاب رنگ و مصالح مناسب ، محیط آرام و مطبوعی برای بیماران فراهم گردد . ارجح است این فضا دارای پنجره باشد .	۱۲-۱۸	سالن انتظار فرعی	۱۲

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۱۰۶ از ۱۷۵

ردیف	موضوع	شرح	ملاحظات	تعداد	واحد	ملاحظات	ردیف
۱۳	اتاق کار تمیز	در هر واحد درمانگاهی قلب یک اتاق کار تمیز لازم است. این اتاق محل نگهداری وسایل استریل و تمیز مربوط به معاینه بیماران است.	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	کاشی تا زیر سقف	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد.	در داخل درمانگاه	۳.۲۰*۳.۴۰
۱۴	اتاق کار کثیف		۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	کاشی تا زیر سقف	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.		۳.۵۰*۳.۲۰
۱۵	انبار وسایل و تجهیزات	این انبار برای وسایل مصرفی و تجهیزات پزشکی مورد استفاده قرار می گیرد.	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	مکانی روبروی در انبار برای پارک برانکار پیش بینی گردد.	۵.۶۰
۱۶	رختکن کارکنان	طراحی ورودی رختکن به گونه ای باشد که داخل رختکن از بیرون دیده نشود.	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	کاشی تا زیر سقف	۱-سرامیک غیر لغزنده ۲-کفپوش وینیل -کف شوی ندارد.	در صورتیکه سیستم رختکن کارکنان بیمارستان به صورت متمرکز طراحی شده باشد دو رختکن کوچک زنانه و مردانه پیش بینی شود و هر یک از رختکن ها دارای دوش است. در صورتی که سیستم رختکن بیمارستان به صورت غیر متمرکز و محلی پیش بینی شده است، رختکن کارکنان به صورت زنانه و مردانه پیش بینی شود.	۳.۸۰*۱.۸۰
۱۷	اتاق استراحت کارکنان و آبدارخانه	- در آبدار خانه فقط غذای سبک، چای، قهوه و سایر نوشیدنیها تهیه می شود. - شستشوی ظروف در آبدارخانه بصورت دستی است. - اجاق گاز به صورت برقی و رومیزی می باشد.	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	- در قسمت نشیمن: - رنگ روغنی نیم مات - ضربه گیر چوبی به عرض ۷ سانتیمتر - بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر - قرنیز چوبی لبه پخ به عرض ۱۰ سانتیمتر - در قسمت آبدار خانه: - کاشی تا زیر سقف	- در قسمت نشیمن: - کفپوش وینیل - کف شوی ندارد. - در قسمت آبدار خانه: - سرامیک غیر لغزنده و - کف شوی دارد.	مکان آبدارخانه داخل اتاق استراحت باشد.	۴.۶۰*۳

۱۸	اتاق برق	علاوه بر تابلوهای برق که در درمانگاهها بخش بستری قلب ، بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب و بخش کاتتریزاسیون قلب پیش بینی می شود، یک یا دو اتاق برق در خارج از فضای این بخشها، مشرف به راهروی عمومی بیمارستان پیش بینی شود .	- سنگ - کف شوی ندارد	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	رنگ پلاستیک	در این اتاق تابلوهای زمینی برق قرار می گیرد .
۱۹	اتاق هوارسان	ابعاد اتاق بستگی به تعداد هوارسان دارد .	- سنگ - کف شوی دارد	رنگ روغنی نیم مات کاشی تا ارتفاع ۱۸۰ سانتیمتر	رنگ پلاستیک	دستگاه هوارسان دارای صدا است ارجح است دیوارهای اطراف دو جداره باشد و در وسط دو جدار از عایق صوتی مانند پشم سنگ استفاده شود . در طراحی اتاق به قرارگیری دستگاهها در کنار هم و فضای لازم بین دو دستگاه برای خارج کردن کونول های هوارسان ، توجه شود در طراحی اتاق هوارسان به دریافت هوای خارج که با کانال انجام می شود چه از دیوار جانبی و چه از بام توجه شود . اتاق هوارسان، سقف کاذب ندارد . ارتفاع اتاق هو ارسان از کف تمام شده تا زیر سقف کمتر از ۳.۵۰ متر نباشد .
۲۰	پله فرار	۳.۱۰*۹.۵۸	- سنگ - کف شوی ندارد	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	رنگ روغنی نیم مات	کف پله _ سنگی با پاگیر مناسب - کف پله: ۲۹ سانتیمتر - رایزر پله: ۱۷.۵ سانتیمتر

توضیحات کلی:

موارد ذکر شده در قسمت نازک کاری (کف ، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است . بدیهی است جزئیات اجرایی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسین مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه ، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

عنوان مدرک	مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۰۸ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

«جدول مشخصات درها» «مجموعه خدمات قلب»

ردیف	نام فضا	نوع در	عرض خالص در (سانتی متر)	وضعیت در	جنس در	پنجره روی در	ضربه گیر و پاخور روی در	قفل در	گریل روی در	فاصله زیر در تا کف	نوع دستگیره
۱	اتاق مشاوره و معاینه پزشک (درمانگاه قلب)	یک لنگه لولایی	۱۰۰	باز شو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد	ضربه گیر طرف بیرون دارد. پاخور دو طرف	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	معمولی
۲	ورودی درمانگاه قلب بخش بستری موقت قلب	دو لنگه مساوی بازبزنی لولایی	۱۵۰	-	مقاوم در برابر آتش	پنجره دارد.	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	الکترونیک	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم افقی
۳	اتاق الکتروکاردیوگرافی (درمانگاه قلب)	یک لنگه لولایی	۱۰۰	باز شو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	معمولی
۴	اتاق مسئول درمانگاه و اداری	یک لنگه لولایی	۹۰	باز شو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد	پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۵	اتاق کار تمیز (درمانگاه قلب، بستری موقت قلب)	یک لنگه لولایی	۹۰	باز شو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد.	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۶	اتاق کار کثیف (درمانگاه قلب، بستری موقت قلب)	یک لنگه لولایی	۹۰	باز شو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک	مشخصات مدرک						صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۰۹ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

معمولی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	پنجره دارد	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۹۰	یک لنگه لولایی	انبار وسایل و تجهیزات (درمانگاه قلب و بستری موقت قلب)	۷
معمولی	۶ میلیمتر	مجاز نیست	ایمنی	پاخور دو طرف	پنجره ندارد	چوبی	باز شو به خارج	۸۰	یک لنگه لولایی	توالت و دستشویی نمونه گیری بیمار	۸
معمولی	۲۵ میلیمتر	مجاز است		پاخور دو طرف	پنجره دارد .	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۹۰	یک لنگه لولایی	اتاق استراحت کارکنان و آبدارخانه (درمانگاه قلب بستری موقت قلب)	۹
معمولی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	پنجره ندارد	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۹۰	یک لنگه لولایی	اتاق نظافت (درمانگاه قلب ، بستری موقت قلب ، سالن انتظار اصلی)	۱۰
معمولی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	پاخور دو طرف	پنجره ندارد .	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۸۰	یک لنگه لولایی	رختکن کارکنان (درمانگاه قلب ، بستری موقت قلب)	۱۱
معمولی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	ایمنی	-	پنجره ندارد	آلومینیومی	-	۸۰	یک لنگه لولایی	دوش کارکنان (درمانگاه قلب ، بستری موقت قلب)	۱۲

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۱۰ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

معمولی	۶ میلیمتر	مجاز نیست	ایمنی	پاخور دو طرف	پنجره ندارد	چوبی	باز شو به داخل اتاق	۸۰	لولایی	توالت و دستشویی کارکنان (درمانگاه قلب) ، بستری موقت قلب)	۱۳
معمولی	۶ میلیمتر	مجاز نیست	سویچی	پاخور طرف بیرون	پنجره ندارد .	مقاوم در برابر آتش	باز شو به داخل اتاق	۹۰	یک لنگه لولایی	اتاق برق	۱۴
معمولی	۶ میلیمتر	مجاز نیست	سویچی	ضربه گیر طرف بیرون پاخور ر طرف بیرون	پنجره ندارد .	مقاوم در برابر آتش	باز شو به داخل اتاق	۱۸۰	دولنگه مساوی لولایی	اتاق هوارسان	۱۵
لوله خم افقی	۶ میلیمتر	مجاز نیست	-	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	پنجره دارد .	مقاوم در برابر آتش	باز شو به داخل	۱۵۰	دو لنگه مساوی	پله فرار	۱۶
معمولی	۶ میلیمتر	مجاز نیست	ایمنی	پاخور دو طرف	پنجره ندارد	چوبی	باز شو به خارج	۹۰	یک لنگه لولایی	توالت و دستشویی بیماران (بستری موقت قلب)	۱۷
لوله خم عمودی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	پنجره دارد	چوبی	-	۱۰۰	یک لنگه بادبزی لولایی	اتاق جمع آوری کثیف (بستری موقت قلب)	۱۸
معمولی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	پاخور دو طرف	پنجره ندارد	چوبی	-	۹۰	یک لنگه لولایی	اتاق سرپرستار (بستری موقت قلب)	۱۹

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

مشخصات مدرک							صفحه
عنوان مدرک	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۱۱ از ۱۷۵
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

۲۰	اتاق تجدید حیات قلبی / تنفسی	دولنگه مساوی لولایی	۱۶۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد	پاخور دو طرف	-	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم افقی
۲۱	اتاق کنفرانس آموزشی	یک لنگه لولایی بادبزی	۱۲۰	-	چوبی	پنجره دارد	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۲۲	دفتر پزشک استاد ورزیدنت	یک لنگه لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد	پاخور دو طرف	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	معمولی
۲۳	آزمایشگاه تحقیقات	یک لنگه لولایی	۹۰	باز شو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی

توضیحات کلی:

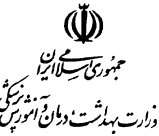
-جهت اطلاعات بیشتر در خصوص نقشه نمای درها در مجموعه خدمات قلب به فصل هشتم نشریه شماره (۷-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد.

موارد ذکر شده در قسمت نازک کاری (کف ، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است . بدیهی است جزئیات اجرایی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسین مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه ، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۱۱۲ از ۱۷۵</p>

جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش مراقبت ویژه قلب (ICCU) - (جدول شماره ۱۱)

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>						
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>	
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند DOC</p>	<p>نام استان تهران</p>	<p>سال تهیه ۱۳۸۸</p>	<p>ماه تهیه ۱۰</p>	<p>شماره گزارش ۲</p>	<p>ویرایش ۲</p>	<p>صفحه ۱۱۳ از ۱۷۵</p>

نام دستور العمل: جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای موجود در بخش مراقبت ویژه قلب در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخواب

شماره دستور العمل: ۲۱۱/۸۷/ط.م

تاریخ دستور العمل: ۱۳۸۷/۷/۳۰

هدف از ارسال :

این دستور العمل به عنوان ضوابط و معیارهای طراحی معماری جهت راهنمایی مشاورین و طراحان در کلیه فضاهای درمانی بیمارستانی تحت پوشش دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ضرورت اجرای دستور العمل:

نظر به اهمیت بالای بیمارستانها و مراکز درمانی و عدم تدوین استاندارد کامل در زمینه فضاهای فیزیکی ،همواره جهت تایید نقشه های ساختمانی و تاسیساتی بیمارستانها در بخشهای خصوصی و دولتی با مشکلات متعددی روبرو هستیم.همچنین بدلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان ، اینگونه بیمارستانها پس از ساخت و به هنگام بهره برداری دستخوش تغییرات و تخریبات فراوانی می گردند. کما اینکه در سالهای گذشته مشکلات بوجود آمده بر سر راه طراحی و بهره برداری بیمارستانها خود موکد این موضوع می باشد. بدین لحاظ ،رعایت ضوابط و معیارهای طراحی نه تنها باعث صرفه جویی در هزینه های ناشی از تغییرات فیزیکی بعدی خواهد شد بلکه روابط و گردش کار خدمات رسانی به بیماران را نیز تسهیل می نماید.

بدیهی است با رعایت ضوابط و استاندارد ها در فضاهای فیزیکی امکان ارائه خدمات به نحو مطلوبتر انجام گردیده و نتیجتا تاثیر مثبت آن در سلامت جامعه پدیدار خواهد شد.

این دستور العمل در بررسی نقشه های مراکز بیمارستانی دانشگاهها و بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حیطه شمول دستور العمل:

کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور و همچنین کلیه بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	
صفحه ۱۱۴ از ۱۷۵							

جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش مراقبت ویژه قلب در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخواب - (جدول شماره ۱۱)

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱	فضای بستری ۸ تختخوابی شامل ۶ فضای بستری باز و ۲ اتاق ایزوله	در بیمارستان ۱۰۰ تا ۳۰۰ تخت (هر فضای بستری) ۴*۳.۲۰	فضای بستری بیماراران نسبت به ایستگاه پرستاری به صورت باز طراحی شود طراحی فرم پارتیشن های بین فضاهای بستری که ترکیبی از شیشه و دیوار است می تواند کیفیت بستری زیبایی به وجود آورد. از ایجاد پنجره در دیوار پشت تخت بیماراران خودداری شود. در هر فضای باز بستری بیماراران، هر تخت بستری، قابل محصور شدن با پرده باشد.	- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	۱- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	جهت تخت های بیماراران بصورتی طراحی شود که هم در فضاهای بستری و هم در اتاقهای ایزوله، صورت بیمار در هر شرایط از ایستگاه پرستاری قابل مشاهده باشد. حداقل ظرفیت بخش مراقبت ویژه قلب ۶ تختخواب است. تعداد تختخوابی که می تواند تحت مراقبت یک ایستگاه پرستاری قرار گیرد، ۶ تا ۸ تختخواب است. در طراحی معماری بخش مراقبت ویژه قلب، فضای بستری بیماراران، ایستگاه پرستاری و فضاهای پشتیبانی هر کدام از دو قسمت بستری ۸ تختخوابی، کاملاً از هم مجزا باشند و فقط از طریق فضاهای مشترک داخلی به یکدیگر ارتباط داشته باشند.
		در بیمارستان ۳۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت (هر فضای بستری) ۴.۵۰*۴.۲۰					
۲	ایستگاه پرستاری	در بیمارستانهای ۳۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۶/۴۰*۴/۳۵	در مرکز فضای بستری طراحی شود.	- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	۱- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲- سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	مجموعه فضاهای بستری باز، اتاقهای ایزوله و ایستگاه پرستاری یک تا دو پنجره به فضای خارج ساختمان داشته باشد.
		در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۳۰۰ تخت ۵.۵۰*۴.۱۰					

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۱۵ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۳	اتاق ایزوله (با احتساب پیش ورودی)	در بیمارستانهای ۳۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۴*۴.۵۰ در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۳۰۰ تخت: ۴*۴.۶۵	دو اتاق ایزوله در دو قسمت راست و چپ ۶ فضای بستری باز طراحی شود. دیوارهای جانبی اتاق ایزوله دارای پنجره ثابت باشد بگونه ای که صورت بیمار به راحتی از ایستگاه پرستاری قابل مشاهده باشد.	<ul style="list-style-type: none"> - کفپوش وینیل در اتاق ایزوله و - سرامیک غیر لغزنده در قسمت پیش ورودی - کف شوی ندارد 	- کاشی تا زیر سقف (با ابعاد بزرگ جهت اتاق ایزوله)	۱- رنگ روغنی نیم مات سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	اتاق ایزوله دارای دو قسمت است. ۱- اتاق بستری بیمار ۲- پیش ورودی (دستشویی بیمارستانی در پیش ورودی قرار دارد) پیش ورودی فضای بسته ایست که یک در به راهرو و یک در به اتاق ایزوله بستری بیمار دارد.
۴	فضای رفت و آمد راهرو	عرض خالص راهرو ۲۴۰ سانتیمتر	خارج از حریم فضاهای بستری بیماران و ایستگاه پرستاری طراحی شود.	<ul style="list-style-type: none"> - کفپوش وینیل - کف شوی ندارد. 	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
۵	فضای دارو و کار تمیز	در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۳۰۰ تخت ۴.۲۰*۲.۶۰	ایستگاه پرستاری ارتباط نزدیکی با فضای دارو و کار تمیز داشته باشد.	<ul style="list-style-type: none"> - کفپوش وینیل - کف شوی ندارد. 	- کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
		در بیمارستانهای ۳۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۵*۲.۷۵					

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۱۱۶ از ۱۷۵

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۶	پارک تجهیزات پزشکی	* (۸-۶ متر مربع)	فضای بازی مجاور ایستگاه پرستاری برای پارک تجهیزات پزشکی پیش بینی می شود بطوریکه براحتی بتوان این تجهیزات را به فضای بستری برد.	- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	این تجهیزات شامل: ۱- یک دستگاه رادیولوژی سیار ۲- یک دستگاه اکوکار دیوگرافی ۳- دودستگاه ترولی اورژانس ۴- دستگاه ونتیلاتور ۵- دستگاه همودیالیز ۶- دستگاه مکنده سیار ۷- سیلندر هوای فشرده و اکسیژن فشرده
۷	اتاق کار کثیف	در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۲۰*۳۰*۴۰	فاصله اتاق کار کثیف با ۸ تخت بستری تا آنجایی که امکان دارد نزدیک باشد.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	- کاشی تا زیر سقف	۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
۸	فضای پیش ورودی	* (۸-۱۸ متر مربع)	۱- اتاق جمع آوری کثیف ۲- رختکن و دوش کارکنان ۳- سرویسهای بهداشتی کارکنان ۴- اتاق نظافت	- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	پیش ورودی، فضای ارتباطی بین راهروی بیمارستان و فضای بستری بیماران است. در ورودی بخش در وسط پیش ورودی باز می شود ورود و خروج بیماران، کارکنان بخش و عیادت کنندگان از پیش ورودی انجام می گیرد. عمده ترین عملکرد پیش ورودی باز نشدن مستقیم ورودی بخش به فضای بستری بیماران است.

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۱۷ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۹	رختکن (زنان و مردان) کارکنان	در بیمارستانهای ۴۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۱.۸۰*۴.۸۰	در پیش ورودی قرار می گیرد	- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	- کاشی تا زیر سقف	رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	ورود به رختکن ها بگونه ای طراحی شود که با باز شدن در رختکن داخل آن دیده نشود. در داخل هر رختکن، دوش پیش بینی شود.
۱۰	سرویسهای بهداشتی و دوش (کارکنان)		در پیش ورودی قرار می گیرد	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	- کاشی تا زیر سقف	رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	تعداد دو سرویس بهداشتی(زنانه و مردانه) برای کارکنان پیش بینی شود. هر سرویس بهداشتی دارای توالت ایرانی و دستشویی است.
۱۱	اتاق جمع آوری کثیف	در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۲.۴۰*۳.۸۰	مکان این اتاق در پیش ورودی بخش است.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد	- کاشی تا زیر سقف	رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
۱۲	اتاق نظافت	در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۱.۸۰*۲.۵۰	مکان این اتاق در پیش ورودی بخش است.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	- کاشی تا زیر سقف	رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	این اتاق شامل ۳ قسمت است : ۱- قسمت تی شوی ۲- قسمت ابزار و وسایل نظافت ۳- قسمت نگهداری مواد شوینده و وسایل نظافت
۱۳	اتاق مدیر بخش فضاهای اداری	در بیمارستانهای ۳۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۳.۵۰*۵.۲۰		- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	اتاق مدیر دارای یک میز کنفرانس ۸ نفره است این اتاق بصورت یک اتاق دفتری و اداری میز تحریر و قفسه کتاب مبلمان می شود . در بخش مراقبت ویژه قلب ، مدیر بخش پزشک متخصص قلب است .

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۱۸ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱۴	اتاق منشی بخش	در بیمارستانهای ۴۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۲.۶۰*۳.۴۰	مکان این اتاق بین اتاق مدیر بخش و سرپرستار بخش قرار دارد.	- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	
۱۵	اتاق سرپرستار بخش	۱۸.۲۰ متر مربع	مدیریت پرستاری بخش مراقبت ویژه قلب با سرپرستار بخش است.	- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	در این اتاق علاوه بر میز، میز کنفرانس با ظرفیت ۶ نفر برای گردهم آیی گروه پرستاری پیش بینی شود
۱۶	اتاق پزشک	۸.۸۴ متر مربع	این اتاق دفتر پزشک مسئول یا رزیدنت مسئول است.	- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۱۹ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱۷	اتاق استراحت کارکنان	در بیمارستانهای ۲۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۳*۴.۲۰	این اتاق باید پنجره به فضای خارج داشته باشد. مبلمان برای استراحت شبانه کارکنان مناسب باشد.	- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	در این اتاق تجهیزات لازم برای ارتباط با ایستگاه پرستاری پیش بینی شود.
۱۸	آبدارخانه	در بیمارستانهای ۲۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۲.۵۰*۳.۸۰ متر مربع	مکان آبدارخانه نزدیک اتاق استراحت کارکنان باشد.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	کاشی تا زیر سقف	- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	آبدارخانه برای تهیه و دریافت خوراک و آشامیدنی از آشپزخانه مرکزی برای بیماران و کارکنان باشد.
۱۹	اتاق خواب و مطالعه پزشک کشیک	در بیمارستانهای ۲۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۳.۴۰*۳.۴۰ متر مربع	دارای تسهیلات شنیداری با هر دو ایستگاه پرستاری باشد.	- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	این اتاق دارای دوش توالت و دستشویی است که در آن به داخل اتاق باز می شود.
۲۰	انبار رخت تمیز	۳.۲۰ متر مربع	انبار رخت تمیز برای نگهداری و آماده سازی پارچه است.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد.	کاشی تا زیر سقف	- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	پارچه بعلت داشتن پرز نمی تواند با سایر ابزار و وسایل تمیز و استریل در یک محل انبار شود.

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲

صفحه ۱۲۰ از ۱۷۵

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۲۱	انبار وسایل و تجهیزات پزشکی	۸-۱۸ متر مربع *	این انبار دارای سه قسمت است: ۱- قسمت نگهداری تجهیزات پزشکی بزرگ ۲- قسمت نگهداری وسایل معاینه و درمان پزشکی غیر استریل ۳- قسمت نگهداری سیلندر های کوچک گاز اکسیژن	- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	
۲۲	انبار مبلمان	۶-۱۴ متر مربع *		- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	در این انبار برخی مبلمان مانند تخت ،انواع تشک ،مبل و صندلی و غیره نگهداری می شود.
۲ ۳	آزمایشگاه	در بیمارستانهای ۲۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ۳*۴۰۰ متر مربع		سرامیک ضد اسید کف شوی دارد	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	فضای کافی ، برای میز آزمایشگاهی ، سینگ و یخچال فریزر برای نگهداری نمونه ها ، سانتریفوژ ، هود آزمایشگاهی و یخچال بانک خون پیش بینی شود . در ابتدای ورود به آزمایشگاه دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود .
۲۴	اتاق انتظار همراهان	۱۲-۲۴ متر مربع *	اتاق انتظار همراهان بیمار در خارج از بخش و متصل به آن طراحی می شود بطوریکه در اتاق به راهروی بیمارستان باز می شود .	- سنگ - کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	ارتباط اتاق انتظار همراهان هر دو ایستگاه پرستاری به صورت دیداری و شنیداری است .

فضاهای مشترک خارج از بخش

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

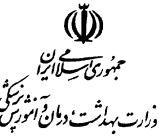
صفحه		مشخصات مدرک					عنوان مدرک
صفحه ۱۲۱ از ۱۷۵		شماره گزارش	ماه تهیه	سال تهیه	نام استان	نوع سند	
		۲	۱۰	۱۳۸۸	تهران	DOC	

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۲۵	اتاق تعمیر و تجهیزات	۱۴-۱۶ متر مربع *	ارتباط نزدیک اتاق تعمیر تجهیزات با بخش در تعمیر و کالیبره کردن سریع تجهیزات پزشکی اهمیت زیادی دارد .	- سنگ - کف شوی ندارد .	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	در این اتاق خروجی گازهای طبی زیر لازم است : - خروجی هوای فشرده - خروجی اکسیژن - خروجی خلاء - خروجی گاز بیهوشی
۲۶	اتاق هوارسان	ابعاد اتاق بستگی به تعداد هوارسان دارد	اتاق هوارسان می تواند در نقاطی قرار گیرد که به بخش مراقبت ویژه و بخش مراقبت متوسط قلب سرویس دهد .	- سنگ - کف شوی دارد .	رنگ روغنی نیم مات کاشی تا ارتفاع ۱۸۰ سانتیمتر	رنگ پلاستیک	در طراحی اتاق به قرار گیری دستگاهها در کنار هم و فضای لازم بین دو دستگاه برای خارج کردن کویل های هوارسان توجه شود. ارجح است دیوارهای اطراف اتاق دو جداره باشد و در وسط دو جدار از عایق صوتی استفاده شود . - اتاق هوارسان سقف کاذب ندارد . - ارتفاع اتاق از کف تمام شده کمتر از ۳/۵ متر نباشد.
۲۷	اتاق برق		اتاق برق می تواند در نقاطی قرار گیرد که به بخش مراقبت ویژه و بخش مراقبت متوسط و قلب سرویس دهند .	- سنگ - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	رنگ پلاستیک	علاوه بر تابلوی برق که در بخش مراقبت ویژه قلب پیش بینی می شود یک اتاق برق در خارج از بخش مشرف به راهروهای عمومی بیمارستان پیش بینی شود . در این اتاق تابلوهای زمینی برق قرار دارند.

توضیحات کلی:

* جدول مشخصات مربوط به فضاهای موجود در بخش مراقبت ویژه قلب بصورت کلی در بیمارستانهای ۱۰۰ الی ۱۰۰۰ تختخواب می باشد . جهت اطلاعات بیشتر در خصوص سطح خالص واحد هر فضا و تعداد آنها در بخش مذکور در بیمارستانهای با ظرفیتهای متفاوت به جلد یکم کتاب طراحی بناهای درمانی نشریه شماره (۸-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد.

- جهت اطلاعات بیشتر در خصوص نقشه نمای درها به نشریه (۸-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد.

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۱۲۲ از ۱۷۵</p>

-در طراحی معماری بیمارستان، راهروهایی که مسیر بیماران بستری به بخشهای درمانی و تشخیصی است از مسیر بیماران سرپایی مجزا باشد . تفکیک مسیر مخصوصا در مورد بیماران بخشهای مراقبت ویژه تاکید می شود.

-برخی از مواردی که نقش موثری در ایجاد محیط مناسب برای بیماران و کارکنان دارد به شرح زیر است:

۱- نور طبیعی

از ایجاد پنجره پشت سر بیمار خودداری شود. در بخش مراقبت ویژه قلب، یک یا دو پنجره در فضای بستری ۶ تا ۸ تختخواب بیمار کافی است. در بخش مراقبت متوسط قلب، فضای هر دو تخت بستری می تواند دارای پنجره باشد. مکان این پنجره ها در پایین تخت بیماران باشد. بیشتر پنجره ها در فضاهای مخصوص کارکنان ایجاد شود. ابعاد پنجره ها متناسب با شرایط اقلیمی باشد. ابعاد پنجره ها ۲۰٪ سطح دیواری که دارای پنجره است بزرگتر نباشد. ترجیح دارد که پنجره در فضای بستری بیماران ثابت باشد. در صورت باز شو بودن پنجره ها، فقط مقدار کمی بتواند باز و در همان موقعیت قفل شود. پنجره های باز شو دارای درز نباشند. جلوگیری از تابش مستقیم آفتاب به داخل فضاهای بخش مراقبت ویژه قلب و مراقبت متوسط قلب در تمام اقلیم های کشور ضروری است.

۲-نور مصنوعی

۳-جلوگیری از صدای نامطلوب

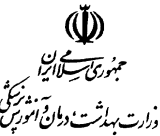
۴-رنگ و فضای معماری

جهت اطلاعات بیشتر در خصوص موارد الی ۴ به فصل پنجم نشریه (۸-۲۸۷) مراجعه شود.

موارد ذکرشده در قسمت نازک کاری (کف، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است. بدیهی است جزئیات اجرایی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسین مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>						 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>						<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>	<p>صفحه ۱۲۳ از ۱۷۵</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>	

جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش مراقبت متوسط قلب (Inter. CCU) - (جدول شماره ۱۲)

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۱۲۴ از ۱۷۵</p>

نام دستور العمل: جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای موجود در بخش مراقبت متوسط قلب در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخواب

شماره دستور العمل: ۲۱۲/۸۷/ط.م

تاریخ دستور العمل: ۱۳۸۷/۷/۳۰

هدف از ارسال :

این دستور العمل به عنوان ضوابط و معیارهای طراحی معماری جهت راهنمایی مشاورین و طراحان در کلیه فضاهای درمانی بیمارستانی تحت پوشش دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ضرورت اجرای دستور العمل:

نظر به اهمیت بالای بیمارستانها و مراکز درمانی و عدم تدوین استاندارد کامل در زمینه فضاهای فیزیکی، همواره جهت تایید نقشه های ساختمانی و تاسیساتی بیمارستانها در بخشهای خصوصی و دولتی با مشکلات متعددی روبرو هستیم. همچنین بدلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان، اینگونه بیمارستانها پس از ساخت و به هنگام بهره برداری دستخوش تغییرات و تخریبات فراوانی می گردند. کما اینکه در سالهای گذشته مشکلات بوجود آمده بر سر راه طراحی و بهره برداری بیمارستانها خود موکد این موضوع می باشد. بدین لحاظ، رعایت ضوابط و معیارهای طراحی نه تنها باعث صرفه جویی در هزینه های ناشی از تغییرات فیزیکی بعدی خواهد شد بلکه روابط و گردش کار خدمات رسانی به بیماران را نیز تسهیل می نماید.

بدیهی است با رعایت ضوابط و استاندارد ها در فضاهای فیزیکی امکان ارائه خدمات به نحو مطلوبتر انجام گردیده و نتیجتا تاثیر مثبت آن در سلامت جامعه پدیدار خواهد شد.

این دستور العمل در بررسی نقشه های مراکز بیمارستانی دانشگاهها و بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حیطه شمول دستور العمل:

کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور و همچنین کلیه بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۱۲۵ از ۱۷۵

جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش مراقبت متوسط قلب در بیمارستانهای ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخواب - (جدول شماره ۱۲)

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱	فضای بستری ۱۲ تختخوابی شامل ۵ فضای بستری باز و ۲ اتاق ایزوله است. هر فضای بستری باز دارای ۲ تختخواب است که با دیوار و شیشه از فضای بستری مجاور جدا می شوند. از ایجاد پنجره در دیوار پشت تخت بیماران خودداری شود. در هر فضای باز بستری بیماران، هر تخت بستری، قابل محصور شدن با پرده باشد.	در بیمارستان ۲۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت (هر فضای بستری) ۳*۳.۸۰	یک فضای بستری ۱۲ تختخوابی شامل ۵ فضای بستری باز و ۲ اتاق ایزوله است. هر فضای بستری باز دارای ۲ تختخواب است که با دیوار و شیشه از فضای بستری مجاور جدا می شوند. از ایجاد پنجره در دیوار پشت تخت بیماران خودداری شود. در هر فضای باز بستری بیماران، هر تخت بستری، قابل محصور شدن با پرده باشد.	- کفپوش وینیل - کف شوی ندارد.	- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲-سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	حداقل ظرفیت بخش مراقبت متوسط قلب ۱۲ تختخواب است. تعداد تختخوابی که می تواند تحت مراقبت یک ایستگاه پرستاری قرار گیرد، ۹ تا ۱۲ تختخواب است. طراحی معماری بخش مراقبت متوسط قلب، بگونه ای انجام شود که فضای بستری بیماران، ایستگاه پرستاری و فضاهای پشتیبانی هر کدام از دو قسمت ۱۲ تختخوابی بخش، کاملاً از هم مجزا باشند و فقط از طریق فضاهای مشترک داخلی به یکدیگر ارتباط داشته باشند.
۲	ایستگاه پرستاری	در بیمارستانهای ۲۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت: ۴*۵.۶۰	در مرکز فضای بستری طراحی شود.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد.	- قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات ۲-سنگ به ارتفاع ۱/۲۰ متر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	
۳	اتاق ایزوله (با احتساب پیش ورودی)	در بیمارستانهای ۲۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت: گزینه ۱: ۴.۶۰*۳.۸ گزینه ۲: ۶*۳	در هر بخش ۱۸ تختخوابی که شامل دو فضای بستری ۹ تختخوابی است ۲ اتاق ایزوله پیش بینی شود. در هر بخش ۲۴ تختخوابی که شامل دو فضای بستری ۱۲ تختخوابی است ۳ اتاق ایزوله پیش بینی شود. دو اتاق ایزوله در دو قسمت راست و چپ ۵ فضای بستری باز طراحی شود. اتاقهای ایزوله دارای پنجره بزرگ به سمت راهروی بخش است بطوریکه بیمار براحتی از راهرو دیده شود.	- کفپوش وینیل در اتاق ایزوله و - سرامیک غیر لغزنده در قسمت پیش ورودی - کف شوی ندارد	- کاشی تا زیر سقف (با ابعاد بزرگ جهت اتاق ایزوله)	۱- رنگ روغنی نیم مات سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	اتاق ایزوله دارای دو قسمت است. ۳- اتاق بستری بیمار ۴- پیش ورودی (دستشویی بیمارستانی در پیش ورودی قرار دارد) پیش ورودی فضای بسته ایست که یک در به راهرو و یک در به اتاق ایزوله بستری بیمار دارد.

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۲۶ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۴	دوش بیماران	۲.۷۵*۱.۴۰	درصد کمی از بیماران مجاز به استفاده از حمام هستند. هر حمام دارای یک قسمت دوش و یک قسمت سربینه است. قسمت دوش با پرده از قسمت سربینه جدا می شود.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد	- کاشی تا زیر سقف	- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
۵	توالت و دستشویی بیماران	۱.۳۰*۲	در بخش مراقبت متوسط قلب، درصدی از بیماران طبق نظر پزشک می توانند از مانیتور جدا شده و با کمک پرستار از توالت و دستشویی استفاده کنند.	- سرامیک غیر لغزنده کف شوی دارد	- کاشی تا زیر سقف	- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
۶	فضای دارو و کارتمیز	در بیمارستانهای ۲۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت : ۲.۸۰*۴	ایستگاه پرستاری ارتباط نزدیکی با فضای دارو و کار تمیز داشته باشد .	۱-کفپوش وینیل ۲-سرامیک غیر لغزنده -کف شوی ندارد .	- کاشی تا زیر سقف	- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
۷	پارک تجهیزات پزشکی	* (۶-۸)	فضای بازی مجاور ایستگاه پرستاری برای پارک تجهیزات پزشکی پیش بینی می شود بطوریکه براحتی بتوان این تجهیزات را به فضای بستری برد .	۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	این تجهیزات شامل : ۸- یک دستگاه رادیولوژی سیار ۹- یک دستگاه اکوکار دیوگرافی ۱۰- دودستگاه ترولی اورژانس ۱۱- دستگاه ونتیلاتور ۱۲- دستگاه همودیالیز ۱۳- دستگاه مکنده سیار ۱۴- سیلندر هوای فشرده و اکسیژن فشرده

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۲۷ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۸	اتاق کارکثیف	۳.۴۰*۲.۲۰	فاصله اتاق کار کثیف با ۱۲ تخت بستری تا آنجایی که امکان دارد نزدیک باشد.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	- کاشی تا زیر سقف	- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
۹	فضای پیش ورودی	* (۸-۱۸)	- فضای ارتباطی بین راهروی بیمارستان و فضای بستری بیماران - پیش ورودی در وسط دو قسمت بستری بیماران قرار می گیرد. - برخی از اتاقهای پشتیبانی بخش در پیش ورودی قرار می گیرند مانند: ۱- اتاق جمع آوری کثیف ۲- رختکن ودوش کارکنان ۳- سرویسهای بهداشتی کارکنان ۴- اتاق نظافت	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	پیش ورودی، فضای ارتباطی بین راهروی بیمارستان و فضای بستری بیماران است. در ورودی بخش در وسط پیش ورودی باز می شود ورود و خروج بیماران، کارکنان بخش و عیادت کنندگان از پیش ورودی انجام می گیرد. عمده ترین عملکرد پیش ورودی باز نشدن مستقیم ورودی بخش به فضای بستری بیماران است.
۱۰	رختکن (زنان و مردان) کارکنان	۴.۸۰*۱.۸۰	در پیش ورودی قرار می گیرد	۱- کفپوش وینیل ۲- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد.	- کاشی تا زیر سقف	- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	ورود به رختکن ها بگونه ای طراحی شود که با باز شدن در رختکن داخل آن دیده نشود. در داخل هر رختکن، دوش پیش بینی شود.
۱۱	سرویسهای بهداشتی و دوش (کارکنان)	سرویس بهداشتی: ۲.۲۰ دوش: ۱.۶۲	در پیش ورودی قرار می گیرد	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	- کاشی تا زیر سقف	- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	تعداد دو سرویس بهداشتی (زنانه و مردانه) برای کارکنان پیش بینی شود. هر سرویس بهداشتی دارای توالت ایرانی و دستشویی است.

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۲۸ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱۲	اتاق جمع آوری کثیف	۳.۸۰*۲.۴۰	مکان این اتاق در پیش ورودی بخش است.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد	- کاشی تا زیر سقف	- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	
۱۳	اتاق نظافت	۲.۵۰*۱.۸۰	مکان این اتاق در پیش ورودی بخش است.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	- کاشی تا زیر سقف	- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	این اتاق شامل ۳ قسمت است : ۴- قسمت تی شوی ۵- قسمت ابزار و وسایل نظافت ۶- قسمت نگهداری مواد شوینده و وسایل نظافت
۱۴	اتاق مدیر بخش	۵.۲۰*۳.۵۰		۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	
۱۵	اتاق منشی بخش	۳.۴۰*۲.۶۰	مکان این اتاق بین اتاق مدیر بخش و سرپرستار بخش قرار دارد.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۲۹ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱۶	اتاق سرپرستار بخش	۱۸.۲۰	مدیریت پرستاری بخش مراقبت متوسط قلب با سرپرستار بخش است.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	در این اتاق علاوه بر میز، میز کنفرانس با ظرفیت ۶ نفر برای گروه آی بی گروه پرستاری پیش بینی شود
۱۷	اتاق پزشک	۸.۸۴	این اتاق دفتر پزشک مسئول یا رزیدنت مسئول است.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	
۱۸	اتاق استراحت کارکنان	۴.۲۰*۳	این اتاق باید پنجره به فضای خارج داشته باشد. مبلمان برای استراحت شبانه کارکنان مناسب باشد.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	در این اتاق تجهیزات لازم برای ارتباط با ایستگاه پرستاری پیش بینی شود.
۱۹	آبدارخانه	۳.۸۰*۲.۵۰	مکان آبدارخانه نزدیک اتاق استراحت کارکنان باشد.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد.	کاشی تا زیر سقف	- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	آبدارخانه برای تهیه و دریافت خوراک و آشامیدنی از آشپزخانه مرکزی برای بیماران و کارکنان باشد.

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲

صفحه ۱۳۰ از ۱۷۵

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۲۰	اتاق خواب و مطالعه پزشک کشیک	۳.۴۰*۳.۴۰	دارای تسهیلات شنیداری با هر دو ایستگاه پرستاری باشد.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	این اتاق دارای دوش توالت و دستشویی است که در آن به داخل اتاق باز می شود.
۲۱	انبار رخت تمیز	۳.۲۰	انبار رخت تمیز برای نگهداری و آماده سازی پارچه است.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد.	کاشی تا زیر سقف	- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	پارچه بعلت داشتن پرز نمی تواند با سایر ابزار و وسایل تمیز و استریل در یک محل انبار شود.
۲۲	فضاهای پشتیبانی انبار وسایل و تجهیزات پزشکی	۸-۱۸ *	این انبار دارای سه قسمت است: ۴- قسمت نگهداری تجهیزات پزشکی بزرگ ۵- قسمت نگهداری وسایل معاینه و درمان پزشکی غیر استریل ۶- قسمت نگهداری سیلندر های کوچک گاز اکسیژن	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	
۲۳	انبار مبلمان	۶-۱۴ *		۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	در این انبار برخی مبلمان مانند تخت، انواع تشک، مبیل و صندلی و غیره نگهداری می شود.

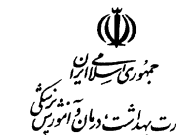
جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۳۱ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۲۴	آزمایشگاه	۳*۴.۱۰		سرامیک ضد اسید کف شوی دارد	کاشی تا زیر سقف	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس پانلهای آنتی باکتریال	فضای کافی ، برای میز آزمایشگاهی ، سینگ و یخچال فریزر برای نگهداری نمونه ها ، سانتریفوز ، هو د آزمایشگاهی و یخچال بانک خون پیش بینی شود . در ابتدای ورود به آزمایشگاه دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود .
۲۵	اتاق انتظار همراهان	۲۴-۱۲ *	اتاق انتظار همراهان بیمار در خارج از بخش و متصل به آن طراحی می شود بطوریکه در اتاق به راهروی بیمارستان باز می شود .	۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵سانتیمترباقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیرارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر:۷سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	ارتباط اتاق انتظار همراهان هر دو ایستگاه پرستاری به صورت دیداری و شنیداری است .
۲۶	اتاق تعمیر و تجهیزات	۱۶-۱۴ *	برای تعمیر و کالیبره کردن تجهیزات پزشکی ، از اتاق تعمیر تجهیزات بخش مراقبت ویژه قلب استفاده می شود . .	۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	در این اتاق خروجی گازهای طبی زیر لازم است : - خروجی هوای فشرده - خروجی اکسیژن - خروجی خلاء - خروجی گاز بیهوشی
۲۷	اتاق هوارسان	ابعاد اتاق بستگی به تعداد هوارسان دارد	اتاق هوارسان می تواند در نقاطی قرار گیرد که به بخش مراقبت ویژه و بخش مراقبت متوسط قلب سرویس دهد .	- سنگ - کف شوی دارد .	رنگ روغنی نیم مات کاشی تا ارتفاع ۱۸۰ سانتیمتر	رنگ پلاستیک	در طراحی اتاق به قرار گیری دستگاهها در کنار هم و فضای لازم بین دو دستگاه برای خارج کردن کویل های هوارسان توجه شود. ارجح است دیوارهای اطراف اتاق دو جداره باشد و در وسط دو جدار از عایق صوتی استفاده شود . - اتاق هوارسان سقف کاذب ندارد . - ارتفاع اتاق از کف تمام شده کمتر از ۳/۵ متر نباشد.

فضاهای مشترک خارج از بخش
اتاقهای تاسیسات برقی و مکانیکی

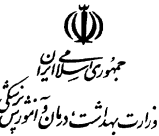

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک	مشخصات مدرک						صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۳۲ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۲۸	اتاق برق		اتاق برق می تواند در نقاطی قرار گیرد که به بخش مراقبت ویژه و بخش مراقبت متوسط و قلب سرویس دهند .	- سنگ - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵سانتیمترباقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	رنگ پلاستیک	

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرح‌های عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۱۳۳ از ۱۷۵</p>

توضیحات کلی:

* جدول مشخصات مربوط به فضاهای موجود در بخش مراقبت ویژه و متوسط قلب بصورت کلی در بیمارستانهای ۱۰۰ الی ۱۰۰۰ تختخواب می باشد . جهت اطلاعات بیشتر در خصوص سطح خالص واحد هر فضا و تعداد آنها در بخش مذکور در بیمارستانهای با ظرفیتهای متفاوت به جلد یکم کتاب طراحی بناهای درمانی نشریه شماره (۸-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد.

- جهت اطلاعات بیشتر در خصوص نقشه نمای درها به نشریه شماره (۸-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد.

-در طراحی معماری بیمارستان ،راهروهایی که مسیر بیماران بستری به بخشهای درمانی و تشخیصی است از مسیر بیماران سرپایی مجزا باشد . تفکیک مسیر مخصوصا در مورد بیماران بخشهای مراقبت ویژه تاکید می شود.

-برخی از مواردی که نقش موثری در ایجاد محیط مناسب برای بیماران و کارکنان دارد به شرح زیر است:

۱- نور طبیعی

از ایجاد پنجره پشت سر بیمار خودداری شود. در بخش مراقبت ویژه قلب ،یک یا دو پنجره در فضای بستری ۶ تا ۸ تختخواب بیمار کافی است. در بخش مراقبت متوسط قلب ، فضای هر دو تخت بستری می تواند دارای پنجره باشد . مکان این پنجره ها در پایین تخت بیماران باشد. بیشتر پنجره ها در فضاهای مخصوص کارکنان ایجاد شود. ابعاد پنجره ها متناسب با شرایط اقلیمی باشد. ابعاد پنجره ها ۲۰٪ سطح دیواری که دارای پنجره است بزرگتر نباشد. ترجیح دارد که پنجره در فضای بستری بیماران ثابت باشد. در صورت باز شو بودن پنجره ها ،فقط مقدار کمی بتواند باز و در همان موقعیت قفل شود. پنجره های باز شو دارای درز نباشند. جلوگیری از تابش مستقیم آفتاب به داخل فضاهای بخش مراقبت ویژه قلب و مراقبت متوسط قلب در تمام اقلیم های کشور ضروری است.

۲-نور مصنوعی

۳-جلوگیری از صدای نامطلوب

۴-رنگ و فضای معماری

جهت اطلاعات بیشتر در خصوص موارد ۱الی ۴ به فصل پنجم نشریه شماره (۸-۲۸۷) مراجعه شود.

موارد ذکر شده در قسمت نازک کاری (کف ، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است . بدیهی است جزئیات اجرایی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسین مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه ، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۳۴ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

«جدول مشخصات درها» «بخش مراقبتهای ویژه قلب ICCU» و «بخش مراقبتهای متوسط قلب Inter.CCU»

ردیف	نام فضا	نوع در	عرض خالص در (سانتی متر)	وضعیت در	جنس در	پنجره روی در	ضربه گیر و پاخور روی در	قفل در	گریل روی در	فاصله زیر در تا کف	نوع دستگیره
۱	اتاق بستری ایزوله (ورودی اتاق)	لولایی دو لنگه غیر مساوی	۱۰۰+۵۰	بازشو به داخل اتاق	شیشه ای + آلومینیومی	-----	-----	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	معمولی
۲	اتاق بستری ایزوله (در ورودی از راهرو به پیش ورودی)	یک لنگه لولایی	۸۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد.	ضربه گیر طرف بیرون دارد. پاخور طرف بیرون	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	معمولی
۳	اتاق بستری ایزوله (در ورودی از پیش ورودی به اتاق ایزوله)	یک لنگه لولایی	۸۰	بازشوبه خارج اتاق	چوبی	پنجره دارد.	ضربه گیر دو طرف	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	معمولی
۴	توالت و دستشویی بیماران (مربوط به بخش مراقبت متوسط قلب)	یک لنگه لولایی	۸۰	بازشوبه خارج اتاق	چوبی	پنجره ندارد.	پاخور طرف بیرون	ایمنی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۵	دوش بیماران (مربوط به بخش مراقبت متوسط قلب)	یک لنگه لولایی	۸۰	بازشوبه خارج اتاق	چوبی	پنجره ندارد.	پاخور طرف بیرون	ایمنی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۶	اتاق کارکنان	یک لنگه لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد.	ضربه گیر طرف بیرون دارد. پاخور دو طرف	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم عمودی

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۳۵ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

۷	در ورودی بخش	دو لنگه مساوی - بادبزنی	۱۶۰	-----	مقاوم در برابر آتش	پنجره دارد .	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	الکترونیک	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم افقی
۸	در ورودی رختکن کارکنان	یک لنگه لولایی	۸۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد .	پاخور طرف بیرون	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۹	رختکن کارکنان (در دوش)	یک لنگه لولایی	۸۰	بازشو به خارج اتاق	آلومینیومی	پنجره ندارد .	-----	ایمنی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۱۰	سرویسهای بهداشتی	یک لنگه لولایی	۸۰	بازشو به داخل	چوبی	پنجره ندارد	پاخور دو طرف	ایمنی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۱۱	اتاق جمع آوری کثیف	یک لنگه لولایی بادبزنی	۱۰۰	-----	چوبی	پنجره دارد .	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۱۲	اتاق نظافت	یک لنگه لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد .	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۳۶ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

معمولی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	پاخور طرف بیرون	پنجره ندارد .	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۹۰	یک لنگه لولایی	اتاق مدیر بخش - منشی بخش - سرپرستار و پزشک	۱۳
لوله خم عمودی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	پاخور طرف بیرون	پنجره دارد .	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۹۰	یک لنگه لولایی	اتاق استراحت کارکنان	۱۴
لوله خم عمودی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	پنجره دارد .	چوبی	-----	۹۰	یک لنگه لولایی بادبزی	آبدارخانه	۱۵
معمولی	۶ میلیمتر	مجاز نیست	سویچی	پاخور طرف بیرون	پنجره ندارد .	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۹۰	یک لنگه لولایی	اتاق خواب و مطالعه پزشک کشیک	۱۶
معمولی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	ایمنی	پاخور دو طرف	پنجره ندارد .	چوبی	بازشو به خارج	۸۰	یک لنگه لولایی	دوش ، توالت و دستشویی	۱۷
لوله خم عمودی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	پنجره دارد .	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۸۰	یک لنگه لولایی	انبار رخت تمیز	۱۸
لوله خم عمودی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	پنجره دارد	چوبی	بازشو به داخل	۹۰	یک لنگه لولایی	انبار وسایل و انبارمبلمان	۱۹

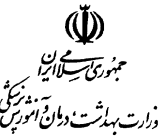
جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

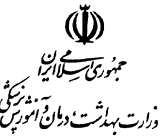
عنوان مدرک	مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۳۷ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

۲۰	آزمایشگاه	یک لنگه لولایی	۹۰	باز شو به داخل	چوبی	پنجره دارد	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۲۱	اتاق انتظار همراهان	یک لنگه لولایی - بادبزنی	۹۰	-----	مقاوم در برابر آتش	پنجره دارد	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم عمودی
۲۲	اتاق تعمیر تجهیزات پزشکی	یک لنگه لولایی	۹۰	باز شو به داخل	مقاوم در برابر آتش	پنجره دارد	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم عمودی
۲۳	اتاق هوارسان	دو لنگه مساوی لولایی	۱۸۰	باز شو به داخل	مقاوم در برابر آتش	پنجره ندارد.	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	معمولی
۲۴	اتاق برق	یگ لنگه لولایی	۹۰	باز شو به داخل	مقاوم در برابر آتش	پنجره ندارد.	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	معمولی
۲۵	در خروجی فرار	دو لنگه مساوی لولایی - بادبزنی	۱۵۰	-----	مقاوم در برابر آتش	پنجره دارد	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	الکترونیک	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم افقی

-جهت اطلاعات بیشتر در خصوص نقشه نمای درها در بخش مراقبت ویژه و متوسط قلب به فصل نوزدهم نشریه شماره (۸-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد.

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۱۳۸ از ۱۷۵</p>

جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش خدمات تشخیص غیر تهاجمی قلب- (جدول شماره ۱۳)

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۱۳۹ از ۱۷۵</p>

نام دستور العمل: جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای موجود در بخش خدمات تشخیص غیر تهاجمی قلب در بیمارستانهای منطقه ای، قطبی و کشوری ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخواب

شماره دستور العمل: ۲۱۳/۸۷/ط.م

تاریخ دستور العمل: ۱۳۸۷/۷/۳۰

هدف از ارسال :

این دستور العمل به عنوان ضوابط و معیارهای طراحی معماری جهت راهنمایی مشاورین و طراحان در کلیه فضاهای درمانی بیمارستانی تحت پوشش دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ضرورت اجرای دستور العمل:

نظر به اهمیت بالای بیمارستانها و مراکز درمانی و عدم تدوین استاندارد کامل در زمینه فضاهای فیزیکی، همواره جهت تایید نقشه های ساختمانی و تاسیساتی بیمارستانها در بخشهای خصوصی و دولتی با مشکلات متعددی روبرو هستیم. همچنین بدلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان، اینگونه بیمارستانها پس از ساخت و به هنگام بهره برداری دستخوش تغییرات و تخریبات فراوانی می گردند. کما اینکه در سالهای گذشته مشکلات بوجود آمده بر سر راه طراحی و بهره برداری بیمارستانها خود موکد این موضوع می باشد. بدین لحاظ، رعایت ضوابط و معیارهای طراحی نه تنها باعث صرفه جویی در هزینه های ناشی از تغییرات فیزیکی بعدی خواهد شد بلکه روابط و گردش کار خدمات رسانی به بیماران را نیز تسهیل می نماید.

بدیهی است با رعایت ضوابط و استاندارد ها در فضاهای فیزیکی امکان ارائه خدمات به نحو مطلوبتر انجام گردیده و نتیجتا تاثیر مثبت آن در سلامت جامعه پدیدار خواهد شد.

این دستور العمل در بررسی نقشه های مراکز بیمارستانی دانشگاهها و بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حیطه شمول دستور العمل:

کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور و همچنین کلیه بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۴۰ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

جدول راهنمای طراحی فضاهای موجود در بخش خدمات تشخیص غیر تهاجمی قلب در بیمارستانهای منطقه ای، قطبی و کشوری ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخواب- (جدول شماره ۱۳)

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱	سالن انتظار بیماران سرپائی	* ۱۵-۱۸	در بیمارستانهای ۴۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت، در خارج از بخش قرارداد و می تواند با فضای انتظار درمانگاه قلب، فضای انتظار بستری موقت قلب و در صورت امکان با فضای بخش کاتتریزاسیون قلب مشترک شود. وجود پنجره و نور طبیعی در فضای انتظار ضروری است.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	پانل قابل برداشت (آلومینیومی / فلزی)	در بیمارستانهای با ظرفیت ۲۰۰ تا ۵۰۰ تخت، سالن انتظار بیماران و همراهان در داخل بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب قرار دارد.
۲	اطلاعات پذیرش و صندوق		در بیمارستانهای ۴۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت به صورت شعبه ای از پذیرش اصلی در سالن انتظار مشترک قرار دارد و می تواند به صورت مجموعه ای مشترک برای بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب، درمانگاه قلب و بستری موقت قلب و در صورت امکان برای بخش کاتتریزاسیون قلب طراحی شود.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)		در بیمارستانهای با ظرفیت ۲۰۰ تا ۵۰۰ تخت، پذیرش بیماران در داخل بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب قرار می گیرد.

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۴۱ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

<p>۳</p> <p>سرویس بهداشتی بیماران</p>	<p>۲.۴۰</p>	<p>در نزدیکی سالن انتظار مشترک یک مجموعه سرویس بهداشتی با حداقل دو کابین توالت ایرانی و دو دستشویی برای آقایان و یک مجموعه سرویس بهداشتی با حداقل دو کابین توالت ایرانی و دو دستشویی برای خانم ها پیش بینی شود . یک توالت و دستشویی برای معلولان با حداقل سطح ۴ متر مربع پیش بینی شود .</p>	<p>- سرامیک غیر لغزنده</p> <p>- کف شوی دارد .</p>	<p>کاشی تا زیرسقف</p>	<p>۱-رنگ روغنی نیم مات</p> <p>۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر</p>	
		<p>۴.۵۰</p>	<p>مکان این اتاق در کنار سرویس هایی بهداشتی طراحی شود . اتاق نظافت برای سرویس های بهداشتی و سالن انتظار و پذیرش بیمار است و تحت نظارت مرکز کاخداری بیمارستان می باشد.</p>	<p>- سرامیک غیر لغزنده</p> <p>- کف شوی دارد .</p>	<p>کاشی تا زیر سقف</p>	<p>۱-رنگ روغنی نیم مات</p> <p>۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر</p>
		<p>۵*۲.۷۰</p>	<p>کانتر منشی ، در مکانی قرار می گیرد که به فضای انتظار فرعی بیماران و اتاقهای تشخیص بخش اشراف داشته باشد .</p>	<p>۱-کفپوش وینیل</p> <p>۲-سنگ چینی سفید</p> <p>بضخامت ۲/۵ سانتیمتر</p> <p>- کف شوی ندارد .</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده ازضربه گیرارتفاع ازبالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر:۲۵سانتیمتر)</p>	<p>پانل قابل برداشت آلومینیومی / فلزی</p>

منشی انتظار فرعی (داخل بخش)

۵

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۴۲ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

منشی و انتظار فرعی (داخل بخش)	۶	فضای پارک ترولی های اورژانس	۱-۵*	مکان مشخصی نزدیک به منشی بخش برای پارک ترولی اورژانس پیش بینی گردد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	پانل قابل برداشت آلومینیومی / فلزی	برای هر دو اتاق تشخیص یک ترولی اورژانس پیش بینی شود .
	۷	سالن انتظار فرعی	۲۲.۵۰-۴۵*	در بیمارستانهای ۴۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت ، علاوه بر سالن انتظار اصلی مشترک که خارج از بخش تشخیص غیر تهاجمی است یک سالن انتظار فرعی در داخل بخش پیش بینی شود . ارجح است این فضا دارای پنجره باشد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	پانل قابل برداشت آلومینیومی / فلزی	در طراحی معماری این فضا با انتخاب رنگ و مصالح مناسب محیط آرام و مطبوعی برای بیماران فراهم گردد . فضای مناسبی که کاملاً در دید رس منشی بخش و پرستار باشد برای انتظار بیمار روی برانکار و بیمار روی صندلی چرخدار پیش بینی شود.
	۸	فضای ریکاوری و انتظار بیماران بستری	۷.۲۰*۲.۱۰	این فضا در مکانی قرار گیرد که بتواند کاملاً تحت نظر کانتر منشی و پرستاری باشد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	پانل قابل برداشت آلومینیومی / فلزی	بیماران بعد از انجام اکوکاردیوگرافی از داخل مری قبل از مرخص شدن باید به مدت ۱ تا ۲ ساعت ریکاوری شوند .

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۴۳ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

اتاقهای تشخیص	۹	اتاق مصاحبه با بیمار	۲.۸۰*۲.۴۰	برای تکمیل پرونده برخی از بیماران ، نیاز به مصاحبه با بیمار یا همراه بیمار است . برای این منظور اتاق کوچک و آرامی پیش بینی شود .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر - کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
	۱۰	اتاق الکتروکاردیوگرافی (ECG)	۵*۳.۶۰	در بیمارستانهای ناحیه ای و منطقه ای که تاکید بر تخصص قلب نیست ، اتاق کاردیوگرافی در درمانگاه قلب قرار دارد و در بیمارستانهای منطقه ای ، قطبی و کشوری که تاکید بر تخصص قلب است ، اتاق الکتروکاردیوگرافی اولیه در بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب (که در کنار درمانگاه قلب قرار دارد) پیش بینی می شود .	کفپوش وینیل کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه
	۱۱	اتاق آزمایش تنفس قلب (تست ورزش)	۵*۳.۸۰	در داخل بخش طراحی شود.	کفپوش وینیل کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه

در داخل رختکن کوچکی برای بیماران پیش بینی گردد .
یک دستشویی بیمارستانی پیش بینی گردد . ورود با اتاق
بگونه ای طراحی شود که با باز شدن در، داخل اتاق دیده نشود.

ورودی به اتاق به گونه ای طراحی شود که با باز شدن در ، داخل
اتاق از راهرو دیده نشود .
یک دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود . در داخل رختکن
کوچکی برای بیماران پیش بینی گردد .

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۴۴ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	کفپوش وینیل کف شوی ندارد.	در داخل بخش طراحی شود.	۵.۲۰*۴	اتاق اکوکار دیوگرافی از روی سینه	۱	
		۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه	کاشی تا زیر سقف با ابعاد بزرگ	کفپوش وینیل کف شوی ندارد.	در داخل بخش طراحی شود.	۵.۵۰*۴.۸۰	اتاق اکوکار دیوگرافی از داخل مری با احتساب فضای اتاق شستشو و ضد عفونی لوله های آندوسکوپ	۲
			کاشی تا زیر سقف	سرامیک غیر لغزنده کف شوی دارد.	در جوار اتاق اکوکار دیوگرافی است.	۲*۱.۱۴	اتاق شستشو و ضد عفونی لوله های آندوسکوپ	۳
		۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	کفپوش وینیل کف شوی ندارد.	در داخل بخش طراحی شود.	۵.۵۰*۴.۲۰	اتاق اکوکار دیوگرام تنش	۴

در داخل اتاق رختکن کوچکی پیش بینی گردد. یک دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود.

در این اتاق وان شستشوی آندوسکوپ ها قرار دارد. وان شستشو به دیوار نصب می شود. لوله فاضلاب آن نیز مانند دستشویی وارد دیوار می شود. شستشو و ضد عفونی کردن لوله های آندوسکوپ در اتاق کوچکی که در جوار اتاق اکوکار دیوگرافی قرار دارد انجام می شود. اتاق شستشو نباید پنجره داشته باشد و بوی محلول ضد عفونی نیز نباید وارد اتاق اکوکار دیوگرافی شود. در سیستم هوادهی به اتاق تدابیر لازم انجام گردد.

ورودی اتاق به گونه ای طراحی شود که فضای داخل اتاق از راهرو دیده نشود. در داخل اتاق یک دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود. در داخل اتاق رختکن کوچکی پیش بینی شود.

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۴۵ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

<p>ورودی اتاق به گونه ای طراحی شود که داخل اتاق از راهرو دیده نشود دستشویی بیمارستانی پیش بینی گردد .</p>	<p>۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)</p>	<p>کفپوش وینیل کف شوی ندارد .</p>	<p>در داخل بخش طراحی شود.</p>	<p>۳.۶۰*۳.۶۰</p>	<p>اتاق هولتر (Holter)</p>	۱۶	
	<p>در داخل اتاق محل مناسب برای دستشویی بیمارستانی پیش بینی گردد .</p>	<p>۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)</p>	<p>کفپوش وینیل کف شوی ندارد .</p>	<p>در داخل بخش طراحی شود.</p>	<p>۴.۶۰*۳</p>	<p>اتاق برنامه ریزی پیس میکر (pace maker)</p>	۱۷
	<p>ورودی اتاق به گونه ای طراحی شود که با باز شدن در داخل اتاق از راهرو دیده نشود . رختکن کوچکی برای بیماران پیش بینی شود . یک دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود .</p>	<p>۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)</p>	<p>کفپوش وینیل</p>	<p>در داخل بخش طراحی شود و نیاز به پنجره ندارد .</p>	<p>۵*۴.۲۰</p>	<p>اتاق آزمایش تنش قلبی / تنفسی</p>	۱۸

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۴۶ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

۳	اتاق درمان (ECP)	۱۸-۲۲ *	در داخل بخش طراحی شود و نیاز به پنجره ندارد.	کفیپوش وینیل کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه	رختکن کوچکی برای بیماران پیش بینی شود. یک دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود.
۴	اتاق مدیر بخش	۵.۲۰*۳.۵۰	در داخل بخش طراحی شود.	۱- کفیپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	اتاق مدیر بصورت یک اتاق دفتری مبلمان می شود. اتاق مدیر دارای میز کنفرانس ۸ نفره است.
۵	اتاق پزشک	۴*۳.۲۰	یک اتاق با گنجایش دو میز تحریر و میز کامپیوتر برای دو پزشک پیش بینی شود.	۱- کفیپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۴۷ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

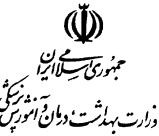
	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱-کفیپوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	یک اتاق دفتری با میز تحریر و میز کامپیوتر و میز کنفرانس با ظرفیت ۶ نفر برای سر تکنسین بخش پیش بینی شود	۴.۶۰*۳.۳۰	اتاق سر تکنسین	۳۲
داخل رختکن یک دوش پیش بینی شود. ورودی رختکن ها به گونه ای طراحی شود که داخل رختکن از بیرون دیده شود.	۲-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	-کاشی تا زیر سقف	سرامیک غیر لغزنده کف شوی ندارد.	در صورتیکه سیستم رختکن کارکنان به صورت متمرکز طراحی شده باشد دو رختکن کوچک زنانه و مردانه با دوش پیش بینی شود. در صورتی که سیستم رختکن کارکنان بصورت غیرمتمرکز طراحی شده باشد دو رختکن بزرگتر بصورت زنانه و مردانه پیش بینی شود.	۴.۳۰*۱.۸۰	رختکن کارکنان	۳۳
	۲-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	-کاشی تا زیر سقف	سرامیک غیر لغزنده کف شوی دارد.	تعداد ۲ توالت و دستشویی (زنانه و مردانه) برای کارکنان پیش بینی شود.		توالت و دستشویی کارکنان	۳۴

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۴۸ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

فضاهای کارکنان	۲۵	اتاق استراحت کارکنان و آبدارخانه	۵.۳۰*۳	مکان آبدارخانه داخل اتاق استراحت است .	در قسمت نشیمن:	
					در قسمت نشیمن: ۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	در قسمت نشیمن : قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)
فضاهای پشتیبانی	۲۶	اتاق دارو و کار تمیز	۴.۲۰*۲.۶۰	سرامیک غیر لغزنده کف شوی ندارد .	در قسمت آبدارخانه - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد .	
					- کاشی تا زیر سقف	
					- کاشی تا زیر سقف	
فضاهای پشتیبانی	۲۷	اتاق کار کثیف	۳.۸۰*۲.۲۰	سرامیک غیر لغزنده کف شوی دارد .	در قسمت آبدارخانه: - کاشی تا زیر سقف	
					- کاشی تا زیر سقف	
					- کاشی تا زیر سقف	
عملکرد اتاق دارو و کار تمیز: - نگهداری دارو - نگهداری وسایل استریل - آماده سازی وسایل و ابزار پزشکی - دستشویی بیمارستانی در ابتدای ورود پیش بینی گردد .		۲- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیمی ۶۰*۶۰ سانتیمتر		رخت کثیف شامل روپوش ،ملافه و غیره که در سطل های مخصوص در مکان هایی متفاوت قرار دارند در این اتاق جمع اوری می شود و در ترولی برزنتی دردار قرار می گیرند .		

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۴۹ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

این اتاق ، پایگاه نظافت کلیه فضاهای اصلی و پشتیبانی بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب است و دارای سه قسمت است: - قسمت نگهداری مواد شوینده و ضد عفونی کننده - قسمت نگهداری وسایل نظافت - قسمت تی شوی (ساخته شده با مصالح بنایی)	۲- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	- کاشی تا زیر سقف	سرامیک غیر لغزنده کف شوی دارد .		۲.۵۰*۱.۸۰	اتاق نظافت	۲۸
این انبار برای نگهداری کلیه وسایل و تجهیزات پزشکی و بیمارستان ، مواد و وسایل مصرفی است .	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .		۱۰	انبار وسایل تجهیزات	۲۹
انبار رخت تمیز برای نگهداری و آماده سازی پارچه است .	۲- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	- کاشی تا زیر سقف	سرامیک غیر لغزنده کف شوی ندارد .		۳.۲۰	انبار رخت تمیز	۳۰
فاصله از در ورودی بخش تا یکی از پله های اصلی بیمارستان که خصوصیات پله فرار را دارد نباید بیش از ۳۰ متر باشد .		قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	کف پله : سنگی با پاگیر مناسب کف پله : ۲۹ سانتیمتر رایزر پله : ۱۷/۵ سانتیمتر	در صورتیکه بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب ، در مجاورت درمانگاه قلب با بستری موقت قلب قرار گرفته باشد ، بسته به نوع طراحی می تواند دارای پله فرار مشترک بایکی از این بخشها باشد .	۷.۱۸*۳.۱۰	پله فرار	۳۱

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۱۵۰ از ۱۷۵</p>

توضیحات کلی:

* جدول مشخصات مربوط به فضاهای موجود در بخش خدمات تشخیص غیر تهاجمی قلب بصورت کلی در بیمارستانهای ۱۰۰ الی ۱۰۰۰ تختخوابی می باشد. جهت اطلاعات بیشتر در خصوص سطح خالص واحد هر فضا و تعداد آنها در بخش مذکور در بیمارستانهای با

ظرفیتهای متفاوت به فصل هشتم از جلد یکم طراحی بناهای درمانی نشریه شماره (۹-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد.

- جهت اطلاعات بیشتر از مشخصات درهای اتاق به فصل یازدهم نشریه شماره (۹-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه شود.

بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب و سطح بندی بیمارستانها

بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب در سه سطح از بیمارستانهای عمومی برنامه ریزی و طراحی می شود.

سطح یکم: بیمارستانهای ناحیه ای بزرگ (با ظرفیت ۲۰۰ تا ۳۰۰ تخت)

سطح دوم: بیمارستانهای منطقه ای بدون تاکید بر تخصص قلب (با ظرفیت بالاتر از ۳۰۰ تا ۵۰۰ تخت)

۱- در سطح دوم درمانگاه قلب در مجموعه درمانگاههای بیمارستان قرار دارد و دارای اتاقهای الکتروکاردیوگرافی ECG است که در جوار اتاقهای مشاوره و معاینه پزشک قرار دارد.

۲- بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب در کنار سایر بخشهای تشخیصی بیمارستان قرار می گیرد.

سطح سوم: بیمارستان های منطقه ای ، قطبی و کشوری با تاکید بر تخصص قلب (با ظرفیت بالاتر از ۴۰۰ تا ۱۰۰۰ تخت)

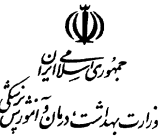
۱- در سطح سوم بهترین روش در مورد خدمات قلب در بیمارستان ، در جوار هم قرار دادن بخشهای خدمات قلب است .

۲- در سطح سوم مناسب ترین مکان برای تشخیص غیر تهاجمی قلب ، در جوار درمانگاه قلب بخش بستری موقت قلب و نزدیک بخش کاتتریزاسیون قلب است .

موارد ذکرشده در قسمت نازک کاری (کف ، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است . بدیهی است جزئیات اجرائی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسين مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه ، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					 جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۱۵۱ از ۱۷۵</p>

کاردیولوژی هسته ای - (جدول شماره ۱۴)

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۱۵۲ از ۱۷۵</p>

نام دستور العمل: جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای موجود کار دیولوژی هسته ای

شماره دستور العمل: ۲۱۴/۸۷/ط.م

تاریخ دستور العمل: ۱۳۸۷/۷/۳۰

هدف از ارسال :

این دستور العمل به عنوان ضوابط و معیارهای طراحی معماری جهت راهنمایی مشاورین و طراحان در کلیه فضاهای درمانی بیمارستانی تحت پوشش دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ضرورت اجرای دستور العمل:

نظر به اهمیت بالای بیمارستانها و مراکز درمانی و عدم تدوین استاندارد کامل در زمینه فضاهای فیزیکی ،همواره جهت تایید نقشه های ساختمانی و تاسیساتی بیمارستانها در بخشهای خصوصی و دولتی با مشکلات متعددی روبرو هستیم.همچنین بدلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان ، اینگونه بیمارستانها پس از ساخت و به هنگام بهره برداری دستخوش تغییرات و تخریبات فراوانی می گردند. کما اینکه در سالهای گذشته مشکلات بوجود آمده بر سر راه طراحی و بهره برداری بیمارستانها خود موکد این موضوع می باشد. بدین لحاظ ،رعایت ضوابط و معیارهای طراحی نه تنها باعث صرفه جویی در هزینه های ناشی از تغییرات فیزیکی بعدی خواهد شد بلکه روابط و گردش کار خدمات رسانی به بیماران را نیز تسهیل می نماید.

بدیهی است با رعایت ضوابط و استاندارد ها در فضاهای فیزیکی امکان ارائه خدمات به نحو مطلوبتر انجام گردیده و نتیجتا تاثیر مثبت آن در سلامت جامعه پدیدار خواهد شد.

این دستور العمل در بررسی نقشه های مراکز بیمارستانی دانشگاهها و بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حیطه شمول دستور العمل:

کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور و همچنین کلیه بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۵۳ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

کاردیولوژی هسته ای - (جدول شماره ۱۴)

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
۱	اتاق آزمایش تنش تالیوم	۳.۵۰*۶ یا ۴.۶۰*۵	بیمار بعد از پذیرش از فضای انتظار بیماران وارد این اتاق می شود. ورودی اتاق به گونه ای طراحی شود که از طریق راهرو داخل اتاق دیده نشود. اتاق بدون پنجره و دارای سیستم تهویه مطبوع کامل باشد	-کفپوش وینیل -کف شوی ندارد	قرنیز چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه	در این اتاق رختکن و دستشویی بیمارستانی پیش بینی شود. فضایی در این اتاق با ابعاد ۲/۵*۲ متر برای انجام عملیات احتمالی تجدید حیات قبلی تنفسی پیش بینی گردد.
۲	اتاق تصویر برداری گاما	۵*۶ یا ۶*۵	بعد از تزریق تالیوم، بیمار از طریق در ارتباطی به اتاق تصویر برداری گاما هدایت می شود. این اتاق بدون پنجره و دارای تهویه مطبوع کامل باشد. تا آنجائیکه امکان دارد سعی شود یک جبهه دیوار نیز به سمت خارج نباشد. در صورتیکه یک جبهه دیوار نیز به سمت فضای خارج باشد، دیوار به طور کامل عایق کاری شود. برخی از مراجع در دنیا توصیه می کنند دیوارها و درها سرب کوبی شوند.	-کفپوش وینیل -کف شوی ندارد	قرنیز چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه	یک دستشویی بیمارستانی در مکان مناسب پیش بینی گردد.

موارد ذکر شده در قسمت نازک کاری (کف، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است. بدیهی است جزئیات اجرایی و جداول نازک کاری ارائه شده از سوی مهندسین مشاور طرح با توجه به شرایط اقلیمی منطقه، ملاک عمل خواهد بود.

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۵۴ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

«جدول مشخصات درها» «بخش خدمات تشخیص غیر تهاجمی قلب»

ردیف	نام فضا	نوع در	عرض خالص در (سانتی متر)	وضعیت در	جنس در	پنجره روی در	ضربه گیر و پاخور روی در	قفل در	گریل روی در	فاصله زیر در تا کف	نوع دستگیره
۱	در ورودی بخش	دو لنگه مساوی لولایی - بادبزی	۱۶۰	-----	مقاوم در برابر آتش	پنجره دارد	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	الکترونیک	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم افقی
۲	اتاق مصاحبه با بیماران	یک لنگه لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد.	ضربه گیر طرف بیرون دارد. پاخور دو طرف	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	معمولی
۳	اتاق الکتروکاردیوگرافی	دو لنگه غیر مساوی لولایی	۱۰۰+۵۰	بازشوبه داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد.	ضربه گیر طرف بیرون دارد. پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم افقی
۴	اتاق آزمایش تنش قلب (تست ورزش)	دو لنگه غیر مساوی لولایی	۱۰۰+۵۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد.	ضربه گیر طرف بیرون دارد. پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم افقی
۵	اتاق اکوکاردیوگرافی از روی سینه	دو لنگه غیر مساوی لولایی	۱۰۰+۵۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد.	ضربه گیر طرف بیرون دارد. پاخور دو طرف	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم افقی
۶	اتاق اکوکاردیوگرافی از داخل مری	دو لنگه غیر مساوی لولایی	۱۰۰+۵۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد.	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم افقی
۷	اتاق شستشو و ضد عفونی لوله های اندوسکوپ	یک لنگه لولایی	۸۰	بازشو به خارج اتاق	چوبی	پنجره دارد.	پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۸	اتاق اکوکاردیوگرافی تنش	دو لنگه غیر مساوی لولایی	۱۰۰+۵۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد.	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم افقی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲
							صفحه ۱۵۵ از ۱۷۵

۹	اتاق هو لتر	یک لنگه لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد .	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۱۰	اتاق برنامه ریزی پیس میکر	یک لنگه لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد .	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۱۱	اتاق آزمایش تنش قلبی / تنفسی	دو لنگه غیر مساوی لولایی	۱۰۰+۵۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد .	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم افقی
۱۲	اتاق مدیر بخش	یک لنگه لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد .	پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۱۳	اتاق پزشک و سر تکنسین	یک لنگه لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد	پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۱۴	رختکن کارکنان	یک لنگه لولایی	۸۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد	پاخور طرف بیرون	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۱۵	رختکن کارکنان در دوش	یک لنگه لولایی	۸۰	باز شو به خارج اتاق	آلومینیومی	پنجره ندارد	-----	ایمنی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲

معمولی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	ایمنی	پاخور دو طرف	پنجره ندارد	چوبی	بازشو به داخل	۸۰	یک لنگه لولایی	توالی دستشویی کارکنان	۱۶
معمولی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	پاخور طرف بیرون	پنجره ندارد	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۹۰	یک لنگه لولایی	اتاق استراحت کارکنان	۱۷
لوله خم عمودی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	ضربه گیر طرف بیرون	پنجره دارد .	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۹۰	یک لنگه لولایی	اتاق دارو کار تمیز	۱۸
لوله خم عمودی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	پنجره دارد .	چوبی	-----	۹۰	یک لنگه لولایی - بادبزنی	اتاق کار کثیف	۱۹
لوله خم عمودی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	پنجره دارد .	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۹۰	یک لنگه	اتاق نظافت	۲۰
لوله خم عمودی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	پنجره دارد .	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۹۰	یک لنگه لولایی	انبار وسایل و تجهیزات	۲۱
لوله خم عمودی	۲۵ میلیمتر	مجاز است	سویچی	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	پنجره دارد .	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۸۰	یک لنگه لولایی	انبار رخت تمیز	۲۲
لوله خم افقی	۶ میلیمتر	مجاز نیست	سویچی	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	پنجره دارد .	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۱۰۰+۵۰	دو لنگه غیر مساوی لولایی	اتاق آزمایش تنش تالیوم	۲۳

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

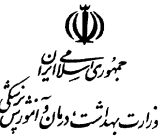
عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۵۷ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

معمولی	۶ میلیمتر	مجاز نیست	سویچی	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	پنجره ندارد .	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۹۰	یک لنگه لولایی	اتاق آزمایش تنش تالیوم (ورودی کارکنان)	۲۴
لوله خم عمودی	۶ میلیمتر	مجاز نیست	سویچی	پاخور دو طرف	پنجره ندارد .	چوبی	بازشو به خارج اتاق	۹۰	یک لنگه لولایی	اتاق آزمایش تنش تالیوم (ورودی به اتاق تصویربرداری گاما)	۲۵
لوله خم افقی	۶ میلیمتر	مجاز نیست	سویچی	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	پنجره ندارد	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۱۰۰+۵۰	دو لنگه غیر مساوی لولایی	اتاق تصویر برداری گاما (ورودی اصلی اتاق)	۲۶
معمولی	۶ میلیمتر	مجاز نیست	سویچی	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	پنجره ندارد	چوبی	بازشو به داخل اتاق	۹۰	یک لنگه لولایی	اتاق تصویر برداری گاما (ورودی کارکنان)	۲۷

جهت اطلاعات بیشتر در خصوص نقشه نمای درها در بخش خدمات تشخیصی غیر تهاجمی قلب به فصل یازدهم نشریه شماره (۹-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی مراجعه گردد.

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>						 <p>جمهوری اسلامی ایران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی</p>
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>						<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>	<p>صفحه ۱۵۸ از ۱۷۵</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>	

جدول راهنمای طراحی فضاهای بخش کاتتریزاسیون قلب - (جدول شماره ۱۵)

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۱۵۹ از ۱۷۵</p>

نام دستور العمل: جدول راهنمای طراحی معماری فضاهای بخش کاتریناسیون قلب

شماره دستور العمل: ۲۱۵/۸۷/ط.م

تاریخ دستور العمل: ۱۳۸۷/۷/۳۰

هدف از ارسال :

این دستور العمل به عنوان ضوابط و معیارهای طراحی معماری جهت راهنمایی مشاورین و طراحان در کلیه فضاهای درمانی بیمارستانی تحت پوشش دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ضرورت اجرای دستور العمل:

نظر به اهمیت بالای بیمارستانها و مراکز درمانی و عدم تدوین استاندارد کامل در زمینه فضاهای فیزیکی ،همواره جهت تایید نقشه های ساختمانی و تاسیساتی بیمارستانها در بخشهای خصوصی و دولتی با مشکلات متعددی روبرو هستیم.همچنین بدلیل نقص در طراحی و عدم رعایت روابط حاکم بر بیمارستان ، اینگونه بیمارستانها پس از ساخت و به هنگام بهره برداری دستخوش تغییرات و تخریبات فراوانی می گردند. کما اینکه در سالهای گذشته مشکلات بوجود آمده بر سر راه طراحی و بهره برداری بیمارستانها خود موکد این موضوع می باشد. بدین لحاظ ،رعایت ضوابط و معیارهای طراحی نه تنها باعث صرفه جویی در هزینه های ناشی از تغییرات فیزیکی بعدی خواهد شد بلکه روابط و گردش کار خدمات رسانی به بیماران را نیز تسهیل می نماید.

بدیهی است با رعایت ضوابط و استاندارد ها در فضاهای فیزیکی امکان ارائه خدمات به نحو مطلوبتر انجام گردیده و نتیجتا تاثیر مثبت آن در سلامت جامعه پدیدار خواهد شد.

این دستور العمل در بررسی نقشه های مراکز بیمارستانی دانشگاهها و بخش خصوصی نیز مورد توجه قرار خواهد گرفت.

حیطه شمول دستور العمل:

کلیه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی سراسر کشور و همچنین کلیه بیمارستانهای بخش خصوصی و دولتی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	
صفحه ۱۶۰ از ۱۷۵							

جدول راهنمای طراحی فضاهای بخش کاتتریزاسیون قلب - (جدول شماره ۱۵)

ردیف	نام فضا	سطح یا ابعاد تقریبی (متر مربع)	مکانیابی و طراحی فضا	نازک کاری کف	نازک کاری دیوارها	سقف	توضیحات
منطقه پیش ورودی	۱	سالن انتظار فرعی بیماران سرپایی و همراهان	فضای انتظار فرعی خارج از مسیر رفت و آمد طراحی شود و در دید رس نباشد. وجود پنجره و نور طبیعی در فضای انتظار مطلوب است. در این فضا مکانهای مناسبی برای تلویزیون، تلفن عمومی و آبخوری پیش بینی شود.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)	
	۲	منشی بخش	پذیرش اصلی بیمار در خارج از بخش انجام شده است بیمار و همراه او بعد از ورود به بخش توسط منشی بخش هدایت می شود. مکان کانتر منشی بخش به گونه ای انتخاب شود که اشراف به ورودی بخش به فضای انتظار فرعی و خط قرمز بین پیش ورودی و فضای داخلی بخش داشته باشد.	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	منشی بخش مسئول نظم ورود کارکنان و بیماران به داخل بخش از طریق رختکن ها است.	
	۳	سرویسهای بهداشتی بیماران سرپایی	دو توالت و دستشویی نوع ایرانی (زنانه و مردانه) برای بیماران سرپایی و همراهان آنها در منطقه پیش ورودی پیش بینی شود.	-سرامیک غیر لغزنده	کاشی تا زیر سقف	۳- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

منطقه پیش ورودی	۴	رختکن بیماران سرپایی (زنانه و مردانه)	۴	بیماران سرپایی قبل از ورود به بخش لباسهای خود را در رختکن مخصوص با لباسها و کفش بیمارستانی تعویض می نمایند و لباس های بیرون را داخل کمدهای یک نفره در داخل رختکن می گذارند . لباسهای بیمارستانی در قفسه دیواری قرار دارد و بیماران در هر رختکن قبل از پوشیدن آنها دست خود را در دستشویی بیمارستانی داخل رختکن می شویند تعداد کمدهای تک نفره در رختکن دو برابر تعداد اتاقهای کاتتریزاسیون است .	در قسمت رختکن: -سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد در قسمت دوش : کف شوی دارد .	کاشی تا زیر سقف	۳۲- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	ورودی هر یک از رختکن ها از پیش ورودی است و خروجی آنها به منطقه تشخیص و درمان باز است . درهای ورودی و خروجی رختکن ها به گونه ای طراحی می شود که با باز شدن درها ، داخل رختکن ها دیده نشود
	۵	رختکن کارکنان (زنانه و مردانه)	۶	ورودی هر یک از رختکن ها از پیش ورودی بخش است و خروجی آنها به منطقه تشخیص و درمان باز می شود کارکنان در هنگام خارج شدن از بخش این مسیر را بر عکس طی می کنند . در ابتدای ورودی هر رختکن یک توالی و دستشویی برای کارکنان پیش بینی شود .	در قسمت رختکن: -سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد در قسمت دوش : کف شوی دارد .	کاشی تا زیر سقف	۳۲- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	هر یک از رختکن های کارکنان دارای دوش است که در دوش به داخل رختکن باز می شود درهای ورود و خروج رختکن به گونه ای طراحی شود که داخل رختکن دیده نشود .
	۶	اتاق جمع آوری کثیف	۳.۸۰*۲.۴۰	مکان این اتاق در پیش ورودی بخش است	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد	کاشی تا زیر سقف	۳۵- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	این اتاق برای منظوره های زیر بکار می رود: ۱- جمع آوری زباله ۲- جمع آوری رخت کثیف ۳- جمع آوری تجهیزات بزرگ آلوده
	۷	اتاق نظافت	۴.۵۰	این اتاق فقط برای نظافت پیش ورودی ، انتظار فرعی ، سرویس های بهداشتی ، رختکن ها و اتاق جمع آوری کثیف بکار می رود	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد	کاشی تا زیر سقف	۳۶- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	در طراحی معماری اتاقی برای نظافت اتاقهای کاتتریزاسیون قلب و قسمت داخلی نیز پیش بینی گردد.
	۸	گنجه تابلوی برق	۲	تابلوی برق در منطقه پیش ورودی ی پیش بینی می شود تا رسیدگی یا تعمیرات احتمالی آن در منطقه داخلی بخش انجام نگیرد . جلوی گنجه فضای کافی برای تعمیرات احتمالی وجود داشته باشد تا مسیر عبور و مرور را قطع نکند				گنجه تابلوی برق از فضای تر و لوله های آب دور باشد . در گنجه فلزی است و دارای قفل است.

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۶۲ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

ردیف	موضوع	مشخصات	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	موضوع	مقیاس	موضوع
۹	فضای آمادگی و ریکاوری	پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	۱۲.۳۰*۷.۵۰*	منطقه تشخیص و درمان	فضای آمادگی و ریکاوری
۱۰	ایستگاه پرستاری	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	۲.۷۰*۲.۵۰	منطقه تشخیص و درمان	ایستگاه پرستاری
۱۱	اتاق کاتتریزاسیون قلب	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	۸.۲۰*۶.۵۰*	منطقه تشخیص و درمان	اتاق کاتتریزاسیون قلب
۱۲	راهرو منطقه تشخیص و درمان	پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	حداقل عرض راهرو ۲۴۰ سانتیمتر	منطقه تشخیص و درمان	راهرو منطقه تشخیص و درمان
۱۳	اتاق اسکراب	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	گزینه ۱: ۳.۹۰*۲.۵۰ گزینه ۲: ۵.۷۵*۲.۱۰	منطقه تشخیص و درمان	اتاق اسکراب

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۶۳ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

فضاهای اداری و کارکنان	۱۴	اتاق کنترل	گزینه ۱: ۴.۳۰*۲.۵۰ گزینه ۲: ۶.۷۰*۲.۱۰	اتاق کنترل می تواند بین دو اتاق کاتتریزاسیون مشترک باشد. در اینصورت سطح اتاق کنترل باید بزرگتر پیش بینی شود و دارای دو سیستم کنترل برای هر اتاق باشد. البته ارجحیت دارد هر اتاق کاتتریزاسیون دارای یک اتاق کنترل مستقل باشد. مکان اتاق کنترل باید طوری انتخاب شود که دستگاه انژیوگرافی و بیمار و مانیتورها بخوبی دیده شوند.	کفپوش وینیل کف شوی ندارد	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه	ترجیح دارد علاوه بر در ارتباطی اتاق کنترل به اتاق کاتتریزاسیون، این اتاق یک در ارتباطی به اتاق اسکراب داشته باشد. اتاق کنترل باید دارای پنجره بزرگی با شیشه سربی باشد.
	۱۵	اتاق آماده سازی استریل	گزینه ۱: ۳.۲۰*۲.۷۵ گزینه ۲: ۴.۲۰*۲.۱۰	سطح اتاق به اندازه ای باشد که علاوه بر جایگزینی تجهیزات بیمارستانی اسکراب نرس Scrub-Nurse و همکاری بتوانند به راحتی ست ابزار جراحی را برای عمل کاتتریزاسیون چیدمان کنند.	سرامیک غیر لغزنده کف شوی ندارد	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه	این اتاق فقط یک در به اتاق کاتتریزاسیون دارد
	۱۶	اتاق ژنراتور و کامپیوتر	گزینه ۱: ۵*۲.۷۵ گزینه ۲: ۶.۷۰*۲.۱۰	این اتاق باید با یک در مقاوم در برابر اشعه ایکس به اتاق کاتتریزاسیون راه داشته باشد. نباید از راهرو به این اتاق ارتباط برقرار کرد. تابلوی برق مجموعه اتاق کاتتریزاسیون می تواند در این اتاق قرار گیرد.	سرامیک غیر لغزنده کف شوی ندارد	کاشی تا زیر سقف	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب طبق مشخصات نقشه های مربوطه	درجه حرارت و رطوبت این اتاق باید در سیستم تاسیسات مکانیکی بررسی شود.
	۱۷	اتاق مدیر بخش	۵.۲۰*۳.۵۰	اتاق مدیر بخش به صورت یک اتاق دفتری مبلمان می شود و دارای میز تحریر و قفسه کتاب است جلوی میز تحریر یک میز کنفرانس ۸ نفره قرار می گیرد.	۱-کفپوش وینیل ۲-سنگ چینی سفید ضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	در بخش کاتتریزاسیون قلب معمولا مدیر بخش، پزشک متخصص قلب است.

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۶۴ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

۱۸	اتاق منشی مدیر	۳.۴۰*۲.۶۰	در کنار اتاق مدیر ، اتاق منشی مدیر قرار می گیرد . منشی دارای کامپیوتر با پرینتر و فاکس می باشد .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف 75 سانتیمتر (عرض ضربه گیر: 7 سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۱۹	اتاق سرپرستار بخش	۴.۶۰*۳.۳۰	در اتاق سرپرستار بخش میز تحریر و میز کنفرانس ۶ نفره پیش بینی می شود .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف 75 سانتیمتر (عرض ضربه گیر: 7 سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۲۰	اتاق سر تکنسین بخش	۴.۶۰*۳.۳۰	در اتاق سر تکنسین بخش میز تحریر و میز کنفرانس ۶ نفره پیش بینی می شود .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف 75 سانتیمتر (عرض ضربه گیر: 7 سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۶۵ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

۲۱	اتاق پزشکان	۴*۳.۲۰	یک اتاق دفتر با دو میز تحریر برای دو پزشک مسئول پیش بینی می شود	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۲۲	اتاق رزیدنتها	۴*۳.۲۰	یک اتاق دفتر با دو میز تحریر برای دو رزیدنت پیش بینی می شود .	۱- کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۲ ۳	اتاق استراحت کارکنان و آبدارخانه	۵.۹۰*۳	آبدارخانه بصورت نیمه باز داخل اتاق استراحت پیش بینی شود . در طراحی و مبلمان اتاق استراحت کارکنان کوشش می شود محیط راحتی برای استراحت کارکنان به وجود آید . این اتاق باید پنجره به فضای خارج داشته باشد .	قسمت نشیمن : - کفپوش وینیل - کف شوی ندارد قسمت آبدارخانه : - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۷۵ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۷ سانتیمتر) در قسمت آبدارخانه: - کاشی تا زیر سقف	در طراحی تاسیسات مکانیکی پیش بینی لازم برای جلوگیری از انتشار بوی سیگار به خارج از اتاق پیش بینی شود .

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	
صفحه ۱۶۶ از ۱۷۵							

۲۴	کتابخانه	۳.۷۰*۳.۱۰	کتابخانه کوچکی با قفسه های کتابهای مرجع و مکان نشیمن در بخش کاتتریزاسیون قلب پیش بینی شود.	۱- کفیپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف 75 سانتیمتر (عرض ضربه گیر: 7 سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۲۵	اتاق بایگانی فیلم	۵.۱۰*۳.۴۰	اتاقی با گنجایش حدود پنجاه هزار CD که هر CD مربوط به یک بیمار می باشد پیش بینی شود	۱- کفیپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۲۶	اتاق مشاهده و پردازش فیلم	۶.۴۰*۳.۴۰	این اتاق در جوار اتاق بایگانی فیلم باشد و با یک در به اتاق بایگانی CD ارتباط داشته باشد.	۱- کفیپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف 75 سانتیمتر (عرض ضربه گیر: 7 سانتیمتر)	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
۲۷	اتاق چاپ لیزری فیلم	۶	در این اتاق یک پرینتر لیزری قرار دارد و چاپ و پردازش و ذخیره فیلم های متحرک بصورت خشک انجام می گیرد.	۱- کفیپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد.	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۰ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	
۲۸	اتاق دارو و کار تمیز	۴.۲۰*۲.۶۰	مکان اتاق دارو و کار تمیز در جوار فضای آمادگی و ریکاوری قرار دارد.	- سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد	۳- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر	تجهیزات ثابت بیمارستانی که در این اتاق قرار دارد: میز تقسیم دارو - قفسه زمینی دردار - قفسه دیواری دردار - سینک - دستشویی بیمارستانی

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	
صفحه ۱۶۷ از ۱۷۵							

فضاهای پشتیبانی	۲۹	اتاق کار کثیف	۴*۲.۴۰*	تمام وسایل و ابزار پزشکی بکار برده شده در اتاقهای کاتتریزاسیون و آمادگی و ریکاوری در اتاق کارکثیف جمع آوری و دسته بندی می شود و با ترولی به مرکز استریل بیمارستان فرستاده می شود .	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد 	کاشی تا زیر سقف	<ul style="list-style-type: none"> ۳- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر
	۳۰	انبار وسایل و تجهیزات	۱۰-۱۲	در این انبار دستگاههای پزشکی و بیمارستانی بعضی از قطعات دستگاه آنژیوگرافی و مانیتورها و کامپیوترها و دستگاه بیهوشی و غیره نگهداری می شود .	<ul style="list-style-type: none"> ۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد . 	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
	۳۱	انبار مبلمان	۶	در این انبار مبلمان ذخیره بخش مانند میز و صندلی تخت بیمار ، تشک های آنتی استاتیک ، برانکارد و غیره نگهداری می شود .	<ul style="list-style-type: none"> ۱-کفپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد . 	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
	۳	انبار رخت تمیز و پوشش های سربی	۴.۸۰	پارچه به علت پرز نمی تواند با سایر ابزار و وسایل تمیز و استریل در یک محل انبار گردد . رخت های شسته شده در رختشویخانه پک های البسه و پارچه های استریل ، کلیه پوشش های سربی اضافی در این انبار نگهداری می شود .	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی ندارد 	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات	<ul style="list-style-type: none"> ۱-رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)
	۳	اتاق نظافت	۲.۵۰*۱.۸۰	مکان اتاق نظافت باید نزدیک به اتاقهای کاتتریزاسیون باشد در صورتیکه تعداد اتاقهای کاتتریزاسیون از چهار اتاق بیشتر باشد، دو اتاق نظافت لازم است .	<ul style="list-style-type: none"> - سرامیک غیر لغزنده - کف شوی دارد 	کاشی تا زیر سقف	<ul style="list-style-type: none"> ۳- رنگ روغنی نیم مات ۲-سقف کاذب از جنس دامپا یا تایل ورق آلومینیومی ۶۰*۶۰ سانتیمتر
							مواد مصرفی نظافت ضد عفونی در این اتاق ذخیره می شود

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۶۸ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

<p>در بیمارستانهای منطقه ای ، قطبی و کشوری با ظرفیت بالاتر از ۴۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخواب که تاکید بر تخصص قلب است ، بخش های مجموعه خدمات قلب در کنار هم قرار می گیرند . در این سطح از بیمارستانها درمانگاه قلب ، بخش بستری مو قت قلب ، بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب و بخش کاتتریزاسیون می توانند سالن انتظار اصلی و مشترک داشته باشد .</p>	<p>پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)</p>	<p>۱- کفیپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .</p>	<p>در منطقه تشخیص و درمان بخش ، فضایی با گنجایش دو برانکارد برای حمل و نقل بیمار پیش بینی شود .</p>	<p>۳</p>	<p>فضای پارک برانکارد</p>	۳
							۴
<p>موارد زیر در طراحی این سالن رعایت شود : - در فضای انتظار به چیدمان صندلیهای انتظار ، مسیر عبور و مرور ، رنگ و نور مناسب توجه شود . - وجود پنجره برای منظر و نور طبیعی ضروری است - یک مجموعه سرویس بهداشتی با حد اقل دو کابین توالت ایرانی و دو دستشویی برای آقایان و خانمها پیش بینی شود . - یک توالت و دستشویی برای معلولان با حداقل سطح ۴ متر مربع پیش بینی شود . - در توالت ها به بیرون باز شود . - در کنار سرویس های بهداشتی یک اتاق نظافت پیش بینی شود .</p>	<p>پانل قابل برداشت (فلزی / آلومینیومی)</p>	<p>قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)</p>	<p>۱- کفیپوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .</p>	<p>موارد زیر در طراحی این سالن رعایت شود : - در فضای انتظار به چیدمان صندلیهای انتظار ، مسیر عبور و مرور ، رنگ و نور مناسب توجه شود . - وجود پنجره برای منظر و نور طبیعی ضروری است - یک مجموعه سرویس بهداشتی با حد اقل دو کابین توالت ایرانی و دو دستشویی برای آقایان و خانمها پیش بینی شود . - یک توالت و دستشویی برای معلولان با حداقل سطح ۴ متر مربع پیش بینی شود . - در توالت ها به بیرون باز شود . - در کنار سرویس های بهداشتی یک اتاق نظافت پیش بینی شود .</p>	<p>۴</p>	<p>سالن انتظار اصلی</p>	۴
							۵

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۶۹ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

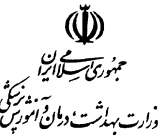
۳ ۶	اطلاعات ، پذیرش بیماران و صندوق	در بیمارستانهای منطقه ای ، قطبی و کشوری با ظرفیت بالاتر از ۴۰۰ تا ۱۰۰۰ تختخواب که تاکید بر تخصص قلب است ، اطلاعات ، پذیرش و صندوق به طور مشترک برای درمانگاه قلب ، بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب ، بخش بستری موقت قلب و بخش کاتتریزاسیون قلب در نزدیکی سالن انتظار قرار می گیرد .	۱- کفیوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	قرنیز سنگی یا چوبی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات در صورت استفاده از ضربه گیر ارتفاع از بالای ضربه گیر تا کف ۹۰ سانتیمتر (عرض ضربه گیر: ۲۵ سانتیمتر)	
۳ ۷	اتاق تعمیر تجهیزات پزشکی	اتاق تجهیزات ، کارگاه کوچکی است که بسیاری از تجهیزات پزشکی در این کارگاه توسط مهندسین و تکنسین های متخصص تعمیر یا کالیبره می شوند	۱- کفیوش وینیل ۲- سنگ چینی سفید بضخامت ۲/۵ سانتیمتر کف شوی ندارد .	۱- رنگ روغنی نیم مات ۲- سقف کاذب از جنس صفحات گچ (کناف یا مشابه)	در این اتاق خروجی های گازهای طبی زیر لازم است: - خروجی هوای فشرده - خروجی اکسیژن - خروجی خلاء - خروجی گاز بیهوشی
۳ ۸	اتاق هوارسان	با در نظر گرفتن نوع طراحی کل بیمارستان تعداد یک یا دو اتاق هوارسان که دستگاههای هوارسان در آن قرار می گیرد پیش بینی شود . هر اتاق هوارسان یک منطقه آتش محسوب می شود . دیوارهای مقاوم در برابر آتش اتاق تا سقف اصلی امتداد می یابد . دستگاه هوارسان دارای صدا است . ارجح است دیوارهای اطراف دو جداره باشد و در وسط دو جدار از عایق صوتی مانند پشم سنگ استفاده شود .	- سنگ - کف شوی دارد	رنگ روغنی نیم مات کاشی تا ارتفاع ۱۸۰ سانتیمتر رنگ پلاستیک	ابعاد اتاق بستگی به تعداد دستگاه هوارسان دارد که طبق محاسبات تاسیسات مکانیکی مشخص می شود . اتاق هوارسان سقف کاذب ندارد . ارتفاع اتاق هوارسان از کف تمام شده تا زیر سقف کمتر از ۳/۵ متر نباشد .
۳ ۹	اتاق برق	علاوه بر تابلو برق که در درمانگاه قلب ، بخش تشخیص غیر تهاجمی قلب ، بخش بستری موقت قلب و بخش کاتتریزاسیون قلب پیش بینی می شود یک اتاق برق در خارج از این بخش ها ، مشرف به راهروهای عمومی بیمارستان پیش بینی شود .	- سنگ - کف شوی ندارد	قرنیز سنگی لبه پخ بعرض ۱۵ سانتیمتر مابقی اندود گچ و خاک و دوگچه پرداختی و رنگ روغنی نیم مات رنگ پلاستیک	در این اتاق ، تابلوهای زمینی برق قرارداد دیوارهای مقاوم در برابر آتش تا سقف اصلی امتداد یابد . در اتاق از نوع مقاوم در برابر آتش باشد .

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۷۰ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

<p>بخش مهمی از آموزش پزشکی در بیمارستان انجام می گیرد. در برنامه ریزی و طراحی معماری بیمارستان های آموزشی، یکی از عملکردهایی که باید رعایت گردد، عملکرد پزشکی است. برای آشنایی با نازک کاری کف، دیوارها و سقف در فضاهای آموزشی پزشکی به جدول راهنمای مربوط به مجموعه خدمات قلب (آموزش پزشکی) - جدول شماره ۹، مراجعه نمایید.</p>				<p>فضاهای آموزشی در بیمارستان های آموزشی که در مجموعه خدمات قلب قرار می گیرد به شرح زیر است:</p> <ul style="list-style-type: none"> - اتاق کنفرانس آموزشی - دفاتر پزشکان استاد و رزیدنتها - اتاق مطالعه و گزارش نویسی دانشجویان پزشکی - آزمایشگاه تحقیقات - سرویسهای بهداشتی دانشجویان - کشیک دانشجویان که به صورت مجموعه در نزدیکترین مکان به بخشهای بستری قرار می گیرد. 	<p>فضاهای آموزش پزشکی</p>	<p>۴۰</p>
---	--	--	--	---	---------------------------	-----------

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۱۷۱ از ۱۷۵</p>

توضیحات کلی:

* سطح فضاهای بخش کاتتریزاسیون و همچنین تعداد آنها بستگی به تعداد تخت بیمارستان (با تاکید بر تخصص قلب) دارد.

جهت اطلاعات بیشتر به فصل نهم نشریه شماره (۱۰-۲۸۷) معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری مراجعه گردد.

- جهت اطلاعات بیشتر در خصوص مشخصات درهای بخش مذکور به فصل دهم نشریه شماره (۱۰-۲۸۷) مراجعه شود.

موارد ذکر شده در قسمت نازک کاری (کف، دیوار و سقف) بصورت گزینه پیشنهادی است. بدیهی است جزئیات اجرایی و جداول نازک کاری طرح از سوی مهندسين مشاور با توجه به امکانات اقتصادیو نیازهای دانشگاهها و شرایط اقلیمی منطقه، بطور دقیق مشخص خواهد شد.

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۷۲ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

«جدول مشخصات درها» «بخش کاتتریزاسیون قلب»

ردیف	نام فضا	نوع در	عرض خالص در (سانتیمتر)	وضعیت در	جنس در	پنجره روی در	ضربه گیر و پاخور روی در	قفل در	گریل روی در	فاصله زیر در تا کف	نوع دستگیره
۱	ورودی بخش کاتتریزاسیون قلب	بادبزنی - لولایی دو لنگه مساوی	۱۶۰	-	مقاوم در برابر آتش	پنجره دارد	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	الکترونیک	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم افقی
۲	رختکن ها (درورودی و خروجی)	یک لنگه - لولایی	۸۰	باز شو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد.	پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۳	رختکن ها (در دوش)	یک لنگه - لولایی	۸۰	باز شو به خارج اتاق	آلومینیومی	پنجره ندارد	-	ایمنی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۴	سرویس های بهداشتی	یک لنگه - لولایی		باز شو به خارج اتاق	چوبی	پنجره ندارد	پاخور دو طرف	ایمنی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	معمولی
۵	اتاق جمع آوری کثیف	یک لنگه بادبزنی - لولایی	۱۰۰	-	چوبی	پنجره دارد.	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف		مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۶	اتاق نظافت	یک لنگه - لولایی	۹۰		چوبی	پنجره دارد	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۷	اتاق آمادگی، ریکاوری	دو لنگه مساوی - لولایی - بادبزنی	۱۶۰	-	چوبی	پنجره دارد	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم افقی
۸	اتاق کاتتریزاسیون قلب	دو لنگه مساوی لولایی	۱۶۰	باز شو به خارج اتاق	مقاوم در برابر اشعه ایکس	پنجره ندارد	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم افقی

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی	نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	ویرایش	صفحه ۱۷۳ از ۱۷۵
	DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	۲	

۹	اتاق اسکراب (در ورودی اتاق - در ارتباطی با اتاق کنترل)	یک لنگه - لولایی	۹۰	-	چوبی	پنجره دارد .	پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۱۰	اتاق اسکراب (در ارتباطی با اتاق کاتریزاسیون قلب)	یک لنگه - لولایی	۹۰	-	مقاوم در برابر اشعه ایکس	پنجره دارد	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۱۱	اتاق کنترل	یک لنگه - لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	مقاوم در برابر اشعه ایکس	پنجره ندارد .	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم عمودی
۱۲	اتاق آماده سازی استریل	یک لنگه - لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	مقاوم در برابر اشعه ایکس	پنجره ندارد	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	لوله خم عمودی
۱۳	اتاق ژنراتور و کامپیوتر	دو لنگه - غیر مساوی لولایی	۱۰۰+۵۰	بازشو به داخل اتاق	مقاوم در برابر اشعه ایکس	پنجره ندارد	ضربه گیر طرف بیرون پاخور طرف بیرون	سویچی	مجاز نیست	۶ میلیمتر	معمولی
۱۴	اتاقهای اداری	یک لنگه - لولایی	۹۰	باز شو به داخل اتاق	چوبی	پنجره ندارد .	پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۱۵	استراحت کارکنان	یک لنگه - لولایی	۹۰	باز شو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد	پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۱۶	کتابخانه	یک لنگه - لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد .	پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	معمولی
۱۷	اتاق بایگانی فیلم (در ورودی اتاق و در ارتباطی با بایگانی فیلم)	یک لنگه - لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد	پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی

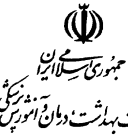

جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی

معاونت توسعه مدیریت و منابع
دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرحهای عمرانی

عنوان مدرک		مشخصات مدرک					صفحه
ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی		نوع سند	نام استان	سال تهیه	ماه تهیه	شماره گزارش	صفحه ۱۷۴ از ۱۷۵
		DOC	تهران	۱۳۸۸	۱۰	۲	

۱۸	اتاق مشاهده و پردازش فیلم	یک لنگه - لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد	پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۱۹	اتاق چاپ لیزری فیلم	یک لنگه - لولایی	۹۰	-	چوبی	پنجره دارد	پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۲۰	اتاق دارو و کار تمیز	یک لنگه - لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۲۱	اتاق کار کثیف	یک لنگه - لولایی بادبزنی	۱۰۰	-	چوبی	پنجره دارد	ضربه گیر دو طرف پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۲۲	انبار تجهیزات و مبلمان	یک لنگه - لولایی	۹۰	بازشو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی
۲۳	انبار رخت تمیز و پوششهای سربی	یک لنگه - لولایی	۹۰	باز شو به داخل اتاق	چوبی	پنجره دارد	ضربه گیر طرف بیرون پاخور دو طرف	سویچی	مجاز است	۲۵ میلیمتر	لوله خم عمودی

<p>معاونت توسعه مدیریت و منابع دفتر مدیریت منابع فیزیکی و مجری طرح‌های عمرانی</p>	<p>جداول راهنمای طراحی معماری فضاهای درمانی بیمارستانی</p>					
<p>عنوان مدرک</p>	<p>مشخصات مدرک</p>					<p>صفحه</p>
<p>ضوابط و معیارهای طراحی مراکز درمانی</p>	<p>نوع سند</p>	<p>نام استان</p>	<p>سال تهیه</p>	<p>ماه تهیه</p>	<p>شماره گزارش</p>	<p>ویرایش</p>
	<p>DOC</p>	<p>تهران</p>	<p>۱۳۸۸</p>	<p>۱۰</p>	<p>۲</p>	<p>۲</p>
						<p>صفحه ۱۷۵ از ۱۷۵</p>

مراجع:

لیست منابعی که در تهیه جداول به آنها استناد شده است عبارتند از:

- ۱- نشریه شماره (۱-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی با عنوان:
طراحی بناهای درمانی - (جلد یکم) راهنمای برنامه ریزی و طراحی معماری بخشهای بستری داخلی / جراحی
- ۲- نشریه شماره (۲-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی با عنوان:
طراحی بناهای درمانی - (جلد یکم) راهنمای برنامه ریزی و طراحی معماری بخشهای مراقبت ویژه ICU
- ۳- نشریه شماره (۳-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی با عنوان:
طراحی بناهای درمانی - (جلد یکم) راهنمای برنامه ریزی و طراحی معماری بخش اعمال زایمان
- ۴- نشریه شماره (۴-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی با عنوان:
طراحی بناهای درمانی - (جلد یکم) راهنمای برنامه ریزی و طراحی معماری بخش بستری زایمان
- ۵- نشریه شماره (۵-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی با عنوان:
طراحی بناهای درمانی - (جلد یکم) راهنمای برنامه ریزی و طراحی معماری بخش مراقبت ویژه نوزادان NICU
- ۶- نشریه شماره (۶-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی با عنوان:
طراحی بناهای درمانی - (جلد یکم) راهنمای برنامه ریزی و طراحی معماری مجموعه خدمات زایمان
- ۷- نشریه شماره (۷-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی با عنوان:
طراحی بناهای درمانی - (جلد یکم) راهنمای برنامه ریزی و طراحی معماری مجموعه خدمات قلب
- ۸- نشریه شماره (۸-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی با عنوان:
طراحی بناهای درمانی - (جلد یکم) راهنمای برنامه ریزی و طراحی معماری بخش مراقبت ویژه قلب ICCU و بخش مراقبت متوسط قلب Inter.CCU
- ۹- نشریه شماره (۹-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی با عنوان:
طراحی بناهای درمانی - (جلد یکم) راهنمای برنامه ریزی و طراحی معماری خدمات تشخیصی غیر تهاجمی قلب
- ۱۰- نشریه شماره (۱۰-۲۸۷) سازمان مدیریت و برنامه ریزی با عنوان:
طراحی بناهای درمانی - (جلد یکم) راهنمای برنامه ریزی و طراحی معماری بخش کاتتریزاسیون قلب
- ۱۱- ضوابط و استانداردهای بخش زنان و زایمان و نوزادان با اقتباس از استانداردهای بین المللی و معتبر تهیه شده توسط مشاورین بخش خصوصی
- ۱۲- مطالعات مربوط به نیاز سنجی، فضایی و الگوی طراحی بیمارستانهای ۳۲ و ۲۰۰ تختخوابی تهیه شده توسط مشاورین بخش خصوصی